

ΟΔΗΓΙΑ ΠΡΟΣ ΤΑ ΜΕΛΗ ΤΟΥ ΠΔΣ
ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ
ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΝΟΜΙΜΟΠΟΙΗΣΗΣ
ΕΣΟΔΩΝ ΑΠΟ ΠΑΡΑΝΟΜΕΣ
ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΤΗΣ
ΤΡΟΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Πρόλογος

Η παρούσα Οδηγία εκδίδεται από το Συμβούλιο του Παγκυπρίου Δικηγορικού Συλλόγου (ΠΔΣ), που διορίστηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο στις 7 Μαρτίου 2001 ως Εποπτική Αρχή Δικηγόρων δυνάμει του Άρθρου 59(4) του περί της Παρεμπόδισης και Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες Νόμου του 2007 όπως αναθεωρήθηκε και ενοποιήθηκε μέχρι το 2022 (εφεξής «ο Νόμος»).

Ο Νόμος, σύμφωνα με την Οδηγία (ΕΕ) 2015/849 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 20^{ης} Μαΐου 2015 ως τροποποιήθηκε με την Οδηγία (ΕΕ) 2018/843 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 30^{ης} Μαΐου 2018, θεσμοθετεί τις υποχρεώσεις και τις ευθύνες που φέρουν οι επαγγελματίες, αναφορικά με την εφαρμογή μέτρων κατά της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και καταπολέμησης της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.

Η παρούσα Οδηγία ασχολείται με τις νομοθετικές και επαγγελματικές υποχρεώσεις των Δικηγόρων, ΔΕΠΕ, Συνεταιρισμών και ΕΠΔΥ Δικηγόρων για σκοπούς αναγνώρισης, πρόληψης, αποφυγής και αναφοράς περιπτώσεων Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες και Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας.

Κατά την προετοιμασία της παρούσας Οδηγίας λήφθηκαν υπόψιν η Εθνική Έκθεση Αξιολόγησης Κινδύνων για την Κύπρο σχετικά με τη Νομιμοποίηση Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες και Χρηματοδότηση της Τρομοκρατίας που δημοσιεύτηκε τον Οκτώβριο του 2018, η Έκθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο σχετικά με δραστηριότητες Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες και Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας, που επηρεάζει την εσωτερική αγορά και σχετίζεται με διασυνοριακές δραστηριότητες που δημοσιεύτηκε τον Ιούνιο του 2017, οι συστάσεις της Ομάδας Χρηματοοικονομικής Δράσης (FATF), η Επαγγελματική Έκθεση Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες που εκδόθηκε από τη FATF τον Ιούλιο του 2018, καθώς και η Οδηγία αναφορικά με την Προσέγγιση Βάσει Κινδύνου που εκδόθηκε από την FATF τον Ιούνιο του 2008 για τους Επαγγελματίες Νομικούς και τους Φορείς Παροχής Υπηρεσιών σε Εταιρείες Καταπιστευτικής Διαχείρισης και Εταιρικών Υπηρεσιών (TCSPs). Οι συστάσεις του προσωπικού του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου (ΔΝΤ) που απορρέουν από την έκθεση «Ανάλυση της Προσέγγισης Βάσει Κινδύνου του Κυπριακού Καθεστώτος Κατά της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες» ημερομηνίας 10 Οκτωβρίου 2012 και οι τελευταίες συζητήσεις προγραμματισμού του Ιουνίου 2018, λήφθηκαν επίσης υπόψη.

Η παρούσα Οδηγία αντικαθιστά την «ΟΔΗΓΙΑ ΠΡΟΣ ΤΑ ΜΕΛΗ ΤΟΥ ΠΔΣ ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΝΟΜΙΜΟΠΟΙΗΣΗΣ ΕΣΟΔΩΝ ΑΠΟ ΠΑΡΑΝΟΜΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΤΗΣ ΤΡΟΜΟΚΡΑΤΙΑΣ» που εξέδωσε ο Παγκύπριος Δικηγορικός Σύλλογος τον Δεκέμβριο του 2019.

Αύγουστος 2023

Πίνακας Περιεχομένων

Πρόλογος	2
Πίνακας Περιεχομένων	3
A. Εισαγωγικές Διατάξεις και Ορισμοί.....	5
A.1 Ορισμοί	5
A.2 Εισαγωγή	14
A.3 Σκοπός της Οδηγίας.....	16
A.4 Τι Είναι η Νομιμοποίηση Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες	17
A.5 Νομιμοποίηση Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες: Αδικήματα, Ποινές και Υπερασπίσεις.....	17
A.6 Μέλη ΠΔΣ που Απασχολούνται σε Τομείς Εκτός του Νομικού Επαγγέλματος.....	19
A.7 Ευπάθεια των Μελών του ΠΔΣ στην Νομιμοποίηση Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες και Χρηματοδότηση της Τρομοκρατίας	20
A.8 Ευθύνες ΠΔΣ	20
A.9 Διάταγμα Δικαστηρίου για Αποκάλυψη Πληροφοριών	21
B. Λειτουργός Συμμόρφωσης (ΛΣ).....	22
B.1 Διορισμός του ΛΣ	22
B.2 Ο Ρόλος του ΛΣ	22
Γ. Προσέγγιση Βάσει Κινδύνου (ΠΒΚ)	25
Γ.1 Τι Είναι η ΠΒΚ και πως Χρησιμοποιείται	25
Γ.2 Εφαρμογή Εσωτερικών Διαδικασιών	26
Γ.3 Κατηγορίες Κινδύνων	27
Γ.4 Πολιτικώς Εκτεθειμένα Πρόσωπα (ΠΕΠ).....	30
Γ.5 “Κυπριακό Επενδυτικό Πρόγραμμα” (ΚΕΠ)	30
Γ.6 Κυρώσεις και Άλλοι Παράγοντες που Πρέπει να Ληφθούν Υπόψη	31
Γ.7 Εφαρμογή της Προσέγγισης Βάσει Κινδύνου.....	32
Γ.8 Νέες υπηρεσίες.....	33
Γ.9. Τεκμηρίωση	34
Δ. Εσωτερικοί Έλεγχοι, Πολιτικές και Διαδικασίες.....	35
Δ.1 Υποχρεώσεις και Ευθύνες.....	35
Δ.2 Γραφεία στο Εξωτερικό και Συνδεδεμένες Εταιρείες	36
Ε. Δέουσα Επιμέλεια ως προς τον Πελάτη (ΔΕΠ)	37
Ε.1 Νομοθετικές Απαιτήσεις.....	37
Ε.2 Κεντρικό Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων.....	37
Ε.3 Ταυτοποίηση - Επαλήθευση των Απαιτούμενων Πληροφοριών και Εγγράφων.....	40
Ε.4 Πότε Πρέπει να Διεξαχθεί η Δέουσα Επιμέλεια ως Προς τον Πελάτη	41
Ε.5 Ταυτοποίηση και Επαλήθευση Φυσικών Προσώπων	44

E.6 Ταυτοποίηση και Επαλήθευση Νομικών Προσώπων και Συνεταιρισμών	46
E.7 Άλλες Νομικές Διευθετήσεις και Δομές	47
E.8 Αυξημένη Δέουσα Επιμέλεια ως προς τον Πελάτη (ΑΔΕΠ) και ΠΕΠ	48
E.9 Απλουστευμένη Δέουσα Επιμέλεια (ΑΔΕ)	53
E.10 Εκτέλεση από Τρίτα Πρόσωπα	53
ΣΤ. Συνεχής Παρακολούθηση Συναλλαγών και Επιχειρηματικών Σχέσεων.....	56
ΣΤ.1 Διαδικασίες Συνεχούς Παρακολούθησης	56
ΣΤ.2 Εφαρμογή Προσέγγισης Βάσει Κινδύνου στη Συνεχή Παρακολούθηση	57
Z. Χρηματοδότηση της Τρομοκρατίας.....	59
Z.1 Χρηματοδότηση της Τρομοκρατίας	59
H. Αναγνώριση και Υποβολή Αναφορών Υποπτων Συναλλαγών και Δραστηριοτήτων (ΑΥΣ & ΑΥΔ) .	62
H.1 Νομοθετικές Απαιτήσεις	62
H.2 Αναγνώριση Υποπτων Συναλλαγών και Δραστηριοτήτων	63
H.3 Διαδικασίες Εσωτερικών Αναφορών	64
H.4 Διαδικασίες Εξωτερικών Αναφορών (στην ΜΟΚΑΣ).....	65
H.5 Εμπιστευτικότητα.....	66
H.6 Προστασία Καταγγέλλοντος Προσώπου	66
H.7 Εξ Επαγωγής Εμπίστευμα	67
Θ. Διατήρηση Αρχείου και Προστασία Δεδομένων.....	70
Θ.1 Διατήρηση Αρχείου	70
Θ.2 Προστασία Δεδομένων	71
I. Εκπαίδευση και Επίγνωση.....	73
I.1 Θεσμοθετημένες Απαιτήσεις	73
I.2 Ανάγκη Επίγνωσης.....	73
I.3 Πότε και Πώς Πρέπει να Ολοκληρωθεί η Εκπαίδευση	73
I.4 Διαφοροποίηση της Εκπαίδευσης.....	74
I.5 Κουλτούρα Συμμόρφωσης.....	75
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι – Ενδεικτικός (Μη εξαντλητικός) Κατάλογος των Παραγόντων και των Τύπων Αποδεικτικών Στοιχείων ως Προς την Ύπαρξη Δυνητικά Χαμηλότερου Κινδύνου.....	76
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ-Υψηλότερος Κίνδυνος.....	77
(α) Ενδεικτικός (Μη εξαντλητικός) Κατάλογος των Παραγόντων και των Τύπων Αποδεικτικών Στοιχείων ως Προς την Ύπαρξη Δυνητικά Υψηλότερου Κινδύνου	77
(β) Άλλοι Παράγοντες Κινδύνου Όπως Επισημαίνονται από την FATF:.....	78
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ – Μέτρα Δέουσας Επιμέλειας ως προς τον Πελάτη (ΔΕΠ)	80
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙV - Κόκκινες Σημαίες Ξεπλύματος Παράνομου Χρήματος.....	83
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V - Κόκκινες Σημαίες Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας.....	85
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI – Κόκκινες Σημαίες σχετικά με Κρυπτοπεριουσιακά Στοιχεία	87

A. Εισαγωγικές Διατάξεις και Ορισμοί

A.1 Ορισμοί

A.1.1 Οι βασικοί όροι που χρησιμοποιούνται σε ολόκληρη την παρούσα Οδηγία ορίζονται παρακάτω:

**Αδικήματα
Νομιμοποίησης Εσόδων
από Παράνομες
Δραστηριότητες**

Τα αδικήματα που αναφέρονται στο [Άρθρο 4](#) του Νόμου.

Ανώτερη Διοίκηση

Αξιωματούχοι ή υπάλληλοι υπόχρεης οντότητας, που είναι μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου όσον αφορά εταιρείες, Συνεργάτες όσον αφορά συνεταιρισμούς ή κατέχουν άλλη θέση όσον αφορά διαφορετικό τύπο οντότητας ή νομικής διευθέτησης, με ανώτερη εξουσία στη λήψη αποφάσεων.

**Ανώτερο Διοικητικό
Στέλεχος (ΑΔΣ)**

Στέλεχος ή υπάλληλος υπόχρεης οντότητας με επαρκείς γνώσεις σχετικά με την έκθεση της υπόχρεης οντότητας στον κίνδυνο Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες και Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας, το οποίο είναι σε ανώτερη βαθμίδα στην ιεραρχία για τη λήψη αποφάσεων που επηρεάζουν την έκθεση σε κίνδυνο και το οποίο δεν απαιτείται να είναι μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της υπόχρεης οντότητας.

Αξιολόγηση Κινδύνου

Η διαδικασία εντοπισμού και αξιολόγησης των πιθανών κινδύνων Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες και Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας που ενδέχεται να περιλαμβάνονται στην επιχειρηματική σχέση με τον πελάτη.

Γενεσιουργά Αδικήματα

Κάθε αδίκημα που ορίζεται ως ποινικό αδίκημα από οποιοδήποτε νόμο της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Δημοκρατία

Η Κυπριακή Δημοκρατία.

**Διάθεση Ανάλιψης
Κινδύνου**

Το εύρος και ο τύπος κινδύνου που ένας οργανισμός είναι πρόθυμος να αναλάβει για την επίτευξη των στρατηγικών στόχων του. Οι εταιρείες ενδέχεται να έχουν διαφορετικές πολιτικές ανάληψης κινδύνου αναλόγως των υπηρεσιών που παρέχουν, τους πόρους, την κουλτούρα και τους στόχους τους. Η Διάθεση Ανάλιψης Κινδύνου μπορεί να αλλάζει από καιρού εις καιρόν.

**Δικηγορική Εταιρεία
Περιορισμένη Ευθύνης**

Ως ερμηνεύεται στα [Άρθρα 6Γ](#) και [6Δ](#) του περί Δικηγόρων Νόμου Κεφ. 2

Διοικητικές Υπηρεσίες

Οι υπηρεσίες που παρέχονται σύμφωνα με το [Άρθρο 2Α\(γ\)\(ι\)](#) και (δ) του περί της Παρεμπόδισης και Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης

Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες Νόμου του 2007, ως τροποποιήθηκε μέχρι σήμερα, ως επίσης και το [Άρθρο 4](#) του περί της Ρύθμισης των Επιχειρήσεων Παροχής Διοικητικών Υπηρεσιών και Συναφών Θεμάτων Νόμου του 2012.

Διοικητικό Συμβούλιο	Το συμβούλιο, η επιτροπή, ή/και το όργανο οντότητας, που έχει την εξουσία καθορισμού της στρατηγικής, των στόχων και της γενικής κατεύθυνσης της οντότητας αυτής και επιβλέπει και παρακολουθεί τη διαδικασία λήψης αποφάσεων αναφορικά με τη διοίκηση, περιλαμβανομένου προσώπου που πραγματικά διευθύνει τις επιχειρηματικές δραστηριότητες της εν λόγω οντότητας.
Εθνική Έκθεση Αξιολόγησης Κινδύνου (NRA)	Η Έκθεση που ετοιμάστηκε για τον εντοπισμό, την αξιολόγηση και την κατανόηση των απειλών και τρωτών σημείων της Δημοκρατίας αναφορικά με θέματα Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες και Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας. Πρόκειται για αξιολόγηση η οποία διεξήχθη προς συμμόρφωση με την υποχρέωση κάθε κράτους μέλους ως προνοείται στο Άρθρο 7 της Οδηγίας 2015/849 της ΕΕ καθώς και με τις συστάσεις της Ομάδας Χρηματοοικονομικής Δράσης (FATF) προς όλες τις χώρες.
Εμπίστευμα	Γραπτή νομική διευθέτηση με την οποία ο εμπιστευματοπάροχος μεταβιβάζει περιουσία σε έναν ή περισσότερους εμπιστευματοδόχους/επιτρόπους οι οποίοι την κατέχουν προς όφελος ενός ή περισσότερων άλλων προσώπων/δικαιούχων και περιλαμβάνει διεθνές εμπίστευμα, ως καθορίζεται στον περί Διεθνών Εμπιστευμάτων Νόμο.
Εμπιστευματοπάροχος	Πρόσωπο το οποίο παραχωρεί, μεταβιβάζει, ή με οποιοδήποτε άλλο τρόπο διαθέτει, περιουσία εμπιστεύματος ή προβαίνει σε διάθεση για σκοπούς διαθήκης υπό όρους εμπιστεύματος ή σε εμπίστευμα.
Εμπιστευματοδόχος/Επίτροπος	Πρόσωπο το οποίο κατέχει ή στο οποίο έχει μεταβιβασθεί ή εξυπακούεται ότι κατέχει ή ότι του έχει μεταβιβασθεί ή αναμένεται να του παραδοθεί η κατοχή ή να του μεταβιβασθεί περιουσία εμπιστεύματος για να την κατέχει: (α) προς όφελος δικαιούχου ανεξαρτήτως εάν ο επίτροπος είναι και δικαιούχος του εμπιστεύματος) και/ή (β) για οποιοδήποτε σκοπό, όχι αποκλειστικά προς όφελος του επιτρόπου.
Επιχειρηματική Σχέση	Επιχειρηματική, επαγγελματική ή εμπορική σχέση μεταξύ του πελάτη και της υπόχρεης οντότητας, η οποία είναι συνδεδεμένη με τις επαγγελματικές δραστηριότητες της υπόχρεης οντότητας και η οποία αναμένεται από την υπόχρεη οντότητα, κατά τον χρόνο σύναψης της επαφής, ότι θα έχει κάποια διάρκεια.
Εποπτικές Αρχές	Οι αρμόδιες εποπτικές αρχές που αναφέρονται στο Άρθρο 59(1) του Νόμου.

**Εταιρεία Παροχής
Διοικητικών Υπηρεσιών
(ΕΠΑΥ) Δικηγόρων**

Εταιρεία η οποία παρέχει Διοικητικές Υπηρεσίες και της οποίας ο αποκλειστικός και/ή πραγματικός δικαιούχος της πλειοψηφίας (50% + 1%) του μετοχικού της κεφαλαίου ή των δικαιωμάτων ψήφου είναι Υπόχρηη Οντότητα ως καθορίζεται στην [Οδηγία για τα Δικαιούχα Πρόσωπα που προσφέρουν Διοικητικές Υπηρεσίες](#).

**Καθορισμένα
Αδικήματα**

Αδικήματα νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και γενεσιουργά αδικήματα ([Άρθρο 3](#) του Νόμου).

**Κεντρικό Μητρώο
Πραγματικών
Δικαιούχων Εταιρειών
και Άλλων Νομικών
Οντοτήτων**

Κεντρικό Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων Εταιρειών και Άλλων Νομικών Οντοτήτων, ως αυτό καταρτίζεται, τηρείται και δημοσιεύεται από τον Έφορο Εταιρειών και Επίσημο Παραλήπτη ([Άρθρο 61Α](#) του Νόμου).

**Κεντρικό Μητρώο
Πραγματικών
Δικαιούχων Νομικών
Οντοτήτων**

Κεντρικό Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων Νομικών Οντοτήτων, ως αυτό καταρτίζεται, τηρείται και δημοσιεύεται από τον Γενικό Έφορο ([Άρθρο 61B](#) του Νόμου).

**Κρυπτοπεριουσιακό
Στοιχείο**

Ψηφιακή αναπαράσταση αξίας, η οποία δεν εκδίδεται από κεντρική τράπεζα ή δημόσια αρχή ούτε έχει την εγγύησή τους, δεν συνδέεται κατ' ανάγκη με νομίμως κυκλοφορούν νόμισμα και δεν διαθέτει το νομικό καθεστώς νομίσματος ή χρήματος, ωστόσο γίνεται αποδεκτή από πρόσωπα ως μέσο συναλλαγής ή επένδυσης, δύναται να μεταφέρεται, να αποθηκεύεται ή να διακινείται ηλεκτρονικά και δεν είναι:-

- i. παραστατικό νόμισμα (fiat currency), ή
- ii. ηλεκτρονικό χρήμα, ή
- iii. χρηματοοικονομικά μέσα όπως αυτά προσδιορίζονται στο Μέρος III του Πρώτου Παραρτήματος του περί Επενδυτικών Υπηρεσιών και Δραστηριοτήτων και Ρυθμιζόμενων Αγορών Νόμου.

**Λειτουργός
Συμμόρφωσης**

Διορισμένο άτομο, Ανώτερο Διοικητικό Στέλεχος του προσωπικού της υπόχρηης οντότητας το οποίο διαθέτει ικανότητα, γνώσεις και εμπειρογνωμοσύνη σε θέματα ΕΠΧ/ΧΤ, ως “Λειτουργός Συμμόρφωσης (ΛΣ)”, υπεύθυνο για τη διαχείριση όλων των πτυχών της πολιτικής συμμόρφωσης της υπόχρηης οντότητας σχετικά με την Καταπολέμηση και Παρεμπόδιση της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες και την Χρηματοδότηση της Τρομοκρατίας, στο οποίο θα γίνεται η αναφορά για οποιαδήποτε πληροφορία ή άλλο θέμα το οποίο περιέρχεται στην αντίληψη του και που, κατά τη γνώμη του, αποδεικνύει ή δημιουργεί υποψίες ότι άλλο πρόσωπο ενέχεται σε αδικήματα νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.

Μέλη /Υπόχρεες Οντότητες	<ul style="list-style-type: none">i. Δικηγόρος και/ή Δικηγορική Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης (Δ.Ε.Π.Ε.) σύμφωνα με τον περί Δικηγόρων Νόμο Κεφ.2ii. Ομόρρυθμη Εταιρεία ή Ετερόρρυθμη Εταιρεία της οποίας οι ομόρρυθμοι εταίροι είναι Δικηγόροι ή Δικηγορική Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης καιiii. Θυγατρική εταιρεία που ανήκει αμέσως ή εμμέσως σε οποιονδήποτε από τους πιο πάνω που παρέχει, μεταξύ άλλων, Διοικητικές Υπηρεσίες, υπηρεσίες καταπιστευμάτων και υπηρεσίες προς τρίτους, όπως ορίζεται στον Νόμο.iv. ΕΠΔΥ Δικηγόρων
Μεμονωμένη Συναλλαγή	Οποιαδήποτε συναλλαγή εκτός από συναλλαγή η οποία διεξάγεται κατά τη διάρκεια επιχειρηματικής σχέσης
Μεταφορά Κρυπτοπεριουσιακών Στοιχείων	Η διενέργεια συναλλαγής εκ μέρους άλλου προσώπου, με την οποία μεταφέρεται κρυπτοπεριουσιακό στοιχείο από μια διεύθυνση ή ένα λογαριασμό σε άλλη διεύθυνση ή άλλο λογαριασμό
Μητρώο Παρόχων Υπηρεσιών που αφορούν Κρυπτοπεριουσιακά Στοιχεία	Ως αυτό καταρτίζεται, τηρείται και δημοσιεύεται από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς (Άρθρο 61Ε του Νόμου).
Μητρώο Ρητών Εμπιστευμάτων και Παραμφερών Νομικών Διευθετήσεων στη Δημοκρατία	Ως αυτό καταρτίζεται, τηρείται και δημοσιεύεται από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς (Άρθρο 61Γ του Νόμου).
ΜΟΚΑΣ	Μονάδα Καταπολέμησης Αδικημάτων Συγκάλυψης της Κυπριακής Δημοκρατίας και Μονάδα Χρηματοοικονομικών Πληροφοριών, ως θεσπίστηκε από το Άρθρο 54 του Νόμου. Γνωστή και ως ΜΟΚΑΣ ή Μονάδα ή Μονάδα Χρηματοοικονομικών Πληροφοριών (ΜΧΠ).
Νόμος	Ο περί της Παρεμπόδισης και Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες Νόμος του 2007 (Ν.188(Ι)/2007) ως τροποποιήθηκε το 2010, 2012, 2013, 2014, 2016, 2018, 2019, 2021 και 2022 με τους Νόμους 58(Ι)/2010, 80(Ι)/2012, 192(Ι)/2012, 101(Ι)/2013, 184(Ι)/2014, 18(Ι)/2016, 13(Ι)/2018, 158(Ι)/2018, 81(Ι)/2019, 13(Ι)/2021, 22(Ι)/2021, 61(Ι)/2021 και 40(Ι)/2022. http://www.cylaw.org/nomoi/enop/non-ind/2007_1_188/index.html
Οδηγία ΕΕ	Πράξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τίτλο “Οδηγία 2015/849 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 20 ^{ης} Μαΐου 2015 σχετικά με την πρόληψη της χρησιμοποίησης του χρηματοπιστωτικού συστήματος για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες

δραστηριότητες και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 648/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, και την κατάργηση της Οδηγίας 2005/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και της Οδηγίας 2006/70/ΕΚ της Επιτροπής.

Οδηγία ΠΔΣ

Η παρούσα Οδηγία του ΠΔΣ.

Οικονομικό Προφίλ

Στοιχεία και πληροφορίες σχετικά με τις επιχειρηματικές δραστηριότητες του πελάτη, το μοτίβο και το επίπεδο των συναλλαγών και άλλες σχετικές πληροφορίες. Το οικονομικό προφίλ του πελάτη αποτελεί μέρος της δέουσας επιμέλειας του πελάτη.

Ομάδα Χρηματοοικονομικής Δράσης (FATF)

Διακυβερνητικός φορέας υπεύθυνος για την ανάπτυξη πολιτικών για την καταπολέμηση της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες και της Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας.

Όμιλος

Ο Όμιλος Επιχειρήσεων που απαρτίζεται από μία μητρική επιχείρηση, τις θυγατρικές της και τις οντότητες στις οποίες συμμετέχει η μητρική εταιρεία ή οι θυγατρικές της, καθώς και επιχειρήσεις που συνδέονται μεταξύ τους με σχέση κατά την έννοια του Άρθρου 22 της Οδηγίας 2013/34/ΕΕ.

Παράνομες Δραστηριότητες

Τα αναφερόμενα στο [Άρθρο 5](#) του Νόμου γενεσιουργά αδικήματα.

Παραστατικό Νόμισμα

Νομίμως κυκλοφορούν χρήμα

Παρεμφερής Νομική Διευθέτηση

- i.
- ii. Νομική διευθέτηση η οποία έχει δομή ή λειτουργίες παρεμφερείς του εμπιστεύματος και περιλαμβάνεται στον κατάλογο που δημοσιεύει η Επιτροπή δυνάμει των διατάξεων της παραγράφου (10) του Άρθρου 31 της Οδηγίας της Ε.Ε.

Πάροχος Υπηρεσιών που αφορούν Κρυπτοπεριουσιακά Στοιχεία (ΠΥΚΣ)

- iii. Πρόσωπο που παρέχει ή ασκεί μια ή περισσότερες από τις πιο κάτω υπηρεσίες ή δραστηριότητες σε άλλο πρόσωπο ή εκ μέρους άλλου προσώπου, οι οποίες δεν εμπίπτουν στις υπηρεσίες ή δραστηριότητες των υπόχρεων οντοτήτων που αναφέρονται στις παραγράφους (α) έως (θ) του [Άρθρου 2Α](#) του Νόμου:
- iv. Ανταλλαγή μεταξύ κρυπτοπεριουσιακών στοιχείων και παραστατικών νομισμάτων
- v. ανταλλαγή μεταξύ κρυπτοπεριουσιακών στοιχείων·
- vi. διαχείριση, μεταβίβαση, μεταφορά, διακράτηση ή/και φύλαξη, συμπεριλαμβανομένης και της θεματοφυλακής, κρυπτοπεριουσιακών στοιχείων ή κρυπτογραφικών κλειδιών ή μέσων που επιτρέπουν άσκηση ελέγχου σε κρυπτοπεριουσιακά στοιχεία

- vii. προσφορά ή/και πώληση κρυπτοπεριουσιακών στοιχείων, περιλαμβανομένης και της αρχικής προσφοράς· και
- viii. συμμετοχή ή/και παροχή χρηματοοικονομικών υπηρεσιών σχετικά με τη διανομή, προσφορά ή/και πώληση κρυπτοπεριουσιακών στοιχείων, περιλαμβανομένης και της αρχικής προσφοράς

Πελάτης

Φυσικό ή Νομικό Πρόσωπο ή Νομική Οντότητα, που επιδιώκει τη σύναψη μιας επιχειρηματικής σχέσης ή τη διεξαγωγή μεμονωμένης συναλλαγής με υπόχρεη οντότητα στην ή από τη Δημοκρατία.

Περιουσία

Περιουσιακά στοιχεία κάθε είδους, ενσώματα ή ασώματα, ακίνητη περιουσία, κινητή περιουσία η οποία περιλαμβάνει χρήματα, υλικά ή άυλα στοιχεία, καθώς και τα νομικά έγγραφα ή πράξεις με οποιαδήποτε μορφή, συμπεριλαμβανομένης της ηλεκτρονικής ή ψηφιακής, που αποδεικνύουν τίτλο ιδιοκτησίας ή δικαιώματα προς απόκτηση τέτοιων περιουσιακών στοιχείων.

Περιστασιακή Συναλλαγή

Οποιαδήποτε συναλλαγή εκτός από αυτήν που πραγματοποιείται κατά την κανονική διάρκεια μιας επιχειρηματικής σχέσης ή/και δεν εμπίπτει στις συνήθεις συναλλακτικές δραστηριότητες του πελάτη.

Πληροφορία

Οποιαδήποτε μορφή γραπτής ή προφορικής πληροφορίας, δεδομένων ή εγγράφων και περιλαμβάνει πληροφορία που δυνατό να καταχωρηθεί σε ηλεκτρονικό υπολογιστή.

Πολιτικώς Εκτεθειμένο Πρόσωπο (ΠΕΠ)

Φυσικό πρόσωπο στο οποίο έχει ή είχε ανατεθεί σημαντικό δημόσιο λειτούργημα στη Δημοκρατία ή σε άλλη χώρα, άμεσο στενό συγγενή τέτοιου προσώπου, καθώς και πρόσωπο γνωστό ως στενός συνεργάτης τέτοιου προσώπου:

Νοείται ότι, για τους σκοπούς του παρόντος ορισμού, ως «σημαντικό δημόσιο λειτούργημα» νοείται οποιαδήποτε από τις ακόλουθες δημόσιες λειτουργίες:

- i. αρχηγοί κρατών, αρχηγοί κυβερνήσεων, υπουργοί, υφυπουργοί ή αναπληρωτές υπουργοί,
- ii. μέλη του Κοινοβουλίου ή παρόμοιων νομοθετικών σωμάτων,
- iii. μέλη διοικητικών οργάνων πολιτικών κομμάτων,
- iv. μέλη Ανωτάτων Δικαστηρίων, Συνταγματικών Δικαστηρίων ή άλλων δικαιοδοτικών οργάνων υψηλού επιπέδου των οποίων οι αποφάσεις δεν υπόκεινται σε περαιτέρω ένδικα μέσα, πλην εξαιρετικών περιστάσεων,
- v. μέλη ελεγκτικών συνεδρίων και διοικητικών συμβουλίων κεντρικών τραπεζών,
- vi. πρέσβεις, επιτετραμμένοι και υψηλόβαθμοι αξιωματικοί των ενόπλων δυνάμεων και των δυνάμεων ασφάλειας,
- vii. μέλη των διοικητικών, διαχειριστικών ή εποπτικών οργάνων των κρατικών επιχειρήσεων και/ή οργανισμών και/ή σωμάτων

- viii. διευθυντές, αναπληρωτές διευθυντές και μέλη του διοικητικού συμβουλίου ή πρόσωπα που κατέχουν ισοδύναμη θέση σε διεθνή οργανισμό,
- ix. Δήμαρχοι

Νοείται περαιτέρω ότι τα πιο πάνω αναφερόμενα δημόσια λειτουργήματα δεν περιλαμβάνουν πρόσωπο που κατέχει ενδιάμεση ή χαμηλή θέση της υπαλληλικής ιεραρχίας.

Νοείται περαιτέρω ότι «στενός συγγενής πολιτικώς εκτεθειμένου προσώπου» περιλαμβάνει τα ακόλουθα πρόσωπα:

- i. Σύζυγο, ή πρόσωπο εξομοιούμενο με σύζυγο πολιτικώς εκτεθειμένου προσώπου
- ii. τέκνο πολιτικώς εκτεθειμένου προσώπου και σύζυγό του ή πρόσωπο εξομοιούμενο με σύζυγο τέκνου πολιτικώς εκτεθειμένου προσώπου
- iii. γονείς πολιτικώς εκτεθειμένου προσώπου

«Πρόσωπο που είναι γνωστό ως στενός συνεργάτης πολιτικώς εκτεθειμένου προσώπου» σημαίνει φυσικό πρόσωπο:

- i. το οποίο είναι γνωστό ότι είναι από κοινού πραγματικός δικαιούχος νομικής οντότητας ή νομικής διευθέτησης ή ότι συνδέεται με οποιαδήποτε άλλη στενή επιχειρηματική σχέση με πολιτικώς εκτεθειμένο πρόσωπο
- ii. που είναι ο μοναδικός πραγματικός δικαιούχος νομικής οντότητας ή νομικής διευθέτησης που είναι γνωστό ότι συστάθηκαν προς de facto όφελος πολιτικώς εκτεθειμένου προσώπου.

Πραγματικός Δικαιούχος Κάθε φυσικό πρόσωπο το οποίο έχει την τελική κατοχή ή έλεγχο του πελάτη και/ή το φυσικό πρόσωπο για λογαριασμό του οποίου διεξάγεται συναλλαγή ή δραστηριότητα και περιλαμβάνει τουλάχιστον τα ακόλουθα πρόσωπα:

(Α) όσον αφορά νομικό πρόσωπο -

(i) το φυσικό πρόσωπο που έχει το τελικό ιδιοκτησιακό καθεστώς ή τον τελικό έλεγχο του νομικού προσώπου, άμεσα ή έμμεσα σε επαρκές ποσοστό των μετοχών ή των δικαιωμάτων ψήφου ή του ιδιοκτησιακού δικαιώματος του εν λόγω νομικού προσώπου, μεταξύ άλλων, μέσω μετοχών στον κοιμιστή ή μέσω ελέγχου με άλλα μέσα, εκτός από εισηγμένη εταιρεία σε ρυθμιζόμενη αγορά, η οποία υπόκειται σε απαιτήσεις γνωστοποίησης κατά τη νομοθεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή υπόκειται σε ισοδύναμα διεθνή πρότυπα τα οποία εξασφαλίζουν επαρκή διαφάνεια των πληροφοριών σχετικά με τον πραγματικό δικαιούχο:

Νοείται ότι -

(α) ένδειξη άμεσης ιδιοκτησίας αποτελεί συμμετοχή είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) συν μια (1) μετοχή ή ιδιοκτησιακό δικαίωμα άνω του είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) στον πελάτη που κατέχεται από φυσικό πρόσωπο, και

(β) ένδειξη έμμεσης ιδιοκτησίας αποτελεί συμμετοχή είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) συν μια (1) μετοχή ή ιδιοκτησιακό δικαίωμα άνω του είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) στον πελάτη που κατέχεται από νομικό πρόσωπο, το οποίο βρίσκεται υπό τον έλεγχο φυσικού προσώπου ή προσώπων ή από πολλά νομικά πρόσωπα τα οποία βρίσκονται υπό τον έλεγχο του ίδιου φυσικού προσώπου ή προσώπων:

Νοείται περαιτέρω ότι ο έλεγχος με άλλα μέσα μπορεί να εξακριβωθεί μεταξύ άλλων με βάση τα κριτήρια που προβλέπονται στην παράγραφο (β) του εδαφίου (1) του Άρθρου 142 και στο Άρθρο 148 του περί Εταιρειών Νόμου ([Κεφ.113](#))

(ii) το φυσικό πρόσωπο που κατέχει θέση ανώτερου διοικητικού στελέχους σε περίπτωση που, αφού εξαντληθούν όλα τα δυνατά μέσα και υπό τον όρο ότι δεν υπάρχουν βάσιμες υποψίες, δεν προσδιοριστεί πρόσωπο δυνάμει των διατάξεων της υποπαραγράφου (i) της παρούσας παραγράφου ή εάν υπάρχει αμφιβολία ότι το πρόσωπο που προσδιορίστηκε είναι ο πραγματικός δικαιούχος:

Νοείται ότι υπόχρεη οντότητα τηρεί αρχείο προς τεκμηρίωση των δράσεων που αναλήφθηκαν σύμφωνα με τις διατάξεις των υποπαραγράφων (i) και (ii).

(B) όσον αφορά τα εμπιστεύματα (trusts) -

- (i) ο εμπιστευματοπάροχος (settlor),
- (ii) ο εμπιστευματοδόχος ή επίτροπος (trustee),
- (iii) ο προστάτης (protector), εάν υπάρχει,
- (iv) ο δικαιούχος ή, όταν το πρόσωπο που αποτελεί δικαιούχο της νομικής διευθέτησης ή της νομικής οντότητας δεν έχει προσδιοριστεί ακόμη, η κατηγορία προσώπων προς το συμφέρον της οποίας έχει κυρίως συσταθεί ή λειτουργεί η νομική διευθέτηση ή η νομική οντότητα,
- (v) οποιοδήποτε άλλο φυσικό πρόσωπο ασκεί τον τελικό έλεγχο του εμπιστεύματος μέσω άμεσης ή έμμεσης ιδιοκτησίας ή με άλλα μέσα και

(Γ) όσον αφορά νομικές οντότητες, όπως τα ιδρύματα, και νομικές διευθετήσεις παρεμφερείς με τα εμπιστεύματα (trusts), συμπεριλαμβάνεται το φυσικό πρόσωπο που κατέχει αντίστοιχη ή ανάλογη θέση με πρόσωπο που αναφέρεται στην παράγραφο (B)

Προνομιά Πληροφορία

Ως ερμηνεύεται στο [Άρθρο 44](#) του Νόμου:

(α) Επικοινωνία μεταξύ δικηγόρου και πελάτη για σκοπούς παροχής νομικής συμβουλής ή για την παροχή επαγγελματικών υπηρεσιών σχετικά με οποιαδήποτε νομική διαδικασία είτε αυτή άρχισε είτε όχι, η αποκάλυψη της οποίας σε οποιαδήποτε νομική διαδικασία προστατεύεται από το προνόμιο της εμπιστευτικότητας σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία:

Νοείται ότι επικοινωνία μεταξύ δικηγόρου και πελάτη με σκοπό τη διάπραξη καθορισμένου αδικήματος δε συνιστά προνομιά πληροφορία.

(β) οποιαδήποτε άλλη πληροφορία η οποία δε γίνεται αποδεκτή ενώπιον δικαστηρίου για λόγους προστασίας του δημόσιου συμφέροντος σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.

Πρόσωπο

Οποιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο.

Συμβουλευτική Αρχή

Η Συμβουλευτική Αρχή Καταπολέμησης Αδικημάτων Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες και Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας η οποία εγκαθιδρύεται δυνάμει του [Άρθρου 56](#) του Νόμου.

Τρίτη Χώρα

Χώρα η οποία δεν είναι μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή συμβαλλόμενο μέρος στη Συμφωνία για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο, η οποία υπογράφηκε στο Οπόρτο στις 2 Μαΐου 1992 και προσαρμόστηκε από το Πρωτόκολλο που υπεγράφη στις Βρυξέλλες στις 17 Μαΐου 1993, ως η Συμφωνία αυτή περαιτέρω τροποποιήθηκε.

Τρίτη Χώρα Υψηλού Κινδύνου

Τρίτη χώρα, που επισημαίνεται από την Επιτροπή δυνάμει των διατάξεων της παραγράφου (2) του Άρθρου 9 της Οδηγίας της Ε.Ε. μέσω της έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων, η οποία παρουσιάζει στρατηγικές ανεπάρκειες στο εθνικό της σύστημα καταπολέμησης της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, οι οποίες θεωρούνται ως σημαντικές απειλές για το χρηματοπιστωτικό σύστημα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και τρίτη χώρα, η οποία κατατάσσεται από τις υπόχρεες οντότητες ως υψηλού κινδύνου, σύμφωνα με την προβλεπόμενη στο [Άρθρο 58Α](#) του Νόμου εκτίμηση κινδύνου

Υποψία

Η πράξη ή η υποψία παρατυπίας χωρίς απόδειξη ή αποδεικτικά στοιχεία. Βασίζεται σε κάποιες πληροφορίες, αλλά το πρόσωπο που κάνει την αναφορά ύποπτης δραστηριότητας ή την αναφορά ύποπτης συναλλαγής δεν χρειάζεται να είναι 100% βέβαιο ότι έχει λάβει χώρα νομιμοποίηση εσόδων από παράνομη δραστηριότητα ή χρηματοδότηση τρομοκρατίας.

Φορείς Παροχής Υπηρεσιών Καταπιστευτικής Διαχείρισης και Εταιρικών Υπηρεσιών (TCSPs)

Φορείς Παροχής Υπηρεσιών Καταπιστευτικής Διαχείρισης και Εταιρικών Υπηρεσιών που ρυθμίζονται από τον περί της Ρύθμισης των Επιχειρήσεων Παροχής Διοικητικών Υπηρεσιών και Συναφών Θεμάτων Νόμο.

Χρηματοδότηση Τρομοκρατίας

Η παροχή ή η συγκέντρωση κεφαλαίων με οποιονδήποτε τρόπο, άμεσα ή έμμεσα, με την πρόθεση να χρησιμοποιηθούν τα εν λόγω κεφάλαια ή εν γνώσει του γεγονότος ότι θα χρησιμοποιηθούν, εν όλω ή εν μέρει, για τη διάπραξη αδικήματος κατά την έννοια που δίνεται στον όρο με το Άρθρο 4 της Διεθνούς Σύμβασης για την Καταπολέμηση της Τρομοκρατίας (Κυρωτικός και Άλλες Διατάξεις) Νόμος, και από τα Άρθρα 5 έως 13 του περί της [Καταπολέμησης της Τρομοκρατίας Νόμου και την Προστασία των Θυμάτων](#).

Moneyval

Η Επιτροπή Εμπειρογνομόνων για την Αξιολόγηση των Μέτρων κατά της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες και τη Χρηματοδότηση της Τρομοκρατίας. Είναι το μόνιμο εποπτεύον όργανο του Συμβουλίου της Ευρώπης στο οποίο έχει ανατεθεί η αποτίμηση της συμμόρφωσης με τα κύρια διεθνή πρότυπα για την καταπολέμηση της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες και της Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας και την αποτελεσματικότητα της εφαρμογής τους.

Σημειώνεται ότι στην παρούσα Οδηγία οι λέξεις που εισάγουν το αρσενικό φύλο περιλαμβάνουν και το θηλυκό φύλο.

A.1.2 Η λέξη "Εταιρεία" χρησιμοποιείται καθ' ολοκληρία για να συμπεριλάβει τους αυτοεργοδοτούμενους Δικηγόρους, Δικηγορικές Εταιρείες Περιορισμένης Ευθύνης (Δ.Ε.Π.Ε), Εταιρείες Παροχής Διοικητικών Υπηρεσιών (Ε.Π.Δ.Υ). Συνεταιρισμούς και τους Φορείς Παροχής Υπηρεσιών Καταπιστευτικής Διαχείρισης και Εταιρικών Υπηρεσιών, όπως ορίζεται στην παρούσα Οδηγία.

Παρομοίως, οι αναφορές στον «εταίρο» περιλαμβάνουν αυτοεργοδοτούμενους επαγγελματίες και διευθυντές εταιρειών, εκτός εάν αναφέρεται διαφορετικά.

A.2 Εισαγωγή

A.2.1 Ο κύριος σκοπός του **Νόμου** είναι ο καθορισμός και η ποινικοποίηση των ενεργειών από πράξεις που συνεπάγονται έσοδα από βασικά αδικήματα, αδικήματα νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και δραστηριότητες χρηματοδότησης της τρομοκρατίας. Ο Νόμος προβλέπει, μεταξύ άλλων, τη δήμευση τέτοιων εσόδων με στόχο την στέρηση εγκληματιών από τα κέρδη των εγκλημάτων τους. Σκοπός της παρούσας Οδηγίας είναι να περιγράψει τις υποχρεώσεις των μελών του ΠΔΣ, σύμφωνα με τις διατάξεις του Νόμου.

A.2.2 Ο ΠΔΣ είναι η Εποπτική Αρχή που είναι αρμόδια για την εποπτεία των μελών της σύμφωνα με το Νόμο του 2007 περί της Παρεμπόδισης και Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από

Παράνομες Δραστηριότητες, ως τροποποιήθηκε μέχρι σήμερα. Το Μάιο του 2015 το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο της ΕΕ εξέδωσαν την Οδηγία 2015/849 σχετικά με την πρόληψη της χρησιμοποίησης του χρηματοπιστωτικού συστήματος για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή για τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας και η εν λόγω οδηγία τροποποιήθηκε με την Οδηγία (ΕΕ) 2018/843 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 30ης Μαΐου 2018. Η Κύπρος εναρμόνισε τη νομοθεσία της με την Οδηγία 2015/849 της ΕΕ το 2018 και με την Οδηγία 2018/843 το 2021.

A.2.3 Τα Μέλη του ΠΔΣ έχουν νομική υποχρέωση να ακολουθούν τις βέλτιστες πρακτικές για την πρόληψη και την καταστολή της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες και της Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας, καθώς οι υπηρεσίες τους ενδέχεται να καταχραστούν από εγκληματίες που εμπλέκονται στη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή στη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας. Οι δικηγόροι και άλλοι επαγγελματίες συχνά αναφέρονται ως «θυροφύλακες» (“gatekeepers”) σε αριθμό τυπολογιών. Οι «θυροφύλακες» κινδυνεύουν να καταστρέψουν τη φήμη και την επιχειρηματική τους δραστηριότητα εάν εμπλακούν, ακόμη και χωρίς την θέληση τους, με οποιονδήποτε τρόπο με πρόσωπα που διαπράττουν νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότες τρομοκρατών.

A.2.4 Εταιρείες μπορούν να παρέχουν ένα ευρύ φάσμα υπηρεσιών. Οι υπηρεσίες που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Νόμου μπορούν να περιλαμβάνουν τα ακόλουθα:

- i) Συμμετοχή, είτε ενεργώντας εξ ονόματος και για λογαριασμό πελάτη στο πλαίσιο χρηματοπιστωτικής συναλλαγής ή συναλλαγής επί ακίνητης ιδιοκτησίας
- ii) Υποβοήθηση στον σχεδιασμό ή στη διενέργεια συναλλαγής για πελάτη σχετικά με αγορά και/ή πώληση ακίνητης ιδιοκτησίας
- iii) Υποβοήθηση στον σχεδιασμό ή στη διενέργεια συναλλαγής για πελάτη σχετικά με αγορά και/ή πώληση επιχείρησης
- iv) Διαχείριση χρημάτων, τίτλων ή άλλων περιουσιακών στοιχείων
- v) Άνοιγμα ή διαχείριση τραπεζικού λογαριασμού, λογαριασμού ταμειευτηρίου ή λογαριασμού τίτλων
- vi) Οργάνωση των αναγκαίων εισφορών για τη σύσταση, λειτουργία ή διοίκηση εταιρείας
- vii) Σύσταση, λειτουργία ή διοίκηση εμπιστευμένου, επιχείρησης, ιδρύματος ή ανάλογων σχημάτων/νομικών διευθετήσεων
- viii) Σύσταση εταιρειών ή άλλων νομικών προσώπων
- ix) Άσκηση καθηκόντων διευθυντή ή γραμματέα εταιρείας, εταίρου συνεταιρισμού ή κατόχου ανάλογης θέσης σε σχέση με άλλα νομικά πρόσωπα ή νομικούς μηχανισμούς ώστε άλλο πρόσωπο να ασκήσει ανάλογα καθήκοντα
- x) Παροχή διεύθυνσης εγγεγραμμένου γραφείου, επιχειρηματικής διεύθυνσης, ταχυδρομικής ή διοικητικής διεύθυνσης και οποιωνδήποτε άλλων σχετικών υπηρεσιών για εταιρεία, προσωπική εταιρεία ή κάθε άλλο νομικό πρόσωπο ή νομικό μηχανισμό
- xi) Άσκηση, απευθείας ή μέσω άλλου προσώπου, καθηκόντων εμπιστευματοδόχου ή επιτρόπου σε ρητά εμπιστεύματα (express trusts) ή ανάλογη νομική διευθέτηση
- xii) Κατοχή του μετοχικού κεφαλαίου εταιρικών οντοτήτων και εγγραφή αυτών των μετόχων στα αντίστοιχα μητρώα εγγεγραμμένων μετόχων εκ μέρους ή για λογαριασμό τρίτων, εκτός από εταιρεία εισηγμένη σε ρυθμιζόμενη αγορά που υπόκειται σε απαίτηση γνωστοποίησης σύμφωνα με το δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή υπόκειται σε ισοδύναμα διεθνή πρότυπα ή διασφαλίζει ότι το άλλο πρόσωπο ασκεί αντίστοιχα καθήκοντα.
- xiii) Οιαδήποτε από τις υπηρεσίες ή τις δραστηριότητες που καθορίζονται στο [Άρθρο 4](#) του περί της Ρύθμισης των Επιχειρήσεων Παροχής Διοικητικών Υπηρεσιών και Συναφών Θεμάτων Νόμου (196 (I) / 2012), συμπεριλαμβανομένων υπηρεσιών για την ετοιμασία ή/και

διαχείριση αίτησης για σκοπούς χορήγησης άδειας παραμονής ή πολιτογράφησης στο πλαίσιο του εκάστοτε εν ισχύ Κυπριακού Επενδυτικού Προγράμματος, σύμφωνα με τις διατάξεις του [Αρθρου 111Α](#) του περί Αρχείου Πληθυσμού Νόμου.

- xiv) Πάροχοι Υπηρεσιών που αφορούν Κρυπτοπεριουσιακά Στοιχεία, οι οποίοι εγγράφονται στο προβλεπόμενο στο εδάφιο (1) του [Αρθρου 61Ε](#) μητρώο

A.3 Σκοπός της Οδηγίας

A.3.1 Η παρούσα Οδηγία ετοιμάστηκε για να παράσχει **πρακτική ερμηνεία** του Νόμου και να βοηθήσει στην εκτίμηση της συμμόρφωσης μιας Εταιρείας προς τις απαιτήσεις του Νόμου. Η παρούσα Οδηγία είναι **δεσμευτική και υποχρεωτική** όσον αφορά την υιοθέτησή της από τα πρόσωπα στα οποία απευθύνεται. Διευκρινίζει τον τρόπο εφαρμογής των διατάξεων του Νόμου, διασφαλίζοντας ότι όλα τα μέλη του ΠΔΣ, έχουν ένα σταθερό σημείο αναφοράς για την εφαρμογή αποτελεσματικών μέτρων για την πρόληψη και καταστολή της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες και Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας. Η Παρεμπόδιση και Καταπολέμηση της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες και της Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας αναφέρεται επίσης συχνά σε αυτήν την Οδηγία ως καταπολέμηση του Ξεπλύματος Παράνομου Χρήματος (ΞΠΧ) και της Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας (ΧΤ).

A.3.2 Οι Εταιρείες πρέπει να υιοθετούν τις βέλτιστες πρακτικές στους εσωτερικούς ελέγχους, τις πολιτικές και τις διαδικασίες τους και να λαμβάνουν μέτρα για την πρόληψη της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες και της Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας, όπως ορίζεται στο Μέρος VIII του Νόμου. Η εφαρμογή τέτοιων μέτρων είναι θεμελιώδους σημασίας για την αποφυγή της διάπραξης των αδικημάτων νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες που συνοψίζονται στην παράγραφο A.5.1 της παρούσας Οδηγίας.

A.3.3 Ο Νόμος απαιτεί όπως όλες οι υπόχρεες οντότητες, συμπεριλαμβανομένων των μελών του ΠΔΣ, εφαρμόζουν επαρκείς και κατάλληλες πολιτικές, ελέγχους και διαδικασίες ανάλογες με τη φύση και το μέγεθός τους, προκειμένου να μετριάσουν και να διαχειριστούν τους κινδύνους, καθώς και να αποτρέψουν αποτελεσματικά το ξέπλυμα παράνομου χρήματος και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, σε σχέση με τα ακόλουθα:

- i. Προσδιορισμός ταυτότητας και άσκηση δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη
- ii. Τήρηση αρχείου
- iii. Εσωτερική αναφορά και αναφορά στην ΜΟΚΑΣ
- iv. Εσωτερικός έλεγχος, αξιολόγηση και διαχείριση κινδύνου
- v. Ενδελεχής εξέταση κάθε συναλλαγής που κρίνεται ότι λόγω τη φύσεως της είναι ιδιαίτερα επιδεκτική ως προς το να συνδεθεί με αδικήματα νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας και ιδίως των πολύπλοκων ή ασυνήθιστα μεγάλων συναλλαγών και όλων των ασυνήθιστων ειδών συναλλαγών που πραγματοποιούνται χωρίς προφανή οικονομικό ή σαφή νόμιμο σκοπό
- vi. Ενημέρωση των εργοδοτούμενων για τα εσωτερικά συστήματα και διαδικασίες σε σχέση με τα σημεία (α) μέχρι (ε) της παρούσας παραγράφου, τον Νόμο, τις Οδηγίες και Κατευθυντήριες Γραμμές που εκδίδονται από καιρού εις καιρόν από τον ΠΔΣ, τις εκάστοτε Οδηγίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τις σχετικές απαιτήσεις για την προστασία των προσωπικών δεδομένων
- vii. Τακτική εκπαίδευση των εργοδοτούμενων για την αναγνώριση και διαχείριση συναλλαγών και δραστηριοτήτων, οι οποίες πιθανόν να συνδέονται με αδικήματα νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότηση της τρομοκρατίας

- viii. Πρόσληψη και αξιολόγηση της ακεραιότητας των εργαζομένων
- ix. Πρακτικές αξιολόγησης και διαχείρισης κινδύνου
- x. Διαχείριση συμμόρφωσης

A.3.4 Υπάρχουν διάφορα πρακτικά οφέλη που προκύπτουν από την εφαρμογή συνήθων πρακτικών από όλες τις Εταιρείες και σε όλο το φάσμα των υπηρεσιών τους. Η προσέγγιση με συνοχή, διασφαλίζει την πλήρη κάλυψη των πεδίων που ορίζει ο Νόμος και αντιμετωπίζει τις δυσκολίες με τους πελάτες και τα άτομα που λαμβάνουν ή παρέχουν τις υπηρεσίες. Για παράδειγμα, οι τυποποιημένες διαδικασίες που απαιτούν από την ανώτερη διοίκηση και το προσωπικό να αναφέρουν τυχόν υποψίες για νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότηση της τρομοκρατίας που περιέρχεται εις γνώση τους κατά τη διάρκεια της εργασίας τους, δεν διασφαλίζουν μόνο ότι πληρούνται οι απαιτήσεις του Νόμου όπου εφαρμόζονται, αλλά παρέχουν επίσης προστασία ενάντια στην παραβίαση των διατάξεων αποκάλυψης πληροφοριών.

A.4 Τι Είναι η Νομιμοποίηση Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες

A.4.1 Νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες είναι οποιαδήποτε ενέργεια ή απόπειρα απόκρυψης ή συγκάλυψης της πηγής των παράνομων εσόδων, ώστε να φαίνεται ότι προέρχονται από νόμιμες πηγές.

Συνήθως περιλαμβάνει τρία στάδια:

- A. **Τοποθέτηση** – Η τοποθέτηση παράνομων κεφαλαίων στο χρηματοπιστωτικό σύστημα.
- B. **Διαστρωμάτωση** – Οι πράξεις απομάκρυνσης από την πηγή των παράνομα αποκτειθέντων εσόδων μέσω της δημιουργίας πολλαπλών και πολυσύνθετων επιπέδων χρηματοπιστωτικών συναλλαγών, που αποσκοπούν στη συγκάλυψη της διαδρομής ελέγχου και στην παροχή ανωνυμίας.
- Γ. **Ενσωμάτωση** - Επανεισδοχή των παράνομων κεφαλαίων στο χρηματοπιστωτικό σύστημα με τρόπο ώστε να παρουσιάζεται πλέον ότι αποτελούν νόμιμα έσοδα.

A.5 Νομιμοποίηση Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες: Αδικήματα, Ποινές και Υπερασπίσεις

A.5.1 Ο Νόμος περιγράφει τα αδικήματα νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, για κάθε πρόσωπο το οποίο ενώ **(α) γνωρίζει** ή **(β) όφειλε** να γνωρίζει ότι, οποιασδήποτε μορφής περιουσία αποτελεί έσοδο από παράνομη δραστηριότητα, προβαίνει σε οποιαδήποτε από τις παρακάτω ενέργειες:

- i Μετατρέπει ή μεταβιβάζει ή μετακινεί τέτοια περιουσία,
- ii Αποκτά, κατέχει ή χρησιμοποιεί τέτοια περιουσία,
- iii Αποκρύπτει ή συγκαλύπτει κάθε σχετική πληροφορία με τέτοια περιουσία¹,
- iv Βοηθά ένα άλλο πρόσωπο να μετατρέψει ή να μεταβιβάσει ή να αφαιρέσει τέτοια περιουσία ή να αποφύγει τις συνέπειες των πράξεων του,
- v Συμμετέχει, συμπράττει, συνεργάζεται, συνωμοτεί ή επιχειρεί να συνωμοτήσει και παρέχει συνδρομή και βοήθεια, καθοδήγηση ή συμβουλές για τη διάπραξη οποιουδήποτε από τα προαναφερθέντα αδικήματα,
- vi Παρέχει πληροφορίες σχετικά με τις έρευνες που διεξάγονται για αδικήματα νομιμοποίησης

¹ την αληθή φύση, την πηγή, τον τόπο, τη διάθεση, την κίνηση, τα δικαιώματα σε σχέση με περιουσία ή με την κυριότητα αυτής

εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, σε υπόπτους ή άλλους, στρεβλώνοντας έτσι την διαδικασία έρευνας. Συνήθως γνωστή ως «αποκάλυψη πληροφοριών» (“*tippling off*”)

A.5.2 Η Γνώση δεν καθορίζεται στον Νόμο, εντούτοις μπορεί να συναχθεί από «αντικειμενικές πραγματικές περιστάσεις». Αυτό μπορεί να γίνει αποδεικνύοντας ότι κάποιος **γνωρίζει, υποπτεύεται ή έχει βάσιμους λόγους υποψίας**. Περαιτέρω, δύναται να περιλαμβάνει καταστάσεις όπως οι ακόλουθες:

- i. Εθελουφλία κάποιου στο προφανές
- ii. Σκόπιμη αποχή από την διεξαγωγή ερευνών/αδιαφορία για τα αποτελέσματα
- iii. Γνώση περιστάσεων που θα υποδήλωναν τα γεγονότα σε ένα μέσο λογικό άτομο.
- iv. Σκόπιμη αποφυγή γνώσης των γεγονότων
- v. Σκόπιμη αδιαφορία

A.5.3 Τα παραπάνω αδικήματα (i) έως (vi) τιμωρούνται με 14 χρόνια φυλάκιση και/ή ποινή μέχρι €500.000 στην περίπτωση που πρόσωπο **«γνωρίζει»** ως αναφέρεται στην παράγραφο A.5.1 (α) ανωτέρω και με ποινή φυλάκισης 5 ετών και/ή ποινή μέχρι €50.000 στην περίπτωση που πρόσωπο **«όφειλε να γνωρίζει»** ως αναφέρεται στην παράγραφο A.5.1 (β) ανωτέρω.

A.5.4 Αναφορικά με αδικήματα νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και/ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας:

- Δεν έχει καμιά σημασία το κατά πόσον οι παράνομες δραστηριότητες υπόκεινται ή όχι στη δικαιοδοσία των Κυπριακών Δικαστηρίων,
- Δεν απαιτείται προηγούμενη ή ταυτόχρονη καταδίκη ενός γενεσιουργού αδικήματος, από το οποίο προήλθαν τα έσοδα,
- Δεν απαιτείται να αποδειχθεί η ταυτότητα του προσώπου που διέπραξε τις παράνομες δραστηριότητες από τις οποίες προήλθαν τα έσοδα.

A.5.5 Πρέπει επίσης να υπογραμμιστεί ότι οι Εταιρείες δεν αναμένεται να γνωρίζουν την ακριβή φύση της εγκληματικής δραστηριότητας ή ότι τα συγκεκριμένα περιουσιακά στοιχεία είναι σίγουρα αυτά που προέρχονται από τη διάπραξη αδικήματος.

A.5.6 Πέραν της "**αποκάλυψης πληροφοριών**" που περιγράφεται στο A.5.1 (vi) πιο πάνω, κανένα άτομο δεν πρέπει να αποκαλύψει στον πελάτη ή σε τρίτο πρόσωπο οποιαδήποτε πληροφορία που μπορεί να προκαλέσει παρεμπόδιση ή να επηρεάσει δυσμενώς τις ανακρίσεις και έρευνες που διεξάγονται. Αυτό περιλαμβάνει πληροφορίες σχετικά με ύποπτες συναλλαγές που έχουν διαβιβαστεί ή πρόκειται να διαβιβαστούν στη ΜΟΚΑΣ.

A.5.7 Η περίπτωση κατά την οποία ένα Μέλος κατά τη διάρκεια εκτέλεσης των επαγγελματικών του δραστηριοτήτων προσπαθεί να αποτρέψει έναν πελάτη από το να εμπλακεί σε παράνομες δραστηριότητες, δεν θεωρείται ως αποκάλυψη πληροφοριών με την έννοια της παρούσας παραγράφου.

A.5.8 Η προαναφερθείσα απαγόρευση αποκάλυψης πληροφοριών δεν εμποδίζει τη γνωστοποίηση μεταξύ προσώπων που ασκούν επαγγελματικές δραστηριότητες ελεγκτών, εξωτερικών λογιστών, φορολογικών συμβούλων και ανεξάρτητων επαγγελματιών νομικών ή οντοτήτων από τρίτες χώρες που επιβάλλουν απαιτήσεις ισοδύναμες με εκείνες της Οδηγίας της Ε.Ε. και τα οποία ασκούν τις επαγγελματικές δραστηριότητές τους, υπό οποιαδήποτε μορφή ενασχόλησης ή συνεργασίας, εντός του ίδιου νομικού προσώπου ή της ευρύτερης δομής στην οποία υπάγεται το νομικό πρόσωπο και η οποία διαθέτει κοινό ιδιοκτησιακό καθεστώς, διοίκηση ή έλεγχο της συμμόρφωσης προς τις σχετικές

διατάξεις.

A.5.9 Σε περιπτώσεις που αφορούν τον ίδιο πελάτη και την ίδια συναλλαγή, στην οποία συμμετέχουν δύο ή περισσότερες υπόχρεες οντότητες, η απαγόρευση αποκάλυψης πληροφοριών δεν εμποδίζει τη γνωστοποίηση μεταξύ των σχετικών υπόχρεων οντοτήτων, υπό την προϋπόθεση ότι προέρχονται από κράτος μέλος ή τρίτη χώρα που επιβάλλει απαιτήσεις ισοδύναμες με εκείνες της Οδηγίας της Ε.Ε., και ότι ανήκουν στον ίδιο επαγγελματικό κλάδο και υπόκεινται σε υποχρεώσεις όσον αφορά το επαγγελματικό απόρρητο και την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

Οι διατάξεις περί της αποκάλυψης πληροφοριών δεν εφαρμόζονται σε σχέση με την κοινοποίηση πληροφοριών στις Εποπτικές Αρχές, συμπεριλαμβανομένου του ΠΔΣ ή των γνωστοποιήσεων για σκοπούς επιβολής του Νόμου.

A.5.10 Σε ποινικές διαδικασίες κατά ενός προσώπου για την παροχή βοήθειας σε άλλο πρόσωπο για διάπραξη αδικήματος νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, αποτελεί **υπεράσπιση** η απόδειξη ότι σκόπευε να αποκαλύψει στην ΜΟΚΑΣ την υποψία ή την πεποίθησή του ή τα γεγονότα επί των οποίων στήριζε την υποψία ή την πεποίθησή του, για τη συγκεκριμένη συμφωνία ή διευθέτηση και η παράλειψή του να το πράξει είναι δικαιολογημένη. Πρέπει να τονιστεί ότι οποιαδήποτε, τέτοιου είδους, αποκάλυψη δεν πρέπει να αντιμετωπίζεται ως παραβίαση οποιουδήποτε περιορισμού στην αποκάλυψη πληροφοριών που επιβάλλονται από οποιαδήποτε Σύμβαση. Σε περίπτωση υπαλλήλων υπόχρεων οντοτήτων, ο Νόμος αναγνωρίζει ότι η γνωστοποίηση μπορεί να υποβληθεί στον Λειτουργό Συμμόρφωσης σύμφωνα με τις καθιερωμένες εσωτερικές διαδικασίες και η αποκάλυψη αυτή θα έχει το ίδιο αποτέλεσμα με τη γνωστοποίηση στην ΜΟΚΑΣ.

A.5.11 Οποιοδήποτε πρόσωπο, το οποίο κατά τη διάρκεια του επαγγέλματός του, της επιχείρησής του ή της απασχόλησής του αποκτά γνώσεις ή εύλογη υποψία ότι ένα άλλο πρόσωπο ενέχεται σε διάπραξη αδικήματος νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, οφείλει να αποκαλύψει τις εν λόγω πληροφορίες στη ΜΟΚΑΣ. Εάν αυτές οι πληροφορίες δεν αποκαλυφθούν το συντομότερο δυνατόν αφότου επήλθαν εις γνώση του, αυτό θεωρείται αδίκημα. Η **παράλειψη αποκάλυψης**, τιμωρείται με ποινή φυλάκισης μέγιστης διάρκειας 2 ετών και/ή πρόστιμο που δεν υπερβαίνει τις €5.000.

A.5.12 Ο ΠΔΣ δύναται, μεταξύ άλλων, να επιβάλλει και να δημοσιοποιεί διοικητικά πρόστιμα για μη συμμόρφωση με οποιαδήποτε από τις διατάξεις του Νόμου, μέχρι €1.000.000. Σε περίπτωση που το όφελος των παραβατών υπερβαίνει το €1.000.000, το διοικητικό πρόστιμο δύναται να αυξηθεί μέχρι και το διπλάσιο του προσπορισθέντος οφέλους. Σε περίπτωση συνεχιζόμενης παράβασης, επιβάλλεται επιπρόσθετο διοικητικό πρόστιμο ύψους €1.000 για κάθε ημέρα που αυτή συνεχίζεται.

A.5.13 Επιπλέον, οποιοδήποτε μέλος του ΠΔΣ δεν συμμορφώνεται με τις διοικητικές κυρώσεις που επιβλήθηκαν από τον ΠΔΣ, παραπέμπεται στο Πειθαρχικό Συμβούλιο του ΠΔΣ για πειθαρχική δίωξη.

A.6 Μέλη ΠΔΣ που Απασχολούνται σε Τομείς Εκτός του Νομικού Επαγγέλματος

A.6.1 Παρόλο που η παρούσα Οδηγία έχει προετοιμαστεί κυρίως για τα μέλη του ΠΔΣ που ασκούν την δικηγορία, ένα μεγάλο μέρος του υλικού, ισχύει και για τα μέλη του ΠΔΣ που απασχολούνται αλλού. Τα μέλη του ΠΔΣ που απασχολούνται σε άλλους τομείς της οικονομίας, όπως οι τράπεζες, ασφαλιστικές εταιρείες κ.λπ., μπορούν επίσης να βρουν μια πιο σχετική Οδηγία που καταρτίζεται από την αντίστοιχη Εποπτική Αρχή στην οποία υπάγονται οι εν λόγω οντότητες. Ελλείψει σχετικής Οδηγίας, τα μέλη θα πρέπει να εξετάζουν τις διαδικασίες που συνιστώνται για τα μέλη του ΠΔΣ στην

παρούσα Οδηγία και να τις υιοθετούν για τις δικές τους περιστάσεις, ανάλογα με την περίπτωση.

A.7 Ευπάθεια των Μελών του ΠΔΣ στην Νομιμοποίηση Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες και Χρηματοδότηση της Τρομοκρατίας

A.7.1 Τα Μέλη του ΠΔΣ είναι ευάλωτα σε πρόσωπα που διαπράττουν νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, εξαιτίας των εξειδικευμένων υπηρεσιών που παρέχουν και της εμπειρίας που διαθέτουν σε διάφορες πρακτικές. Η ποιότητα των λειτουργιών και των πολιτικών κατά του ΞΠΧ/ΧΤ κάθε Εταιρείας, συμπεριλαμβανομένης της δέσμευσης των ανώτερων διοικητικών στελεχών, διαδραματίζει καίριο ρόλο στην προστασία του χρηματοπιστωτικού συστήματος στο σύνολό του. Επομένως, είναι θεμελιώδους σημασίας για μια Εταιρεία να υιοθετήσει μια ισχυρή προσέγγιση κουλτούρας συμμόρφωσης για την Καταπολέμηση της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες και Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας, ελαχιστοποιώντας τον κίνδυνο έκθεσης και κατάχρησης των καθηκόντων της από άτομα που διαπράττουν τα εν λόγω αδικήματα. Ως εκ τούτου, ένα Ανώτερο Διοικητικό Στέλεχος θα πρέπει να ορίζεται ως υπεύθυνο για την εφαρμογή του Νόμου.

A.7.2 Απαγορεύεται να κατέχουν διοικητική θέση ή να είναι πραγματικοί δικαιούχοι σε Υπόχρεες Οντότητες, πρόσωπα ή συνεργοί τους που έχουν καταδικασθεί για σχετικά αδικήματα ΞΠΧ και ΧΤ.

A.8 Ευθύνες ΠΔΣ

A.8.1 Ο ΠΔΣ υποχρεούται βάσει του Νόμου να παρακολουθεί, να αξιολογεί και να εποπτεύει την εφαρμογή του Νόμου και των Οδηγιών του, εφαρμόζοντας μια προσέγγιση βασισμένη στον κίνδυνο μέσω επιτόπιων και εξ αποστάσεως ελέγχων των Μελών του. Σχετική είναι η [Οδηγία του Π.Δ.Σ. σχετικά με τη Διαδικασία Εποπτικού Ελέγχου και την Πειθαρχική Διαδικασία](#).

A.8.2 Στο πλαίσιο της εποπτείας, ο ΠΔΣ δύναται να ζητήσει από οποιοδήποτε μέλος που δεν συμμορφώθηκε με της διατάξεις του Νόμου, της παρούσας Οδηγίας, ή/και των άλλων Οδηγιών, Κατευθυντήριων Γραμμών, Εγκυκλίων και Ανακοινώσεων που εκδίδει από καιρού εις καιρόν να λάβει συγκεκριμένα μέτρα εντός συγκεκριμένου χρονικού πλαισίου, προκειμένου να συμμορφωθεί.

A.8.3 Επιπλέον, όλες οι Εποπτικές Αρχές, συμπεριλαμβανομένου του ΠΔΣ, μπορούν να επιβάλλουν διοικητικά πρόστιμα σύμφωνα με το [Άρθρο 59\(6\)\(α\)](#) του Νόμου. Ο ΠΔΣ δύναται να αποφασίσει την μη δημοσίευση οιασδήποτε διοικητικών προστίμων για λόγους: α) δυσαναλογίας, β) κινδύνου σταθερότητας των χρηματοπιστωτικών αγορών ή γ) διακινδύνευσης διεξαγόμενης έρευνας. Σε περίπτωση δημοσιοποίησης διοικητικής κύρωσης, αυτή παραμένει για πέντε (5) χρόνια στην ιστοσελίδα του ΠΔΣ και ευθυγραμμίζεται πλήρως με τον περί της Προστασίας των Φυσικών Προσώπων Έναντι της Επεξεργασίας των Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα και της Ελεύθερης Κυκλοφορίας των Δεδομένων αυτών Νόμο του 2018 (Ν. 125(Ι)/2018) (ο “Νόμος περί Προστασίας των Προσωπικών Δεδομένων”).

A.8.4 Ο ΠΔΣ ενθαρρύνει επίσης την **αναφορά δυνητικών ή πραγματικών παραβιάσεων** των Μελών του σε σχέση με το Νόμο, εξασφαλίζοντας ταυτόχρονα προστασία όλων των επηρεαζόμενων φυσικών προσώπων, σύμφωνα με τις διατάξεις και τις αρχές του Νόμου περί της Προστασίας των Φυσικών Προσώπων Έναντι της Επεξεργασίας των Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα και της Ελεύθερης Κυκλοφορίας των Δεδομένων αυτών του 2018 (Ν. 125(Ι)/2018) (ο “Νόμος περί Προστασίας των Προσωπικών Δεδομένων”). Η αναφορά μπορεί να αποστέλλεται υπό μορφή

ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στη διεύθυνση aml@cba.org.cy ή να παραδίδεται διά χειρός στα γραφεία του ΠΔΣ στην Φλωρίνης 11, 1^{ος} Όροφος, Γραφείο 101, 1065 Λευκωσία.

A.8.5 Ο ΠΔΣ έχει συγκεκριμένες υποχρεώσεις σύμφωνα με το Νόμο να αναφέρει στον Γενικό Εισαγγελέα και τη ΜΟΚΑΣ κάθε πληροφορία που αποκτά, η οποία είναι ή δυνατόν να είναι σχετική με τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας. Βάσει αυτής της υποχρέωσης, ο ΠΔΣ μπορεί να ζητήσει και να συλλέξει πληροφορίες από τις Εταιρείες και να **ανταλλάξει τις πληροφορίες** αυτές με την ΜΟΚΑΣ, ως επίσης και με άλλες Εποπτικές Αρχές.

A.8.6 Τα **στατιστικά στοιχεία** σχετικά με τα θέματα που αφορούν τις αρμοδιότητές τους πρέπει να συλλέγονται και να διατηρούνται από όλες τις αρμόδιες Εποπτικές Αρχές, συμπεριλαμβανομένου του ΠΔΣ. Αυτά τα στατιστικά στοιχεία μπορούν να διαβιβαστούν στην Επιτροπή της ΕΕ, να χρησιμοποιούνται στην Εθνική Έκθεση Αξιολόγησης Κινδύνου και σε αξιολογήσεις της Επιτροπής MONEYVAL του Συμβουλίου της Ευρώπης, ως επίσης και σε οιοσδήποτε άλλες εθνικές αξιολογήσεις.

A.9 Διάταγμα Δικαστηρίου για Αποκάλυψη Πληροφοριών

A.9.1 Τα δικαστήρια της Κύπρου δύνανται, κατόπιν αιτήσεως του ερευνώντος λειτουργού, να διατάξουν την αποκάλυψη πληροφοριών από πρόσωπο, συμπεριλαμβανομένης Εταιρείας, η οποία φαίνεται στο Δικαστήριο ότι κατέχει τις πληροφορίες που αποτελούν το αντικείμενο της αίτησης. Τέτοιο διάταγμα ισχύει ανεξαρτήτως οποιασδήποτε νομικής ή άλλης διάταξης που δημιουργεί υποχρέωση τήρησης του απορρήτου, εμπιστευτικότητας ή επιβάλλει περιορισμούς στην αποκάλυψη πληροφοριών. Η υποχρέωση αποκάλυψης παραμένει για τυχόν μεταγενέστερη αλλαγή των πληροφοριών και/ή οποιωνδήποτε μεταγενέστερων πληροφοριών που σχετίζονται με το αντικείμενο του **διατάγματος αποκάλυψης**. Όπως έχει ήδη αναφερθεί στο σημείο όπου καταγράφονται οι πρόνοιες για την "Αποκάλυψη Πληροφοριών", ένα πρόσωπο που προβαίνει σε οποιαδήποτε αποκάλυψη που ενδεχομένως να παρεμποδίσει ή να επηρεάσει δυσμενώς μια έρευνα, έχοντας γνώση ή υποψία ότι η έρευνα διεξάγεται, είναι ένοχο αδικήματος.

A.9.2 Τρίτος που ισχυρίζεται ότι έχει δικαίωμα σε περιουσιακά στοιχεία τα οποία βρίσκονται ή ήταν στην κατοχή μιας Εταιρείας και τα οποία αποτελούν αντικείμενο αναφοράς προς τη ΜΟΚΑΣ, ενδέχεται επίσης να αιτηθεί έκδοση **δικαστικού διατάγματος**, το οποίο θα διατάξει την Εταιρεία να αποκαλύψει τις πληροφορίες. Εάν η Εταιρεία πιστεύει ότι η αποκάλυψη πληροφοριών **στον τρίτο** θα μπορούσε να θέσει σε κίνδυνο τη διερεύνηση από τις αρχές επιβολής του νόμου αδικήματος νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, ενδέχεται να προκύψει το αδίκημα της αποκάλυψης πληροφοριών. Πριν από την αποκάλυψη των πληροφοριών, συνίσταται όπως λαμβάνονται νομικές συμβουλές εμπειρογνομόνων, προς εξασφάλιση της μη παραβίασης οιασδήποτε διατάξεων του Νόμου που αφορούν σε αποκάλυψη πληροφοριών.

B. Λειτουργός Συμμόρφωσης (ΛΣ)

B.1 Διορισμός του ΛΣ

B.1.1 Όλες οι Εταιρείες οφείλουν να προχωρήσουν με τον **διορισμό Λειτουργού Συμμόρφωσης**. Το πρόσωπο που ορίζεται ως ΛΣ πρέπει να είναι **Ανώτερο Διοικητικό Στέλεχος** για να έχει την απαραίτητη εξουσία προς εκπλήρωση των καθηκόντων του, τα οποία μπορεί να περιλαμβάνουν τη λήψη αποφάσεων που επηρεάζουν την έκθεση σε κίνδυνο της Εταιρείας και τον χειρισμό εσωτερικών και εξωτερικών Αναφορών Ύποπτων Συναλλαγών και Αναφορών Ύποπτων Δραστηριοτήτων (ΑΥΣ & ΑΥΔ)² και την επικοινωνία με τη ΜΟΚΑΣ και τον ΠΔΣ. Ο ΛΣ πρέπει επίσης να έχει επαρκή ικανότητα, γνώσεις και εμπειρογνωμοσύνη σε θέματα Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες και Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας, καθώς και της ίδιας της Εταιρείας, τις παρεχόμενες υπηρεσίες και τους πελάτες της.

B.1.2 Στις περιπτώσεις που ο ΛΣ δεν είναι μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου, ένα μέλος της ανώτερης διοίκησης θα πρέπει, σύμφωνα με το Νόμο, να **ορίζεται** ως υπεύθυνο για την εφαρμογή των πολιτικών και διαδικασιών συμμόρφωσης.

B.1.3 Οι Εταιρείες πρέπει να κοινοποιούν στην ΜΟΚΑΣ (μέσω της πλατφόρμας GoAML) και στον ΠΔΣ (μέσω αποστολής ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στη διεύθυνση aml@cba.org.cy) το όνομα, τα στοιχεία επικοινωνίας και την θέση του ατόμου που έχει διοριστεί ως ΛΣ.

B.1.4 Οι Εταιρείες πρέπει επίσης να διασφαλίσουν ότι ο ΛΣ διαθέτει επαρκείς πόρους για να αναλάβει τις εργασίες που σχετίζονται με το ρόλο. Ανάλογα με το μέγεθος, την πολυπλοκότητα και τη δομή μιας υπόχρεης οντότητας, η Εταιρεία μπορεί να διορίσει υπεύθυνο και βοηθούς ΛΣ. **Ο ρόλος και οι αρμοδιότητες** του ΛΣ, τόσο του επικεφαλής, όσο και των βοηθών του, πρέπει να προσδιορίζονται σαφώς από τις Εταιρείες και να τεκμηριώνονται σε κατάλληλα εγχειρίδια και/ή περιγραφές θέσεων εργασίας. Πρέπει να παρέχεται στον ΛΣ άμεση και έγκαιρη πρόσβαση σε όλα τα έγγραφα, τα δεδομένα και τις πληροφορίες που διαθέτει η Εταιρεία, τα οποία μπορεί να τον βοηθήσουν κατά την άσκηση των καθηκόντων του. Αποτελεί υποχρέωση των ΛΣ, όπως πραγματοποιούν ετήσια εκπαίδευση τουλάχιστον δέκα (**10**) ωρών, κατάλληλη για τους ρόλους τους. Για την κάλυψη των δέκα (10) ωρών, ο ΠΔΣ κάνει αποδεκτά πιστοποιητικά από οιαδήποτε σεμινάρια τα οποία καταπιάνονται με σχετικά θέματα ΕΠΧ/ΧΤ.

B.1.5 Είναι προϋπόθεση ο ΛΣ να είναι πιστοποιημένος ή να έχει απαλλαγεί από την υποχρέωση πιστοποίησης ως ορίζεται στην [Οδηγία του ΠΔΣ Αναφορικά με την Διαδικασία Πιστοποίησης των ΛΣ](#).

B.2 Ο Ρόλος του ΛΣ

B.2.1 Ο ρόλος του ΛΣ δεν ορίζεται στον Νόμο, αλλά εθιμικά περιλαμβάνει την ευθύνη αναφορικά με τους εσωτερικούς ελέγχους και τη διαχείριση κινδύνων σχετικά με θέματα Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες και Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας, σύμφωνα με τις Οδηγίες του ΠΔΣ.

B.2.2 Πιο συγκεκριμένα, τα καθήκοντα του ΛΣ περιλαμβάνουν τουλάχιστον (και όχι εξαντλητικά) τα ακόλουθα:

² STRs & SARs

- i Να προνοεί για τον σχεδιασμό και την εφαρμογή των συστημάτων και των ελέγχων που απαιτούνται για να μπορούν τα μέλη του προσωπικού να υποβάλουν εσωτερικές αναφορές υποψίας (είτε δραστηριότητας, είτε συναλλαγής). Οφείλει επίσης να διασφαλίσει ότι οι διάλογοι αναφοράς είναι σαφείς και έχουν κοινοποιηθεί σε όλους.
- ii Να λαμβάνει από τους υπαλλήλους της Εταιρείας οποιαδήποτε πληροφορία ή άλλο θέμα που δημιουργεί υποψίες ΞΠΧ/ΧΤ (ΑΥΣ & ΑΥΔ). Βλ. [Κεφάλαιο Η](#).
- iii Να εξετάζει και να επικυρώνει τις πληροφορίες που ελήφθησαν σύμφωνα με την παράγραφο (ii) ανωτέρω και με αναφορά σε οποιαδήποτε άλλη σχετική πληροφορία, να συζητά τις περιστάσεις της υπόθεσης με τον υπάλληλο που υποβάλλει την αναφορά και, κατά περίπτωση, με τους υπευθύνους του υπαλλήλου. Η αξιολόγηση των αναφερόμενων πληροφοριών και η διεξαχθείσα εξέταση θα πρέπει να καταγράφονται και να αρχειοθετούνται. Βλ. [Κεφάλαιο Θ](#) για περισσότερες λεπτομέρειες σχετικά με την τήρηση αρχείων.
- iv Σε συνέχεια του σημείου (iii) ανωτέρω, ο ΛΣ μπορεί να αποφασίσει να ενημερώσει τη ΜΟΚΑΣ. Στην περίπτωση αυτή, θα πρέπει να χρησιμοποιήσει την πλατφόρμα GoAML για να ολοκληρώσει μια Αναφορά Υποπτης Συναλλαγής (ΑΥΣ) ή μια Αναφορά Υποπτης Δραστηριότητας (ΑΥΔ) και να την υποβάλει στη ΜΟΚΑΣ το συντομότερο δυνατόν. Βλ. [Κεφάλαιο Η](#) για περισσότερες πληροφορίες.
- v Να ενεργεί ως το πρώτο σημείο επαφής με την ΜΟΚΑΣ, κατά την έναρξη και κατά τη διάρκεια της έρευνας που προκύπτει από την υποβολή ΑΥΣ ή ΑΥΔ στη ΜΟΚΑΣ στο σημείο (iv) ανωτέρω. Ο ΛΣ παρέχει επίσης όλες τις συμπληρωματικές πληροφορίες που ζητούνται και εξασφαλίζει την πλήρη συνεργασία με την ΜΟΚΑΣ.
- vi Να δημιουργεί, διατηρεί και συμμετέχει στην πολιτική Προσέγγισης Βάσει Κινδύνου της Εταιρείας για την πρόληψη του Ξεπλύματος Παράνομου Χρήματος και Χρηματοδότησης Τρομοκρατίας, συμπεριλαμβανομένης της διαδικασίας αξιολόγησης του κινδύνου των πελατών, λαμβάνοντας παράλληλα υπόψη τα ευρήματα της Εθνικής και της Υπερεθνικής Αξιολόγησης Κινδύνου.
- vii Να αναπτύσσει πολιτικές και διαδικασίες σχετικά με την Δέουσα Επιμέλεια ως προς τον Πελάτη (ΔΕΠ).
- viii Να παραμένει ενημερωμένος για τις βέλτιστες πρακτικές, τις πρόσφατες τάσεις, τις Εγκυκλίους, Οδηγίες και τις τεχνικές προειδοποιήσεις του ΠΔΣ, συμπεριλαμβανομένης της χρήσης εθνικών και διεθνών ευρημάτων όπως οι διάφορες Εθνικές και Υπερεθνικές Αξιολογήσεις Κινδύνου, της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, της Ομάδας Χρηματοοικονομικής Δράσης (FATF), της Moneyval, του Ομίλου Egmont, του ΔΝΤ, της Διεθνούς Διαφάνειας και άλλων, για τη βελτίωση των εσωτερικών διαδικασιών της Εταιρείας προς αναγνώριση και αναφορά υποψιών ΞΠΧ και ΧΤ.
- ix Ο ΛΣ, σε συνεννόηση με το Διοικητικό Συμβούλιο και το Τμήμα Εσωτερικού Ελέγχου της Εταιρείας (όπου υφίσταται), είναι ο κύριος υπεύθυνος προς τον ΠΔΣ για την εφαρμογή των διαφόρων Οδηγιών που εκδίδει ο ΠΔΣ βάσει του Νόμου, καθώς και όλων των άλλων Οδηγιών/Εγκυκλίων/Κατευθυντήριων Γραμμών/Ανακοινώσεων που εκδίδονται από καιρού εις καιρόν, σχετικά με την αποτροπή της εγκληματικής χρήσης υπηρεσιών που παρέχονται από Εταιρείες με σκοπό τη Νομιμοποίηση Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες ή τη

Χρηματοδότηση της Τρομοκρατίας. Ο ΛΣ οφείλει επιπροσθέτως να προετοιμάσει και να υποβάλει ηλεκτρονικά (μέσω του συνδέσμου <https://www.cyprusbar.org/AnnualComplianceReport.aspx>) έως το τέλος Μαρτίου κάθε έτους στον ΠΔΣ την **Ετήσια Έκθεση του Λειτουργού Συμμόρφωσης**, καθώς και τα **Ερωτηματολόγια Ξ.Π.Χ. και Χ.Τ.** ετησίως, σύμφωνα με τις Οδηγίες και Κατευθυντήριες Γραμμές του ΠΔΣ, ως αυτές τροποποιούνται από καιρού εις καιρόν. Για την Ετήσια Έκθεση του Λειτουργού Συμμόρφωσης (βλ. [Κατευθυντήριες Γραμμές του ΠΔΣ - Μέρος Γ](#)). Για σκοπούς πληρότητας του παρόντος σημείου, δέον να αναφερθεί ότι, η ετοιμασία της Ετήσιας Έκθεσης Λειτουργού Συμμόρφωσης πραγματοποιείται και για σκοπούς ενημέρωσης του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας αναφορικά με το επίπεδο συμμόρφωσής της, την καταγραφή οποιωνδήποτε εσωτερικών ελέγχων και αδυναμιών που εντοπίζονται, ως επίσης και οποιωνδήποτε περαιτέρω ενεργειών προς ενίσχυση των διαδικασιών συμμόρφωσης της Εταιρείας. Όπου απαιτείται, η Ετήσια Έκθεση θα πρέπει να χρησιμοποιείται στην διαμόρφωση σχεδίου δράσης της Εταιρείας προς συμμόρφωση με τις πρόνοιες του Νόμου.

x Ανάλογα με το μέγεθος και τις δραστηριότητες της Εταιρείας, ο ΛΣ μπορεί να εξετάσει την ετοιμασία τουλάχιστον μία φορά ετησίως, έκθεσης προς το Διοικητικό Συμβούλιο (ή ισοδύναμο όργανο διοίκησης), αξιολογώντας τις λειτουργίες και την αποτελεσματικότητα των συστημάτων και ελέγχων Ξ.Π.Χ και Χ.Τ. της Εταιρείας. Αυτό θα πρέπει να λάβει τη μορφή γραπτής έκθεσης. Οι εν λόγω γραπτές εκθέσεις θα πρέπει να συμπληρώνονται με τακτικές ad hoc συναντήσεις ή περιεκτικές πληροφορίες διαχείρισης, ούτως ώστε τα Ανώτερα Διοικητικά Στελέχη να παραμένουν σε επαφή με την συμμόρφωση σχετικά με το Ξ.Π.Χ και Χ.Τ. και ενήμερα αναφορικά με τις σχετικές εθνικές και διεθνείς εξελίξεις που αφορούν το Ξ.Π.Χ και Χ.Τ., συμπεριλαμβανομένων νέων μορφών κινδύνου και ρυθμιστικών πρακτικών. Το Διοικητικό Συμβούλιο (ή ισοδύναμο όργανο διοίκησης) θα πρέπει να μπορεί να αποδείξει ότι έλαβε δεόντως υπόψη τις εκθέσεις και τις ad hoc ενημερώσεις που παρείχε ο ΛΣ και έπειτα να λάβει τα κατάλληλα μέτρα για να αντιμετωπίσει τις τυχόν ελλείψεις συμμόρφωσης Ξ.Π.Χ. που διαγράφονται μέσω αυτών.

xi Να παρέχει συμβουλές και καθοδήγηση στη διοίκηση και υποστήριξη και εκπαίδευση στους υπόλοιπους υπαλλήλους της Εταιρείας σε θέματα Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες και Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας και να καθορίζει κατά πόσον οι υπάλληλοι της Εταιρείας χρειάζονται περαιτέρω κατάρτιση, εκπαίδευση κι ενημέρωση προς ενίσχυση της γνώσης των για την Καταπολέμηση της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες ή της Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας. (Βλ. [Κεφάλαιο I](#) για περισσότερες λεπτομέρειες.)

B.2.3 Ο ΛΣ αναμένεται να καταβάλει κάθε εύλογη προσπάθεια για να μετριάσει τον κίνδυνο σφαλμάτων ή/και παραλείψεων κατά την άσκηση των καθηκόντων του και, κυρίως, κατά την επικύρωση των υποβληθεισών ενώπιόν του αναφορών υποψίας ΞΠΧ ή ΧΤ, τα αποτελέσματα των οποίων καθορίζουν το κατά πόσον η αναφορά προς την ΜΟΚΑΣ θα υποβληθεί ή όχι.

B.2.4 Αναμένεται επίσης να ενεργεί **ειλικρινά και εύλογα** και να αποφασίζει **καλή τη πίστει**. Πρέπει να τονιστεί ότι οι αποφάσεις του ΛΣ μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο ελέγχου από τον ΠΔΣ. Ο ΠΔΣ, στο πλαίσιο της εξέτασης και αξιολόγησης των διαδικασιών ΞΠΧ και ΧΤ μιας Εταιρείας και την συμμόρφωσή της με τις διατάξεις του Νόμου, πρέπει να αναφέρει στη ΜΟΚΑΣ την Εταιρεία η οποία, σύμφωνα με τις πληροφορίες και τη γνώμη του, δεν συμμορφώνεται με τις διατάξεις του Νόμου και σχηματίζει την άποψη ότι έχει όντως διαπραχθεί νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότηση της τρομοκρατίας.

Γ. Προσέγγιση Βάσει Κινδύνου (ΠΒΚ)³

Γ.1 Τι Είναι η ΠΒΚ και πως Χρησιμοποιείται

Γ.1.1 Η εφαρμογή Προσέγγισης Βάσει Κινδύνου είναι θεμελιώδης για τη συμμόρφωση με **το Νόμο**, την Οδηγία της ΕΕ και τις συστάσεις της FATF. Είναι το θεμέλιο των πολιτικών, των ελέγχων και των διαδικασιών Ξ.Π.Χ/Χ.Τ. οποιασδήποτε Εταιρείας και, κυρίως, των διαδικασιών Δέουσας Επιμέλειας Πελάτη, αλλά και εκπαίδευσης του προσωπικού. Ως εκ τούτου, είναι εξαιρετικά σημαντικό να χρησιμοποιηθεί μια σφαιρική και δυναμική προσέγγιση βασισμένη στον κίνδυνο, η οποία τεκμηριώνεται, επικαιροποιείται και τίθεται στη διάθεση του ΠΔΣ, ως η αρμόδια Εποπτική Αρχή των Εταιρειών.

Γ.1.2 Η **Προσέγγιση Βάσει Κινδύνου** εντοπίζει και εκτιμά τους κινδύνους Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες και Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας, τόσο αυτούς που η ίδια η Εταιρεία διατρέχει, όσο και αυτούς που ενέχει κάθε πελάτης της, λαμβάνοντας υπόψη τις χώρες ή τις γεωγραφικές περιοχές, τα προϊόντα, τις υπηρεσίες, τις συναλλαγές ή τους δίαυλους παροχής υπηρεσιών και προβλέπει μια συγκεκριμένη αξιολόγηση κάθε πελατειακής σχέσης, επιτρέποντας στις Εταιρείες να προσαρμόζουν τις ενέργειές τους ανάλογα με τη φύση και το μέγεθος, τόσο της υπόχρεης οντότητας, όσο και του κινδύνου που είναι διατεθειμένη η Εταιρεία να αναλάβει (*Risk Appetite*). Περαιτέρω, η διάθεση ανάληψης κινδύνου κάθε Εταιρείας ποικίλει, αναλόγως των στόχων της ανώτερης διοίκησης.

Γ.1.3 Η ΠΒΚ επιτρέπει στις Εταιρείες να ασκούν επιχειρηματική και επαγγελματική κρίση σε σχέση με τους πελάτες, όσον αφορά τη διαχείριση πιθανών κινδύνων Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες και Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας. Βάσει αυτής, οι Εταιρείες δύνανται να καταναείμουν τους πόρους και τις προσπάθειές τους, όπου ο κίνδυνος είναι μεγαλύτερος και, αντιστρόφως ανάλογα, να μειώσουν τις απαιτήσεις όταν ο αναγνωρισθείς κίνδυνος είναι χαμηλός. Παράλληλα, επιτρέπει στις Εταιρείες να προσαρμόζονται με πιο αποτελεσματικό και αποδοτικό τρόπο, καθώς εντοπίζονται νέες μέθοδοι Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες και Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας.

Γ.1.4 Στις περιπτώσεις κατά τις οποίες ενδείκνυται λόγω του μεγέθους και της φύσης των δραστηριοτήτων της Εταιρείας, συνίσταται η δημιουργία ή/και χρήση ανεξάρτητης υπηρεσίας εσωτερικού ελέγχου για την εξακρίβωση των εσωτερικών πολιτικών, ελέγχων και διαδικασιών.

Γ.1.5 Πρέπει να σημειωθεί ότι η ΠΒΚ **δεν απαλλάσσει τους πελάτες χαμηλού κινδύνου** από τις διαδικασίες δέουσας επιμέλειας, παρόλα αυτά, το κατάλληλο επίπεδο μέτρων δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη, ενδέχεται να είναι λιγότερο επαχθές απ' ό,τι για τους πελάτες υψηλότερου κινδύνου. Σε όλες τις περιπτώσεις πρέπει πάντα να διεξάγονται διαδικασίες παρακολούθησης. Βλ. [Κεφάλαιο Ε](#) για περισσότερες λεπτομέρειες.

Γ.1.6 Η ΠΒΚ έχει αρκετά **θετικά χαρακτηριστικά** και συγκεκριμένα:

- α. Δίνει **καλύτερη εικόνα** - Αναγνωρίζει ότι η απειλή νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας ποικίλλει μεταξύ των πελατών, των χωρών, των υπηρεσιών και των χρηματοοικονομικών μέσων,
- β. Είναι **ευέλικτη** - Επιτρέπει στις Εταιρείες να διαφοροποιούν τους πελάτες με τρόπο που να

³ Risk Based Approach (RBA)

- ανταποκρίνεται στον κίνδυνο που θέτουν οι επιχειρηματικές τους δραστηριότητες,
- γ. Προνοεί για την **Διάθεση Ανάληψης Κινδύνου** των Εταιρειών - Επιτρέπει στις Εταιρείες να εφαρμόζουν τη δική τους προσέγγιση στη διαμόρφωση πολιτικών, διαδικασιών και ελέγχων σε συνάρτηση με τις ιδιαίτερες συνθήκες και τα χαρακτηριστικά της κάθε Εταιρείας,
 - δ. Είναι **αποτελεσματική** - Συμβάλλει στην παραγωγή ενός πιο αποδοτικού συστήματος, και
 - ε. Είναι **αναλογική** - Προωθεί την ιεράρχηση των προσπαθειών και των ενεργειών της Εταιρείας απέναντι στην πιθανότητα νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας που προκύπτει από τη χρήση των παρεχόμενων υπηρεσιών.

Γ.1.7 Κατά την εφαρμογή της **ΠΒΚ**, προκειμένου να εκτιμηθεί ο αποδοτικότερος και αναλογικότερος τρόπος διαχείρισης των κινδύνων Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες και Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας που προκαλούν οι πελάτες, μια Εταιρεία οφείλει να ακολουθήσει τα παρακάτω **ενδεικτικά βήματα**:

- i. Προσδιορισμός και αξιολόγηση των κινδύνων Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες και Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας που προέρχονται από συγκεκριμένους πελάτες, υπηρεσίες και γεωγραφικές περιοχές στις οποίες μπορεί να δραστηριοποιείται τόσο η Εταιρεία, όσο και οι πελάτες της και των διαύλων παροχής τέτοιων υπηρεσιών,
- ii. Διαχείριση και μετριασμός των εκτιμώμενων κινδύνων με την εφαρμογή κατάλληλων και αποτελεσματικών μέτρων, διαδικασιών και ελέγχων,
- iii. Συνεχής παρακολούθηση και βελτίωση της αποτελεσματικής λειτουργίας των πολιτικών, διαδικασιών και ελέγχων,
- iv. Αποτύπωση των διαδικασιών και των ελέγχων σε κατάλληλα εγχειρίδια και πολιτικές, για να διασφαλιστεί η ομοιόμορφη εφαρμογή σε όλη την Εταιρεία.

Γ.1.8 Πέραν των προαναφερθέντων, μια Εταιρεία μπορεί να καθορίσει ότι το μέγεθος κινδύνου που είναι διατεθειμένη να αναλάβει, θα αποφασιστεί σε επίπεδο ανώτερων στελεχών και θα τεκμηριωθεί στην Πολιτική Αποδοχής Πελατών⁴ (ΠΑΠ),

Γ.1.9 Περισσότερες λεπτομέρειες υπάρχουν στις [Τελικές Κατευθυντήριες Γραμμές ΠΒΚ](#) που εκπόνησε η ESA και κυκλοφόρησαν από τον ΠΔΣ, ως επίσης και στις [Κατευθυντήριες Γραμμές ΠΒΚ](#) που εξέδωσε η FATF για επαγγελματίες νομικούς.

Γ.2 Εφαρμογή Εσωτερικών Διαδικασιών

Γ.2.1 Η Ανώτερη Διοίκηση κάθε Εταιρείας θα πρέπει να καθορίσει τα αποδεκτά προφίλ κινδύνου των πελατών της. Αυτά πρέπει να τεκμηριώνονται σε μια **Πολιτική Αποδοχής Πελατών (ΠΑΠ)**, η οποία θα περιγράφει επίσης τα χαρακτηριστικά ενός δυνητικού πελάτη με τον οποίον η Εταιρεία απαγορεύει τη σύναψη επιχειρηματικής σχέσης. Για παράδειγμα, οι επιχειρηματικές σχέσεις με ΠΕΠ από χώρες υψηλού κινδύνου, οι οποίες καθορίζονται αναλόγως της Διάθεσης Ανάληψης Κινδύνου της Εταιρείας.

Γ.2.2 Στην Πολιτική Αποδοχής Πελατών, θα πρέπει να περιγράφονται τα κριτήρια αποδοχής πελατών, στα οποία θα βασίζεται η εφαρμογή ΠΒΚ και το οικονομικό προφίλ ενός πελάτη.

Γ.2.3 Σύμφωνα με τις διατάξεις του Νόμου, η Ανώτερη Διοίκηση θα πρέπει να διορίσει μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου (νοουμένου ότι υφίσταται ΔΣ) ως **υπεύθυνο** για την εφαρμογή του

⁴ Clients Acceptance Policy

προγράμματος συμμόρφωσης, των πολιτικών, ελέγχων και διαδικασιών της Εταιρείας. Τα παραπάνω έχουν ιδιαίτερη σημασία σε περιπτώσεις κατά τις οποίες ο Λειτουργός Συμμόρφωσης δεν είναι μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου. Οι Εταιρείες θα πρέπει επίσης να διασφαλίζουν ότι το Τμήμα Συμμόρφωσης (όπου υπάρχει) διαθέτει επαρκείς πόρους για το ανθρώπινο δυναμικό, τις εκπαιδεύσεις και την τεχνολογία, πάντα ανάλογες με τον κίνδυνο τον οποίο η Εταιρεία προτίθεται να αναλάβει, την πολυπλοκότητα και την ευρύτητα των καθηκόντων που πρέπει να αναληφθούν.

Γ.2.4 Η Ανώτερη Διοίκηση πρέπει να επιδείξει τη δέσμευσή της για συμμόρφωση και την εφαρμογή της ΠΒΚ, μέσω της **εμπλοκής της** στη διαδικασία αξιολόγησης κινδύνου των πελατών της. Η **Ανώτερη Διοίκηση** θα πρέπει επίσης να διασφαλίσει ότι η ΠΑΠ και η αντίστοιχη πολιτική διαχείρισης κινδύνων ενημερώνονται και επανεξετάζονται τακτικά με περιοδικές αναθεωρήσεις, αντανακλώντας τυχόν σημαντικές αλλαγές που μπορεί να επέλθουν στο επιχειρηματικό περιβάλλον ή στο νομικό πλαίσιο.

Γ.2.5 Τα ανώτερα διοικητικά στελέχη πρέπει επίσης να εγκρίνουν τις πολιτικές, τις διαδικασίες και τους ελέγχους που εφαρμόζουν οι Εταιρείες τους σε σχέση με τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, ως επίσης να παρακολουθούν και, όπου ενδείκνυται, να ενισχύουν τα μέτρα που λαμβάνονται.

Γ.3 Κατηγορίες Κινδύνων

Γ.3.1 Σύμφωνα με το Νόμο και διάφορες τυπολογίες που δόθηκαν σχετικά με την ΠΒΚ, στην εκτίμηση κινδύνων νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και την χρηματοδότηση της τρομοκρατίας θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψιν τουλάχιστον οι ακόλουθοι παράγοντες κινδύνου:

- α. Χώρα / Γεωγραφικός κίνδυνος
- β. Κίνδυνος υπηρεσιών
- γ. Κίνδυνος πελάτη
- δ. Κίνδυνος διαύλων παροχής υπηρεσιών

Στην πράξη, αυτοί οι κίνδυνοι αλληλεπικαλύπτονται και πρέπει να θεωρούνται αλληλένδετοι. Δεν υπάρχει μόνο μια μεθοδολογία που να εφαρμόζεται σε αυτές τις κατηγορίες κινδύνου και η εφαρμογή τους απλώς αποσκοπεί στην παροχή ενός προτεινόμενου πλαισίου προσέγγισης της διαχείρισης των δυνητικών κινδύνων.

Γ.3.2 Κατά την εφαρμογή μιας ΠΒΚ η εκτίμηση των κινδύνων μπορεί να μεταβληθεί ανάλογα με το χρόνο και τις παγκόσμιες εξελίξεις, επομένως πρέπει να τονιστεί ότι πρόκειται για μια δυναμική διαδικασία η οποία πρέπει να διατηρηθεί. Τυχόν στατική εφαρμογή της ΠΒΚ μπορεί να οδηγήσει σε μια στρεβλωμένη εικόνα και περίπλοκες περιστάσεις, που αυξάνουν τον κίνδυνο. Για παραδείγματα σχετικά με την **εφαρμογή της ΠΒΚ**, οι Εταιρείες παραπέμπονται στο [Παράρτημα I](#) για ενδείξεις χαμηλού κινδύνου και στο [Παράρτημα II](#) για ενδείξεις υψηλού κινδύνου. Τα παρεχόμενα παραδείγματα δίνονται για βοήθεια στον εντοπισμό ενδείξεων που πιθανόν να υφίστανται σε συγκεκριμένες περιπτώσεις πελατειακών σχέσεων. Ωστόσο, θα πρέπει να σημειωθεί ότι τα παρεχόμενα παραδείγματα δεν είναι εξαντλητικά.

Γ.3.3 Οι Εταιρείες θα πρέπει να χρησιμοποιούν αξιόπιστες διαθέσιμες στο κοινό πληροφορίες όταν προσπαθούν να αξιολογήσουν τον κίνδυνο των πελατών τους. Ορισμένες από τις αξιόπιστες πηγές περιλαμβάνουν τα εξής:

- α. Την τελευταία εν ισχύει Υπερεθνική Αξιολόγηση Κινδύνου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής

- β. Την Εθνική Αξιολόγηση Κινδύνων της Κύπρου, συμπεριλαμβανομένων άλλων αξιόπιστων κυβερνητικών πηγών ή εγκυκλίων
- γ. Εγκυκλίου του ΠΔΣ και ανακοινώσεις σχετικά με το θέμα
- δ. Εγκυκλίου της ΜΟΚΑΣ και ανακοινώσεις σχετικά με το θέμα
- ε. Άλλες αξιόπιστες πηγές που αναφέρονται στην παράγραφο Γ.6.5.

Γ.3.4 Όπως αναφέρθηκε παραπάνω, ο πυρήνας της ΠΒΚ περιλαμβάνει την αξιολόγηση του κινδύνου των πελατών μιας Εταιρείας, τις γεωγραφικές τοποθεσίες, τις παρεχόμενες υπηρεσίες και τις συναλλαγές ή τους διαύλους παράδοσης των υπηρεσιών. Παρακάτω παρατίθενται οι κύριοι παράγοντες κινδύνου που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την Αξιολόγηση Κινδύνου Πελατών (ΑΚΠ).

Χώρα / Γεωγραφικός Κίνδυνος

Γ.3.5 Υπάρχουν διάφορα στοιχεία που πρέπει να ληφθούν υπόψη κατά την εκτίμηση του γεωγραφικού κινδύνου. Μερικά παραδείγματα συνιστούν η ύπαρξη ή μη και ο βαθμός αποτελεσματικότητας της νομοθεσίας και των συστημάτων ελέγχου για καταπολέμηση της απάτης, δωροδοκίας και διαφθοράς, των εγκληματικών δραστηριοτήτων, της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες και της Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας σε συγκεκριμένη χώρα ή γεωγραφική περιοχή. Επιπλέον, θα πρέπει επίσης να λαμβάνονται υπόψη καθεστάτα επιβολής κυρώσεων σε μία χώρα ή εμπάργκο που επιβλήθηκαν από την ΕΕ και τον ΟΗΕ.

Γ.3.6 Ορισμένες γεωγραφικές περιοχές ή χώρες μπορεί να θεωρηθούν ότι έχουν υψηλότερο επίπεδο κινδύνου, αλλά πελάτες με εκτεταμένη εμπειρία σε μια συγκεκριμένη γεωγραφική περιοχή ή χώρα ενδέχεται να χρίζουν απόδοσης διαφορετικού γεωγραφικού κινδύνου από πελάτες με περιορισμένη εμπειρία. Παρ'όλα αυτά, οι πελάτες μπορεί να κριθούν ότι θέτουν υψηλότερο από το συνήθη κίνδυνο, όπου οι ίδιοι, οι συνεργάτες τους, οι τελικοί δικαιούχοι τους, οι επιχειρήσεις ή η πηγή ή ο προορισμός των κεφαλαίων, βρίσκονται σε χώρα που παρουσιάζει υψηλότερο κίνδυνο (βλ. [Παράρτημα II](#)).

Κίνδυνος Υπηρεσιών

Γ.3.7 Η ΑΚΠ θα πρέπει να προσδιορίζει τον δυνητικό κίνδυνο που παρουσιάζουν οι υπηρεσίες που προσφέρονται από την Εταιρεία σε έναν πελάτη. Θα πρέπει να διενεργούνται πρόσθετοι έλεγχοι κατά την παροχή μιας υπηρεσίας που έχει αυξημένο κίνδυνο Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες και της Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας όσον αφορά τα αδικήματα που περιγράφονται στην παράγραφο Α.5.1. Ορισμένοι τύποι υπηρεσιών ενδέχεται να παρουσιάζουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον για όσους εμπλέκονται σε ξέπλυμα παράνομου χρήματος ή χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, λόγω της φύσης των υπηρεσιών, και ως εκ τούτου έχουν υψηλότερο βαθμό κινδύνου (βλ. [Παράρτημα II](#)).

Γ.3.8 Παροχή υπηρεσιών σχετικά με την πολιτογράφηση μέσω του “Κυπριακού Επενδυτικού Προγράμματος”, αποτελεί αυτομάτως ένδειξη υψηλού κινδύνου.

Γ.3.9 Η κατάχρηση των υπηρεσιών που παρέχονται από τις Εταιρείες μπορεί να οδηγήσει, μεταξύ άλλων, στις ακόλουθες αρνητικές συνέπειες:

- Κατάχρηση εισαγωγικών υπηρεσιών π.χ. σε χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, οδηγούν κατ'ελάχιστον σε βλάβη της φήμης
- Κατάχρηση γενικού Λογαριασμού Τρίτου Προσώπου (pool Client Account) ή ασφαλούς φύλαξης χρημάτων ή περιουσιακών στοιχείων
- Παροχή συμβουλών σχετικά με τη σύσταση νομικών διευθετήσεων, οι οποίες μπορούν να

χρησιμοποιηθούν για να αποκρύψουν την κυριότητα ή τον πραγματικό οικονομικό σκοπό (συμπεριλαμβανομένης της σύστασης καταπιστευμάτων ή άλλων πολύπλοκων δομών σε επίπεδο ομίλων, εταιρειών ή της αλλαγής επωνυμίας/έδρας).

Γ.3.10 Ο παραπάνω κατάλογος δεν είναι εξαντλητικός και περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τον κίνδυνο όσον αφορά τις υπηρεσίες που παρέχονται στον πελάτη μπορούν να βρεθούν στο σύνδεσμο [Τελικές Κατευθυντήριες Γραμμές ΠΒΚ](#).

Γ.3.11 Σε περιπτώσεις όπου μια Εταιρεία θα αρχίσει να παρέχει μια **νέα υπηρεσία** η οποία είναι **σημαντικά διαφορετική** από τις υπηρεσίες που ήδη προσφέρει, θα πρέπει να αξιολογεί τον αντίστοιχο κίνδυνο νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας. Σύμφωνα με τα αποτελέσματα της αξιολόγησης, οι Εταιρείες θα πρέπει να ενεργήσουν αναλόγως.

Κίνδυνος Πελατών

Γ.3.12 Παρακάτω περιγράφονται οι βασικοί παράγοντες που συνδέονται με αυξημένο κίνδυνο πελατών:

- (i) Ενδείξεις ότι ο πελάτης προσπαθεί να κρύψει πληροφορίες σχετικά με τις δραστηριότητες της επιχείρησής του, την κυριότητα ή τη φύση των συναλλαγών της.
- (ii) Ενδείξεις ότι ορισμένες συναλλαγές, δομές, γεωγραφικές τοποθεσίες, διεθνείς δραστηριότητες και άλλα, δεν συμβαδίζουν με την αντίληψη που έχει η Εταιρεία για τις επιχειρηματικές δραστηριότητες του πελάτη ή το οικονομικό του προφίλ.
- (iii) Κατηγορίες, κλάδοι ή βιομηχανίες πελατών, όπου υπάρχουν πολλές ευκαιρίες νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.
- (iv) Μυστικότητα και αχρειαστα πολύπλοκες δομές ιδιοκτησίας που συγκαλύπτουν την κυριότητα και τον έλεγχο
- (v) Συμμετοχή ΠΕΠ στις υποθέσεις του πελάτη. Βλ. παράγραφο [Γ.4](#) για περισσότερες λεπτομέρειες.
- (vi) Απαγορεύσεις (embargoes), κυρώσεις σε διάφορους τομείς, κυρώσεις σε ορισμένους πολίτες (SDNs), εδαφικές ή εθνικές κυρώσεις. Βλ. παράγραφο [Γ.6](#) για περισσότερες λεπτομέρειες.
- (vii) Πελάτες που έχουν υποβάλει αίτηση για υπηκοότητα μέσω του “Κυπριακού Επενδυτικού Προγράμματος”.

Ο ανωτέρω κατάλογος δεν είναι εξαντλητικός και περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τον κίνδυνο των πελατών βρίσκεται στα [Παραρτήματα I](#) και [II](#) καθώς και στο σύνδεσμο [Τελικές Κατευθυντήριες Γραμμές ΠΒΚ](#).

Κίνδυνος Διαύλων Παρεχόμενων Υπηρεσιών

Γ.3.13 Οι διάυλοι παροχής υπηρεσιών επηρεάζουν τον κίνδυνο Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες και Χρηματοδότηση της Τρομοκρατίας. Η ταυτότητα και η αξιοπιστία ενός πελάτη μπορεί να είναι πιο δύσκολο να εκτιμηθεί αναλόγως των μέσων παροχής των υπηρεσιών. Πιο συγκεκριμένα, όταν δεν έχουν γίνει κατ’ ιδίαν συναντήσεις με τον πελάτη, ή υπάρχει συμμετοχή τρίτου εξουσιοδοτημένου αντιπροσώπου, ο κίνδυνος όσον αφορά τους διαύλους των παρεχόμενων υπηρεσιών είναι υψηλότερος. Ιδιαίτερη προσοχή θα πρέπει επίσης να δοθεί στις επιχειρηματικές σχέσεις με τα μέλη της οικογένειας και τους συνεργάτες των ΠΕΠ.

Γ.3.14 Οι Εταιρείες θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τους κινδύνους που θέτει ένας συγκεκριμένος δίαυλος παροχής υπηρεσιών κατά την Αξιολόγηση Κινδύνου Πελατών (ΑΚΠ). Όπου εντοπίζονται υψηλότερα επίπεδα κινδύνου, οι Εταιρείες θα πρέπει να καθορίσουν ελέγχους για μετριασμό του κινδύνου. Για υψηλότερους παράγοντες κινδύνου που σχετίζονται με τους διαύλους των παρεχόμενων υπηρεσιών, βλ. [Παράρτημα II](#).

Γ.4 Πολιτικώς Εκτεθειμένα Πρόσωπα (ΠΕΠ)

Γ.4.1 Στις περιπτώσεις όπου ο τελικός δικαιούχος ενός πελάτη είναι ΠΕΠ ή όταν ένα ΠΕΠ ασκεί τον έλεγχο στον πελάτη, οι Εταιρείες θα πρέπει, **εξ ορισμού**, να αντιμετωπίζουν τον πελάτη ως **υψηλού κινδύνου** όσον αφορά το ζέπλυμα παράνομου χρήματος και την χρηματοδότηση της τρομοκρατίας. Όλες οι Εταιρείες πρέπει να διασφαλίσουν ότι οι παραπάνω κίνδυνοι αναλύονται και αντιμετωπίζονται δεόντως στην πολιτική διαχείρισης κινδύνων τους. Σε τέτοιες περιπτώσεις, θα πρέπει να ισχύουν μέτρα αυξημένης δέουσας επιμέλειας. Βλ. παράγραφο [E.8](#) για περισσότερες πληροφορίες.

Γ.4.2 Ένα **ΠΕΠ** γενικά θεωρείται ότι παρουσιάζει μεγαλύτερο κίνδυνο πιθανής εμπλοκής σε υποθέσεις δωροδοκίας, λόγω της θέσης του και της **επιρροής** του. Αυτή η επιρροή θεωρείται επίσης ότι επηρεάζει το προφίλ κινδύνου των στενών μελών της οικογένειάς του και των συνεργατών του. Ως εκ τούτου, στενά ή κοντινά μέλη της οικογένειας και οι συνεργάτες των ΠΕΠ θα πρέπει επίσης να αντιμετωπίζονται ως υψηλού κινδύνου.

Γ.5 “Κυπριακό Επενδυτικό Πρόγραμμα” (ΚΕΠ)

Γ.5.1 Η απόκτηση **Ιθαγένειας μέσω Επενδυτικών Προγραμμάτων** μπορεί να φέρει εγγενείς κινδύνους που σχετίζονται με τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, τη διαφθορά και τη δωροδοκία, κυρίως λόγω των χαρακτηριστικών της ομάδας ανθρώπων στην οποία απευθύνεται.

Γ.5.2 Προκειμένου να διαχειριστούν αυτούς τους κινδύνους, οι Εταιρείες θα πρέπει να εφαρμόζουν μετριαστικά μέτρα.

Γ.5.3 Κατά τη διάρκεια της διαδικασίας εκτίμησης κινδύνου, οι Εταιρείες μπορούν να θεωρήσουν ως υψηλή ένδειξη κινδύνου πελατών, μεταξύ άλλων, κάθε νέο ή υφιστάμενο πελάτη, στον οποίον παρέχονται υπηρεσίες για την ετοιμασία ή/και διαχείριση αίτησης για σκοπούς πολιτογράφησης στο πλαίσιο του εκάστοτε εν ισχύ Κυπριακού Επενδυτικού Προγράμματος, σύμφωνα με τις διατάξεις του [Άρθρου 111Α του περί Αρχείου Πληθυσμού Νόμου](#). Σε αυτή την περίπτωση, ως άμεσο αποτέλεσμα της παροχής της συγκεκριμένης υπηρεσίας (βλ. κίνδυνος όσον αφορά τις υπηρεσίες που παρέχονται στον πελάτη), οι Εταιρείες πρέπει να καθορίσουν το βάθος και την έκταση των Μέτρων Αυξημένης Δέουσας Επιμέλειας που πρέπει να εφαρμοστούν. (Βλ. παράγραφο [E.8](#) για περισσότερες λεπτομέρειες).

Γ.5.4 Μετά την εξασφάλιση της ιθαγένειας και σε περίπτωση που η Εταιρεία εξακολουθεί να διατηρεί επιχειρηματική σχέση με τον πελάτη (μέσω παροχής άλλων υπηρεσιών που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Νόμου), θα πρέπει, στα πλαίσια της συνεχούς διαδικασίας εκτίμησης κινδύνων, να προβλέπει μέτρα προς τούτο και συγκεκριμένα υψηλότερη βαθμολόγηση πελατειακού κινδύνου για το συγκεκριμένο πελάτη.

Γ.5.5 Θα πρέπει επίσης να ληφθεί υπόψη ο αυξημένος κίνδυνος για πελάτες στους οποίους παρασχέθηκαν υπηρεσίες από άλλον επαγγελματία και πελάτες στους οποίους δεν εγκρίθηκε υπηκοότητα μέσω του ΚΕΠ, αλλά με τους οποίους η Εταιρεία διατηρεί επιχειρηματική σχέση (μέσω της παροχής άλλων υπηρεσιών που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Νόμου). Σε περίπτωση απόρριψης της αίτησης χορήγησης ιθαγένειας, οι λόγοι άρνησης πρέπει να αρχειοθετούνται και να λαμβάνονται υπόψη κατά την εφαρμογή των διαδικασιών αξιολόγησης κινδύνου.

Γ.5.6 Επισημαίνεται ότι σε περιπτώσεις όπου ο πελάτης έχει κυπριακή υπηκοότητα ληφθείσα μέσω του ΚΕΠ, κατά την αξιολόγηση του κινδύνου θα πρέπει να ληφθεί υπόψη η χώρα καταγωγής και όχι η ιθαγένεια που απέκτησε.

Γ.5.7 Οι Εταιρείες αναμένεται επίσης να λάβουν εύλογα μέτρα για να εντοπίσουν πελάτες ή πιθανούς πελάτες που συμμετείχαν σε επενδυτικά προγράμματα για την εξασφάλιση ιθαγένειας σε άλλες χώρες. Σε περίπτωση πελάτη με περισσότερες από μία ιθαγένειες, ο αντίστοιχος κίνδυνος πρέπει να ληφθεί υπόψη και να εφαρμοστούν μετριαστικοί έλεγχοι.

Γ.6 Κυρώσεις και Άλλοι Παράγοντες που Πρέπει να Ληφθούν Υπόψη

Γ.6.1 Κατά την εφαρμογή της ΠΒΚ, θα πρέπει να ληφθούν υπόψιν θέματα σχετικά με τις κυρώσεις. Πιο συγκεκριμένα, οι Εταιρείες θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι συμμορφώνονται πλήρως με τα: α) **περιοριστικά μέτρα της ΕΕ** (περιοριστικά μέτρα που εγκρίθηκαν από το Συμβούλιο της ΕΕ μέσω σχετικών αποφάσεων και Κανονισμών, στο πλαίσιο της Κοινής Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφάλειας) και β) **προγράμματα κυρώσεων του ΟΗΕ** (διεθνείς κυρώσεις με σχετική απόφαση/ψήφισμα που ενέκρινε το Συμβούλιο Ασφαλείας του ΟΗΕ, στη βάση του Κεφαλαίου VII του Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών).

Γ.6.2 Σε περίπτωση παραβίασης των περιοριστικών μέτρων της ΕΕ και των προγραμμάτων κυρώσεων του ΟΗΕ, η αντίστοιχη νομοθεσία προβλέπει φυλάκιση 2 ετών και/ή πρόστιμο ύψους €100.000 για φυσικά πρόσωπα και €300.000 για νομικά πρόσωπα. Περισσότερες πληροφορίες για τα παραπάνω μπορείτε να βρείτε στις ανακοινώσεις του Υπουργείου Εξωτερικών, του Υπουργείου Οικονομικών και στις Εγκυκλίους ή/και Ανακοινώσεις του ΠΔΣ επί του θέματος.

Γ.6.3 Πρέπει επίσης να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή σε άλλα καθεστάτα επιβολής κυρώσεων που ενδέχεται να έχουν αντίκτυπο στο προφίλ κινδύνου πελατών. Για παράδειγμα, οι Εταιρείες δεν είναι αναγκασμένες να ακολουθούν **κυρώσεις του Ηνωμένου Βασιλείου και των ΗΠΑ** που επιβλήθηκαν από το Γραφείο Ελέγχου Ξένων Περιουσιακών Στοιχείων (*Office of Foreign Assets Control - OFAC*), σύμφωνα με τη σχετική νομοθεσία. Παρόλα αυτά, οι Εταιρείες ενθαρρύνονται να δώσουν ιδιαίτερη προσοχή και να λαμβάνουν υπόψιν τέτοιες κυρώσεις κατά την εκτίμηση των κινδύνων που απορρέουν από οποιαδήποτε επιχειρηματική σχέση που μπορεί να έχουν με ένα πελάτη στον οποίο έχουν επιβληθεί τέτοιες κυρώσεις. Πρέπει να τονιστεί ότι ορισμένες κυρώσεις των ΗΠΑ περιέχουν διατάξεις για δευτερεύουσες κυρώσεις. Οι δευτερεύουσες κυρώσεις συνεπάγονται οικονομικούς περιορισμούς για τους πολίτες και τις εταιρείες εκτός των ΗΠΑ, ως επίσης και τις εταιρείες με επιχειρηματικές δραστηριότητες με πρόσωπα στα οποία έχουν επιβληθεί κυρώσεις από τις ΗΠΑ.

Γ.6.4 Πέραν των θεσμικών ποινικών συνεπειών, οι δικηγόροι εν γένει, ως επάγγελμα υψηλού ρίσκου, δύνανται να χαρακτηριστούν ως “professional enablers” κακόβουλων και/ή καταχρηστικών ενεργειών φυσικού και/ή νομικού προσώπου που περιλαμβάνεται στη λίστα κυρώσεων και/ή

υπόκειται σε δέσμευση περιουσιακών στοιχείων, που αποσκοπούν στην αποφυγή των κυρώσεων, με όλους τους κινδύνους που ελλοχεύουν και απορρέουν από αυτό, τόσο για τους ίδιους τους δικηγόρους όσο και για τον ευρύτερο τομέα των υπηρεσιών, αλλά και τη χώρα γενικότερα.

Γ.6.5 Οι Εταιρείες θα πρέπει να **σχεδιάζουν, καταγράφουν και εφαρμόζουν πολιτικές και διαδικασίες** που τους επιτρέπουν να εντοπίζουν συναλλαγές που ενδέχεται να παραβιάζουν τα περιοριστικά μέτρα της ΕΕ και τις κυρώσεις του ΟΗΕ. Οι πολιτικές και οι διαδικασίες πρέπει να τεκμηριώνονται με σαφή τρόπο. Προς πλήρωση της ως άνω υποχρέωσης, **η δημιουργία Εγχειριδίου πολιτικών και διαδικασιών αναφορικά με τις κυρώσεις ή/και η ενημέρωση του Εγχειριδίου Ε.Π.Χ./Χ.Τ. προς συμπερίληψη σχετικού πεδίου αναφορικά με αυτές, καθίσταται εκ των ων ουκ άνευ.**

Γ.6.6 Άλλοι τομείς υψηλού κινδύνου που εντοπίζονται και επισημαίνονται από τον ΠΔΣ στις εθνικές ή υπερεθνικές αξιολογήσεις κινδύνου ή τυπολογίες που εκδίδονται από άλλους αξιόπιστους διεθνείς οργανισμούς, όπως η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, η FATE, η Moneyval, ο όμιλος Egmont, η Επιτροπή της Βασιλείας, το ΑΝΤ, η Διεθνής Διαφάνεια (Transparency International) και άλλοι, πρέπει να λαμβάνονται υπόψη κατά τη διαδικασία σχεδιασμού της εκτίμησης κινδύνου.

Γ.6.7 Όπως προαναφέρθηκε, η εφαρμογή της ΠΒΚ είναι μια δυναμική διαδικασία η οποία πρέπει να επικαιροποιείται συνεχώς.

Γ.6.8 Εγκύκλιοι που εκδίδονται συχνά από διάφορες Εποπτικές Αρχές καλύπτουν θέματα όπως εταιρείες-κέλυφη, κρυπτοπεριουσιακά στοιχεία και άλλα. Οι Εταιρείες, στα πλαίσια των υποχρεώσεων τους, αναμένεται να λαμβάνουν υπόψη αυτές τις Εγκυκλίους.

Γ.7 Εφαρμογή της Προσέγγισης Βάσει Κινδύνου

Γ.7.1 Για να αναπτυχθεί μία πολιτική **προσέγγισης βάσει κινδύνου**, είναι απαραίτητο να γίνει ανασκόπηση της Εταιρείας και να εξεταστεί ποιοι κίνδυνοι Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες και Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας ενδέχεται να προκύψουν από κάθε τύπο υπηρεσίας που προσφέρεται στον πελάτη, οι τύποι πελατών κ.λπ. Η εξέταση αυτών των τύπων κινδύνου θα επιτρέψει στις εταιρείες να καθορίσουν μια ποιοτική μεθοδολογία αξιολόγησης κινδύνου. Οι Εταιρείες μπορεί να βρουν πιο βολικό το να καταρτίσουν ένα απλό πίνακα βαθμολόγησης των χαρακτηριστικών του κάθε πελάτη ή της κάθε υπηρεσίας που θεωρητικά παρουσιάζουν υψηλότερο κίνδυνο από τον κανονικό και εκείνων που παρουσιάζουν κανονικό κίνδυνο. Κατά τη διάρκεια αυτής της διαδικασίας οι Εταιρείες πρέπει να εξετάσουν τους παράγοντες κινδύνου που περιγράφονται παραπάνω. Πιθανοί μετριαστικοί παράγοντες, όπως η μακροχρόνια σχέση και η λεπτομερής γνώση του πελάτη ή η εγγραφή του πελάτη σε έγκριτα χρηματιστήρια με υψηλές απαιτήσεις ως προς τη διαφάνεια, πρέπει να ληφθούν υπόψη. Ανατρέξτε στο Παράρτημα I και II και τις Τελικές Κατευθυντήριες Γραμμές ΠΒΚ για περισσότερες λεπτομέρειες.

Γ.7.2 Μια ποιοτική μεθοδολογία αξιολόγησης κινδύνου πρέπει να αντικατοπτρίζει τις διατάξεις της πολιτικής αποδοχής πελατών που αναφέρεται στην παράγραφο Γ.2 ανωτέρω και πρέπει να είναι ένα από τα βήματα της διαδικασίας δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη. Η διαδικασία επιτρέπει στην Εταιρεία να αναθέσει επίπεδο κινδύνου νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας σε κάθε πελάτη, διασφαλίζοντας έτσι ότι εκτελείται αναλογική δέουσα επιμέλεια για κάθε πελάτη. Αυξημένα μέτρα δέουσας επιμέλειας θα πρέπει να ληφθούν για

τους πελάτες που θεωρείται ότι παρουσιάζουν υψηλότερο κίνδυνο. (Βλ. [Κεφάλαιο Ε](#) για περισσότερες λεπτομέρειες σχετικά με τις διατάξεις περί δέουσας επιμέλειας πελατών).

Γ.7.3 Θα πρέπει να ενσωματωθεί μια πρόνοια στην ΠΒΚ, ώστε να αυξηθεί η βαθμολογία κινδύνου χαμηλού ή μέτριου επιπέδου σε υψηλά επίπεδα, όπου, κατά τη διεξαγωγή της δέουσας επιμέλειας του πελάτη, προκύπτουν πληροφορίες, που προκαλούν ανησυχίες ή υποψίες.

Γ.7.4 Σε όλες τις περιπτώσεις, οι Εταιρείες θα πρέπει να συγκεντρώνουν πληροφορίες για τον πελάτη («Γνώρισε τον Πελάτη Σου» επίσης γνωστό ως “KYC” που αποτελεί μέρος της διαδικασίας δέουσας επιμέλειας του πελάτη - βλ. [Κεφάλαιο Ε](#)), για να βοηθηθεί η αποτελεσματική συνεχής παρακολούθηση και να εξασφαλιστεί κατανόηση των ακόλουθων στοιχείων:

- i. ποιος είναι ο πελάτης
- ii. κατά περίπτωση, ποιος είναι ο ιδιοκτήτης του πελάτη (**διάγραμμα ιδιοκτησιακού καθεστώτος** που καταλήγει στους τελικούς δικαιούχους, συμπεριλαμβανομένων των πραγματικών δικαιούχων)
- iii. ποιος ελέγχει τον πελάτη
- iv. το σκοπό και την σκοπούμενη φύση της επιχειρηματικής σχέσης
- v. τη φύση των δραστηριοτήτων του πελάτη (συμπεριλαμβανομένης της λεπτομερούς/διεξοδικής κατανόησης των δραστηριοτήτων του πελάτη και της φύσης των συναλλαγών)
- vi. το μέγεθος και την πηγή πλούτου και εισοδημάτων του πελάτη
- vii. τον επιχειρηματικό και οικονομικό σκοπό του πελάτη
- viii. τη δομή του ομίλου του πελάτη, προσδιορίζοντας επίσης τυχόν θυγατρικές, αδερφικές, συνδεδεμένες ή εταιρείες συνεργατών και/ή αντισυμβαλλόμενων μερών με τις οποίες ο πελάτης πραγματοποιεί συναλλαγές
- ix. το εμπορικό και επιχειρησιακό σκεπτικό πίσω από την ύπαρξη του πελάτη και αν μπορεί να αποδειχθεί ότι υπάρχει για νόμιμο εμπορικό ή οικονομικό σκοπό

Γ.7.5 Οι Εταιρείες πρέπει να καθορίζουν σαφείς **απαιτήσεις** για τη συλλογή πληροφοριών τύπου “Γνώρισε τον Πελάτη Σου (KYC)”, ως επίσης και για τη διενέργεια επαλήθευσης της ταυτότητας, σε βάθος κατάλληλο για την εκτίμηση του κινδύνου. Όπως σημειώθηκε παραπάνω, για πελάτες που ταξινομούνται ως υψηλού κινδύνου, απαιτούνται μέτρα **Αυξημένης Δέουσας Επιμέλειας (ΑΔΕ)**.

Γ.7.6 Τα **μέτρα** και οι έλεγχοι **Αυξημένης Δέουσας Επιμέλειας** για πελάτες και συναλλαγές υψηλότερου κινδύνου μπορεί να περιλαμβάνουν:

- Αύξηση της ευαισθητοποίησης σε όλα τα τμήματα με επιχειρηματική σχέση με τον πελάτη, συμπεριλαμβανομένης της ενισχυμένης ενημέρωσης των ομάδων που χειρίζονται τους πελάτες.
- Κλιμάκωση των μέτρων δέουσας επιμέλειας κατά τη διαδικασία έγκρισης σύστασης ή αναθεώρησης επιχειρηματικής δέσμευσης ή εμπλοκής στην προσφορά υπηρεσίας προς τον πελάτη. Βλ. παράγραφο [Ε.8](#) για περισσότερες λεπτομέρειες σχετικά με την αυξημένη δέουσα επιμέλεια.

Γ.8 Νέες υπηρεσίες

Γ.8.1 Οι Εταιρείες έχουν υποχρέωση **πριν** την προώθηση οποιασδήποτε νέας υπηρεσίας, όπως

υπηρεσίες που σχετίζονται με κρυπτοπεριουσιακά στοιχεία, ηλεκτρονικά νομίσματα, επενδυτικά προγράμματα απόκτησης ιθαγένειας κ.α. **να προβαίνουν σε αξιολόγηση κινδύνου**. Τα χαρακτηριστικά κάθε νέας τεχνολογίας, προϊόντος ή παρεχόμενης υπηρεσίας, θα πρέπει να εξετάζονται στην έκταση που αυτά είναι ευάλωτα σε ΞΠΧ/ΧΤ. Οι Εταιρείες θα πρέπει να επιδεικνύουν ιδιαίτερη προσοχή σε περιπτώσεις που είναι επιρρεπείς στην κατάχρηση των τεχνολογικών εξελίξεων ή αυτές που διευκολύνουν την ανωνυμία.

Γ.8.2 Αφού οι Εταιρείες προβούν στην αξιολόγηση, οφείλουν να εφαρμόζουν επαρκή και κατάλληλα μέτρα και διαδικασίες με σκοπό τη μείωση των κινδύνων που έχουν εντοπιστεί. Η εφαρμογή των μέτρων θα πρέπει να είναι ανάλογη του κινδύνου που απορρέει από τον πελάτη καθώς και από την προώθηση οποιασδήποτε νέας υπηρεσίας.

Γ.9. Τεκμηρίωση

Γ.9.1 Οι Εταιρείες πρέπει να είναι σε θέση να αποδείξουν στον ΠΔΣ πώς αξιολογούν και μετριάζουν τους κινδύνους ξεπλύματος παράνομου χρήματος και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας. Το πλαίσιο της **Προσέγγισης Βάσει Κινδύνου** που υιοθετείται, **πρέπει να τεκμηριώνεται και να καταγράφεται με σαφήνεια**, σύμφωνα με την Πολιτική Αποδοχής Πελατών και να διατίθεται στον ΠΔΣ κατόπιν αιτήματος.

Γ.9.2 Όλες οι Εταιρείες πρέπει να τεκμηριώνουν την **αξιολόγηση κινδύνου πελατών** που εφαρμόζεται για κάθε μεμονωμένο πελάτη. Η αξιολόγηση πρέπει να είναι σύμφωνη με τις αρχές που καθορίζονται στην προσέγγιση βάσει κινδύνου και συνεπείς σε όλες τις αξιολογήσεις κινδύνου πελατών.

Δ. Εσωτερικοί Έλεγχοι, Πολιτικές και Διαδικασίες

Δ.1 Υποχρεώσεις και Ευθύνες

Δ.1.1 Οι Εταιρείες υποχρεούνται να θεσπίζουν και να διατηρούν **πολιτικές, διαδικασίες και ελέγχους** ανάλογα με τη φύση και το μέγεθός τους, έτσι ώστε να μετριαστούν και να αντιμετωπιστούν οι κίνδυνοι, καθώς και να αποτραπεί η νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή η χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, διασφαλίζοντας την αναφορά τυχόν συναλλαγών ή δραστηριοτήτων που μπορεί να είναι γνωστές ή ύποπτες.

Δ.1.2 Ειδικότερα, οι Εταιρείες θα πρέπει να θεσπίσουν **κατάλληλες διαδικασίες** σε σχέση με:

- i. Διορισμός Λειτουργού Συμμόρφωσης για ΞΒΧ ([Κεφάλαιο Β](#))
- ii. Υιοθέτηση και Έγκριση πολιτικών εκτίμησης και διαχείρισης κινδύνων για το ΞΠΧ & ΧΤ ([Κεφάλαιο Γ](#))
- iii. Ταυτοποίηση Πελάτη και Δέουσα Επιμέλεια ([Κεφάλαιο Ε](#))
- iv. Συνεχής Παρακολούθηση ([Κεφάλαιο ΣΤ](#))
- v. Αναγνώριση και σύνταξη αναφορών ύποπτων συναλλαγών και δραστηριοτήτων (STRs & SARs) ([Κεφάλαιο Η](#))
- vi. Τήρηση αρχείων και προστασία δεδομένων ([Κεφάλαιο Θ](#))
- vii. Εκπαίδευση και επίγνωση των μελών του προσωπικού ([Κεφάλαιο Ι](#))

Δ.1.3 Όλες οι Εταιρείες **πρέπει να τεκμηριώσουν** τις διαδικασίες που εφαρμόστηκαν και τους ελέγχους που διεκπεραιώθηκαν σε σχέση με τα σημεία (i) - (vii) παραπάνω σε ένα **Εγχειρίδιο**, για την πρόληψη της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες και της Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας. Το Εγχειρίδιο και οι διαδικασίες που υιοθετούνται **πρέπει να εγκρίνονται από τα ανώτατα διοικητικά στελέχη** της Εταιρείας. Θα πρέπει επίσης να γίνεται ενημέρωση του Εγχειριδίου σύμφωνα με τις τροποποιημένες διατάξεις του Νόμου και της διάθεσης ανάληψης κινδύνου που έχει θέσει η ανώτερη διοίκηση της Εταιρείας.

Δ.1.4 Οι Εταιρείες θα πρέπει να λαμβάνουν μέτρα για την τακτική επαλήθευση της συμμόρφωσης και της **αποτελεσματικότητας** των πολιτικών, των διαδικασιών και των ελέγχων που έχει θέσει. Οι Εταιρείες μπορούν να εξετάσουν το ενδεχόμενο αξιολόγησης και αποτελεσματικότητας της συμμόρφωσής τους από ανεξάρτητους επαγγελματίες.

Δ.1.5 Όπου ενδείκνυται και ανάλογα με το μέγεθος και τη φύση των δραστηριοτήτων της κάθε Εταιρείας, θα πρέπει να δημιουργηθεί ανεξάρτητη εσωτερική υπηρεσία ελέγχου που να είναι υπεύθυνη για την **θεσμοθέτηση και εφαρμογή** των διαδικασιών κατά του Ξ.Π.Χ./Χ.Τ.

Δ.1.6 Οι Εταιρείες θα πρέπει να ορίζουν **ένα Ανώτερο Διοικητικό Στέλεχος**, το οποίο θα είναι υπεύθυνο για την εφαρμογή των διαδικασιών κατά του Ξ.Π.Χ./Χ.Τ.

Δ.1.7 Σημειώνεται ότι σε περιπτώσεις κατά τις οποίες ένα φυσικό πρόσωπο που είναι μέλος του ΠΔΣ και εμπίπτει στον ορισμό των υπόχρεων οντοτήτων/προσώπων και ασκεί το επάγγελμα ως υπάλληλος νομικού προσώπου το οποίο είναι επίσης υπόχρεη οντότητα, τότε οι υποχρεώσεις που απορρέουν από τον Νόμο σχετικά με τις εσωτερικές διαδικασίες, την κατάρτιση και την ανατροφοδότηση, ισχύουν για το νομικό και όχι για το φυσικό πρόσωπο.

Δ.1.8 Οι Εταιρείες πρέπει να λάβουν τα απαραίτητα μέτρα για να αξιολογήσουν την **ακεραιότητα**

των υπαλλήλων τους όχι μόνο κατά την πρόσληψη του αλλά και σε συνεχή βάση.

Δ.2 Γραφεία στο Εξωτερικό και Συνδεδεμένες Εταιρείες

Δ.2.1 Εταιρείες που ανήκουν σε όμιλο/δίκτυο, εφαρμόζουν **πολιτικές και διαδικασίες ομίλου/δικτύου** για την καταπολέμηση του Ξ.Π.Χ. & Χ.Τ., συμπεριλαμβανομένων διαδικασιών για την ανταλλαγή πληροφοριών. Σε τέτοιες περιπτώσεις, η Εταιρεία πρέπει να εξασφαλίσει ότι αυτές οι πολιτικές και διαδικασίες εφαρμόζονται αποτελεσματικά σε ολόκληρο τον όμιλο/δίκτυο και είναι τουλάχιστον εξίσου αυστηρές και αποτελεσματικές με τις διατάξεις του Νόμου και της παρούσας Οδηγίας για τη δέουσα επιμέλεια και τους σκοπούς ταυτοποίησης, ως επίσης και τις αντίστοιχες απαιτήσεις προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

Δ.2.2 Σε περιπτώσεις Εταιρειών που ανήκουν **σε ομίλους που δραστηριοποιούνται σε τρίτες χώρες** που δεν επιτρέπουν την εφαρμογή των προαναφερθεισών πολιτικών και διαδικασιών, τότε το μέλος του ΠΔΣ πρέπει να ενημερώσει προς τούτο τον ΠΔΣ και να λάβει πρόσθετα μέτρα ως το [Άρθρο 64](#) (1) (α) του Νόμου για να μετριάσει τον αυξημένο κίνδυνο της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες και της Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας. Σε περιπτώσεις τρίτων χωρών υψηλού κινδύνου, ο ΠΔΣ δύναται να ζητήσει από τις Εταιρείες την περαιτέρω εφαρμογή μέτρων ως το [Άρθρο 59](#) (13) του Νόμου.

Ε. Δέουσα Επιμέλεια ως προς τον Πελάτη (ΔΕΠ)⁵

Ε.1 Νομοθετικές Απαιτήσεις

Ε.1.1 Σύμφωνα με τις **διατάξεις του Νόμου**, οι Εταιρείες υποχρεούνται να διατηρούν διαδικασίες στα πλαίσια της δέουσας επιμέλειάς τους ως προς τον πελάτη, συμπεριλαμβανομένης της ταυτοποίησης και επαλήθευσης των πελατών τους. Η δέουσα επιμέλεια ως προς τον πελάτη είναι ένα σημαντικό μέρος των πολιτικών για το Ξ.Π.Χ & Χ.Τ. Σκοπός της είναι η ταυτοποίηση του πελάτη και η κατανόηση των επιχειρηματικών του δραστηριοτήτων, επιτρέποντας στις επιχειρήσεις να κατανοήσουν, να μετριάσουν και να διαχειριστούν τους κινδύνους από το Ξ.Π.Χ & Χ.Τ. Η διαδικασία του KYC, όπως αναφέρεται πιο πάνω, περιλαμβάνεται στις διαδικασίες δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη.

Ε.1.2 Οι Εταιρείες πρέπει να αποκτήσουν καλή γνώση του επιχειρηματικού και οικονομικού υποβάθρου ενός πελάτη καθώς και πληροφορίες σχετικά με την σκοπούμενη φύση της επιχειρηματικής σχέσης με τον πελάτη προκειμένου να παρέχουν στον πελάτη μια αποτελεσματική υπηρεσία. Προς τούτο οι Εταιρείες δημιουργούν το οικονομικό προφίλ του πελάτη λαμβάνοντας υπόψιν διάφορες παραμέτρους, όπως για παράδειγμα τις δραστηριότητες που ο πελάτης έχει δηλώσει στην Εταιρεία και πού αυτές λαμβάνουν χώρα (π.χ. δραστηριοποιείται στην εγχώρια αγορά, πραγματοποιεί εξαγωγές), τον εμπορικό τους σκοπό, το κατά πόσον αυτές ακούγονται επικερδείς και οικονομικά λογικές, τον προβλεπόμενο κύκλο εργασιών και συναλλαγών, τους κύριους συνεργάτες και αντισυμβαλλόμενα μέρη, το κατά πόσον υπάρχει σαφής στρατηγική, την οργανωτική του δομή, τις εγκαταστάσεις/εξοπλισμό/υπαλλήλους, την αναμενόμενη πηγή κεφαλαίων και εξερχόμενων εμβασμάτων, το μέγεθος των περιουσιακών στοιχείων κλπ.

Ε.1.3 Τονίζεται ότι οι Εταιρείες θα πρέπει να διεξάγουν εμπορικές έρευνες, πριν από τη σύναψη μιας επιχειρηματικής σχέσης, εξασφαλίζοντας ότι ο υποψήφιος πελάτης, δεν έχει ή δεν βρίσκεται στη διαδικασία διάλυσης, διαγραφής, εκκαθάρισης ή τερματισμού. Αυτό είναι σημαντικό για μια Εταιρεία ώστε να κατανοήσει καλύτερα τον πραγματικό σκοπό της επιχειρηματικής σχέσης.

Ε.1.4 Επιπλέον, οι Εταιρείες θα πρέπει να είναι σε εγρήγορση και να επιβεβαιώνουν αναλόγως, τους λόγους για τους οποίους κάποιοι από τους υπάρχοντες ή/και δυνητικούς πελάτες αλλάζουν τους επαγγελματίες παροχής υπηρεσιών. Συχνές και αδικαιολόγητες **αλλαγές στους παρόχους επαγγελματικών υπηρεσιών** θεωρείται **κόκκινη σημαία** και θα πρέπει να εξεταστεί περαιτέρω.

Ε.2 Κεντρικό Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων

Ε.2.1 Κεντρικό Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων Εταιρειών και Άλλων Νομικών Οντοτήτων

Ε.2.1.1 Κάθε εταιρεία και/ή νομική οντότητα που έχει συσταθεί στη Δημοκρατία, αποκτά και φυλάσσει επαρκείς, ακριβείς και επικαιροποιημένες πληροφορίες σχετικά με τους πραγματικούς δικαιούχους της, συμπεριλαμβανομένων των λεπτομερειών σχετικά με τα δικαιώματα που αυτοί κατέχουν.

⁵ Client Due Diligence (CDD)

E.2.1.2 Προς συμμόρφωση της ως άνω απαίτησης, υποχρέωση παροχής των εν λόγω πληροφοριών έχουν οι πραγματικοί δικαιούχοι, συμπεριλαμβανομένων δικαιούχων μέσω μετοχών, δικαιωμάτων ψήφου, δικαιωμάτων ιδιοκτησίας, μετοχών στον κοιμιστή ή ελέγχου με άλλα μέσα.

E.2.1.3 Το νομικό πρόσωπο, καθώς και κάθε αξιωματούχος αυτού, οφείλει να ενημερώνει το Κεντρικό Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων Εταιρειών και Άλλων Νομικών Οντοτήτων ως αυτό **καταρτίζεται, τηρείται και δημοσιεύεται** από το Τμήμα Εφόρου Εταιρειών και Επίσημου Παραλήπτη με επαρκείς, ακριβείς και επικαιροποιημένες πληροφορίες αναφορικά με τα στοιχεία των τελικών δικαιούχων και να ακολουθεί τις εκάστοτε πρόνοιες του Νόμου και των Οδηγιών που εκδίδονται από την Αρχή τήρησης του εν λόγω Μητρώου, ως τροποποιούνται από καιρού εις καιρόν.

E.2.1.4 Η προαναφερθείσα υποχρέωση ενημέρωσης, υφίσταται και στην περίπτωση **αλλαγής του πραγματικού δικαιούχου νομικής οντότητας** εντός της προθεσμίας που καθορίζεται στις οδηγίες και εφαρμόζεται, υπό προϋποθέσεις που καθορίζονται σε αυτές, και στα φυσικά πρόσωπα τα οποία είναι τελικοί δικαιούχοι των νομικών οντοτήτων.

E.2.1.5 Οι Εταιρείες, κατά τη λήψη μέτρων δέουσας επιμέλειας και προσδιορισμού ταυτότητας, οφείλουν να λαμβάνουν από τους πελάτες τους, επιπρόσθετα από τις πληροφορίες σχετικά με τον νόμιμο δικαιούχο, πληροφορίες σχετικά με τον πραγματικό δικαιούχο και έχουν **υποχρέωση όπως αναφέρουν** στον Έφορο Εταιρειών και Επίσημο Παραλήπτη **οποιαδήποτε διαφορά** εντοπίζουν μεταξύ των πληροφοριών σχετικά με τον πραγματικό δικαιούχο που περιλαμβάνονται στο Κεντρικό Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων Εταιρειών και Άλλων Νομικών Οντοτήτων και αυτών που έχουν στη διάθεσή τους.

E.2.1.6 Σε περίπτωση που Εταιρεία προτίθεται να συνάψει επιχειρηματική σχέση με νομικό πρόσωπο ή άλλη νομική οντότητα ή με εμπίστευμα ή με παρεμφερή νομική διευθέτηση που υπόκειται σε υποχρεώσεις καταχώρισης πληροφοριών για τον πραγματικό δικαιούχο σε Μητρώο, οφείλει να εξασφαλίσει την απόδειξη εγγραφής του πελάτη στο Κεντρικό Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων Εταιρειών και Άλλων Νομικών Οντοτήτων η οποία **πρέπει να φέρει ημερομηνία**, προτού τον αποδεχτεί.

E.2.2 Κεντρικό Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων Νομικών Οντοτήτων

E.2.2.1 **Κάθε Σωματείο, Ίδρυμα, Ομοσπονδία, Ένωση**, κατά την έννοια που αποδίδεται σε αυτά σύμφωνα με τις διατάξεις του περί Σωματείων και Ιδρυμάτων και για Άλλα Συναφή Θέματα Νόμου, και ίδρυμα κατά την έννοια που αποδίδεται σε αυτό σύμφωνα με τις διατάξεις του περί Αγαθοεργών Ιδρυμάτων Νόμου αποκτά και φυλάσσει επαρκείς, ακριβείς και επικαιροποιημένες πληροφορίες σχετικά με τους πραγματικούς δικαιούχους αυτού, συμπεριλαμβανομένων λεπτομερειών σχετικά με τα δικαιώματα που κατέχουν οι πραγματικοί δικαιούχοι εάν και όπου αυτό εφαρμόζεται.

E.2.2.2 Προς συμμόρφωση της ως άνω απαίτησης, υποχρέωση παροχής των εν λόγω πληροφοριών έχουν οι πραγματικοί δικαιούχοι, συμπεριλαμβανομένων δικαιούχων μέσω δικαιωμάτων ψήφου, δικαιωμάτων ιδιοκτησίας, ή ελέγχου με άλλα μέσα.

E.2.2.3 Η νομική οντότητα, καθώς και κάθε αξιωματούχος αυτής, οφείλει να ενημερώνει το Κεντρικό Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων Νομικών Οντοτήτων ως αυτό καταρτίζεται, τηρείται και δημοσιεύεται από τον Γενικό Έφορο **με επαρκείς, ακριβείς και επικαιροποιημένες πληροφορίες** αναφορικά με τα στοιχεία των τελικών δικαιούχων και να ακολουθεί τις εκάστοτε πρόνοιες του Νόμου και των Οδηγιών που εκδίδονται από την αρχή τήρησης του εν λόγω Μητρώου, ως τροποποιούνται

από καιρού εις καιρόν.

Ε.2.2.4 Η προαναφερθείσα υποχρέωση ενημέρωσης, υφίσταται και στην περίπτωση **αλλαγής του πραγματικού δικαιούχου νομικής οντότητας** εντός της προθεσμίας που καθορίζεται στις οδηγίες και εφαρμόζεται, υπό προϋποθέσεις που επίσης καθορίζονται σε αυτές, και στα φυσικά πρόσωπα τα οποία είναι τελικοί δικαιούχοι των νομικών οντοτήτων.

Ε.2.2.5 Επαναλαμβάνεται η υποχρέωση Εταιρείας που προτίθεται να συνάψει επιχειρηματική σχέση με νομική οντότητα που υπόκειται σε υποχρεώσεις καταχώρισης πληροφοριών για τον πραγματικό δικαιούχο σε Μητρώο, οφείλει να εξασφαλίσει την **απόδειξη εγγραφής** του πελάτη στο Κεντρικό Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων Νομικών Οντοτήτων η οποία πρέπει να φέρει **ημερομηνία**, προτού τον αποδεχτεί.

Ε.2.3 Μητρώο Ρητών Εμπιστευμάτων και Παρεμφερών Νομικών Διευθετήσεων στη Δημοκρατία

Ε.2.3.1 Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς καταρτίζει και τηρεί Μητρώο Ρητών Εμπιστευμάτων και Παρεμφερών Νομικών Διευθετήσεων στη Δημοκρατία, στο οποίο καταχωρούνται πληροφορίες σχετικά με ρητά εμπιστεύματα, παρεμφερείς νομικές διευθετήσεις και τους πραγματικούς δικαιούχους των ρητών εμπιστευμάτων και παρεμφερών νομικών διευθετήσεων.

Ε.2.3.2 Εμπιστευματοδόχος ή επίτροπος σε ρητό εμπίστευμα (express trust), ή πρόσωπο το οποίο κατέχει ισοδύναμη θέση σε παρεμφερή νομική διευθέτηση του οποίου/της οποίας η διαχείριση διενεργείται στη Δημοκρατία, οφείλει να εξασφαλίζει και να διατηρεί επαρκείς, ακριβείς και επικαιροποιημένες πληροφορίες σχετικά με τους πραγματικούς δικαιούχους του εμπιστεύματος, οι οποίες περιλαμβάνουν την ταυτοποίηση:

- i του/των εμπιστευματοπάροχων,
- ii του/των εμπιστευματοδόχων,
- iii του/των προστατών (εάν υπάρχουν)
- iv των δικαιούχων ή, σε περίπτωση που τα πρόσωπα που αποτελούν δικαιούχους του εμπιστεύματος δεν έχουν προσδιοριστεί ακόμη, της κατηγορίας προσώπων προς το συμφέρον της οποίας έχει κυρίως συσταθεί ή λειτουργεί το εμπίστευμα, και
- v οποιουδήποτε άλλου φυσικού προσώπου ασκεί τελικό έλεγχο επί του εμπιστεύματος μέσω άμεσης ή έμμεσης ιδιοκτησίας ή με άλλα μέσα.

Ε.2.3.3 Κατά τη σύναψη επιχειρηματικής σχέσης ή την πραγματοποίηση μεμονωμένης συναλλαγής που υπερβαίνει τα προβλεπόμενα όρια⁶, εμπιστευματοδόχος ρητού εμπιστεύματος ή πρόσωπο το οποίο κατέχει ισοδύναμη θέση σε παρεμφερή νομική διευθέτηση, γνωστοποιεί στις Εταιρείες την ιδιότητά του και παρέχει εγκαίρως τις αναφερόμενες στα σημεία i-v πληροφορίες.

Ε.2.3.4 Η **υποχρέωση ενημέρωσης**, υφίσταται και **στην περίπτωση μεταβολής** στα στοιχεία που γνωστοποιήθηκαν κατά την εγγραφή στο Μητρώο εντός της προθεσμίας που καθορίζεται σε σχετική Οδηγία της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς.

Ε.2.3.5 Η εγγραφή στο Μητρώο Ρητών Εμπιστευμάτων και Παρεμφερών Νομικών Διευθετήσεων

⁶ που καθορίζονται στο Άρθρο 60 (β), (ε), (στ) και (ζ) του Νόμου.

είναι υποχρεωτική και σε αυτό εγγράφονται εμπιστεύματα και παρεμφερείς νομικές διευθετήσεις, ανεξαρτήτως της εγγραφής τους σε Μητρώο Εμπιστευμάτων το οποίο τηρείται δυνάμει των διατάξεων του [Αρθρου 25Α](#) του περί της Ρύθμισης των Επιχειρήσεων Παροχής Διοικητικών Υπηρεσιών και Συναφών Θεμάτων Νόμου, εφόσον:

- α. εμπιστευματοδόχος ρητού εμπιστεύματος ή το πρόσωπο που κατέχει ισοδύναμη θέση σε παρεμφερή νομική διευθέτηση είναι εγκατεστημένος ή διαμένει στη Δημοκρατία, ή
- β. ο εμπιστευματοδόχος ρητού εμπιστεύματος ή το πρόσωπο που κατέχει ισοδύναμη θέση σε παρεμφερή νομική διευθέτηση, ο οποίος είναι εγκατεστημένος ή διαμένει εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης, συνάπτει επιχειρηματική σχέση ή αποκτά ακίνητη περιουσία εξ ονόματος του ρητού εμπιστεύματος ή της παρεμφερούς νομικής διευθέτησης στη Δημοκρατία.

E.2.4 Μητρώο Παρόχων Υπηρεσιών που αφορούν Κρυπτοπεριουσιακά Στοιχεία

E.2.4.1 Πρόσωπα που παρέχουν ή ασκούν υπηρεσίες ή δραστηριότητες που αφορούν Κρυπτοπεριουσιακά Στοιχεία σε επαγγελματική βάση από τη Δημοκρατία οφείλουν σύμφωνα με τις πρόνοιες του Νόμου να εγγραφούν στο Μητρώο των Παρόχων Υπηρεσιών που αφορούν Κρυπτοπεριουσιακά Στοιχεία που τηρεί η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς Κύπρου.

E.2.4.2 Τα Πρόσωπα που θα εγγραφούν οφείλουν να συμμορφώνονται διαρκώς με τις προϋποθέσεις εγγραφής τους στο Μητρώο και να γνωστοποιούν αμέσως στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς κάθε ουσιαστική μεταβολή αυτών.

E.2.4.3 Τα Πρόσωπα που θα εγγραφούν στο Μητρώο οφείλουν να εφαρμόζουν οργανωτικές και λειτουργικές απαιτήσεις όπως αυτές θα καθορίζονται από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς.

Σημ: Νοείται ότι, σε περίπτωση που Εταιρεία συνάπτει νέα επιχειρηματική σχέση με εταιρεία ή με άλλη νομική οντότητα ή με εμπίστευμα ή παρεμφερή νομική διευθέτηση που υπόκειται στην υποχρέωση καταχώρισης πληροφοριών για τον πραγματικό της δικαιούχο σε μητρώο σύμφωνα με τις διατάξεις του [Αρθρου 61Α](#) ή [61Β](#) ή [61Γ](#) του Νόμου, η εν λόγω Εταιρεία οφείλει να εξασφαλίζει απόδειξη της εγγραφής στο σχετικό μητρώο ή απόσπασμα των πληροφοριών σχετικά με τον πραγματικό δικαιούχο από το σχετικό μητρώο.

E.3 Ταυτοποίηση - Επαλήθευση των Απαιτούμενων Πληροφοριών και Εγγράφων

E.3.1 Οι **βασικές αρχές** που περιγράφονται στο Νόμο σχετικά με την ταυτοποίηση, επαλήθευση και τα μέτρα δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη είναι τα ακόλουθα:

- i. Εξακρίβωση και **επαλήθευση της ταυτότητας του πελάτη** βάσει εγγράφων, στοιχείων ή πληροφοριών που εκδίδονται ή λαμβάνονται από αξιόπιστη και ανεξάρτητη πηγή, συμπεριλαμβανομένων, όπου υπάρχουν, μέσων ηλεκτρονικής ταυτοποίησης ή οποιασδήποτε άλλης ασφαλούς εξ αποστάσεως ή ηλεκτρονικής, διαδικασίας ταυτοποίησης που ρυθμίζεται, αναγνωρίζεται, εγκρίνεται ή γίνεται δεκτή από αρμόδια Αρχή της Δημοκρατίας
- ii. Εξακρίβωση και **επαλήθευση της ταυτότητας του πραγματικού δικαιούχου** και λήψη εύλογων μέτρων για επαλήθευση του **τόπου κατοικίας** του
- iii. Λήψη εύλογων μέτρων για κατανόηση του **ιδιοκτησιακού καθεστώτος και ελέγχου** του πελάτη

- iv. Λήψη εύλογων μέτρων για την αξιολόγηση της σκοπούμενης φύσης της επιχειρηματικής σχέσης
- v. Διεξαγωγή συνεχούς παρακολούθησης για την επιβεβαίωση των πληροφοριών που συλλέχθηκαν αρχικά

E.3.2 Οι Εταιρείες θα πρέπει επίσης να εξακριβώνουν και να επαληθεύουν την ταυτότητα οποιουδήποτε τρίτου προσώπου κατέχει πληρεξούσιο εκπροσώπησης/σκοπεύει να ενεργήσει για λογαριασμό του πελάτη και να επιβεβαιώνουν ότι το εν λόγω τρίτο πρόσωπο έχει νόμιμη εξουσία εκπροσώπησης.

E.3.3 Οι Εταιρείες θα πρέπει να επιδεικνύουν ιδιαίτερη προσοχή στις περιπτώσεις κατά τις οποίες οι ίδιες εκδίδουν ή υπογράφουν πληρεξούσια έγγραφα τα οποία θα πρέπει να είναι πάντοτε **ειδικά**, προσδιορίζοντας συγκεκριμένες πράξεις που δύναται να εκτελεστούν από τον πληρεξούσιο αντιπρόσωπο και **ισχύουν για καθορισμένη χρονική περίοδο**, προς καλύτερη και πληρέστερη διεκπεραίωση της συνεχούς παρακολούθησης και εποπτείας του πελάτη. Σημειώνεται ότι, πληρεξούσιο που τιτλοφορείται «*Ειδικό Πληρεξούσιο*» δεν καθίσταται «*αυτομάτως*» ειδικό. Οι Εταιρείες θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι το **περιεχόμενο** αυτού είναι **συγκεκριμένο** και όχι γενικό προς αποφυγή του κινδύνου παράδοσης του ελέγχου του πελάτη (και των συναλλαγών) σε οποιοδήποτε τρίτο πρόσωπο (συμπεριλαμβανομένου και του τελικού δικαιούχου).

E.3.4 Όσον αφορά δικαιούχους εμπιστευμάτων ή παρεμφερών νομικών διευθετήσεων, οι οποίοι προσδιορίζονται ανάλογα με τα ειδικά χαρακτηριστικά τους ή ανά κατηγορία, οι Εταιρείες λαμβάνουν επαρκείς πληροφορίες σχετικά με τον δικαιούχο, ώστε να βεβαιωθούν ότι θα είναι σε θέση να προσδιορίσουν την ταυτότητα του δικαιούχου κατά τον χρόνο της πληρωμής ή τη στιγμή που ο δικαιούχος ασκεί τα κεκτημένα του δικαιώματα.

E.3.5 Οι Εταιρείες θα πρέπει να εφαρμόζουν επαρκώς και λεπτομερώς τα μέτρα δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη, διασφαλίζοντας ότι οι πληροφορίες που διαθέτουν είναι κατάλληλες, ικανοποιητικές και επαρκείς προς ένδειξη των πραγματικών προθέσεων του πελάτη, ως επίσης και επικαιροποιημένες αναλόγως κινδύνου του πελάτη. Ο βαθμός, η λεπτομέρεια και η έκταση των διαδικασιών εφαρμογής των **μέτρων δέουσας επιμέλειας** διαφέρουν ανάλογα με τη φύση και τον σκοπό, τις δραστηριότητες, το ιδιοκτησιακό καθεστώς και το προφίλ κινδύνου του πελάτη. Σημειώνεται ότι η **Προσέγγιση Βάσει Κινδύνου** (βλ. [Κεφάλαιο Γ](#)) θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη κατά την αναλογική εφαρμογή της δέουσας επιμέλειας. Οι Εταιρείες πρέπει να είναι σε θέση να αποδείξουν στον ΠΔΣ ότι η έκταση των μέτρων και η επικαιροποίηση όλων των πελατών, είναι ανάλογη με τους κινδύνους νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας που αντιμετωπίζουν και είναι διατεθειμένες να αναλάβουν.

E.4 Πότε Πρέπει να Διεξαχθεί η Δέουσα Επιμέλεια ως Προς τον Πελάτη

E.4.1 Οι Εταιρείες πρέπει να εφαρμόζουν μέτρα δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη:

- i. **Πριν τη σύναψη** της επιχειρηματικής σχέσης
- ii. **Πριν τη διεξαγωγή μεμονωμένης ή περιστασιακής συναλλαγής** ίσης ή μεγαλύτερης των **€15.000**, ανεξάρτητα από το αν η συναλλαγή πραγματοποιείται με μία μόνο πράξη ή με περισσότερες πράξεις μεταξύ των οποίων φαίνεται να υπάρχει κάποια σχέση ή αποτελεί

μεταφορά χρηματικών ποσών όπως ορίζεται στην παράγραφο 9 του Άρθρου 3 του Κανονισμού (ΕΕ) 2015/847 για ποσό άνω των €1.000

- iii. Όταν υπάρχει **υποψία** νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας (ανεξαρτήτως ποσού και οποιασδήποτε παρέκκλισης, εξαίρεσης ή κατώτατου ορίου)
- iv. Όταν υπάρχουν **αμφιβολίες** σχετικά με την ακρίβεια ή επάρκεια των **μέτρων δέουσας επιμέλειας (εγγράφων, στοιχείων ή πληροφοριών) που έχουν ήδη ληφθεί για την εξακρίβωση της ταυτότητας υφιστάμενου πελάτη**
- v. Στις περιπτώσεις που ο πελάτης εμπορεύεται αγαθά, όταν διενεργούν μεμονωμένες συναλλαγές **σε μετρητά** που ανέρχονται σε ποσό ίσο ή μεγαλύτερο των δέκα χιλιάδων ευρώ (€10.000), ανεξάρτητα από το αν η συναλλαγή διενεργείται με μία και μόνη πράξη ή με περισσότερες πράξεις μεταξύ των οποίων φαίνεται να υπάρχει κάποια σχέση
- vi. Όταν ΠΥΚΣ διενεργούν **μεμονωμένη συναλλαγή** που ανέρχεται σε ή υπερβαίνει τα €1.000, ανεξάρτητα από το αν η συναλλαγή διενεργείται με μία και μόνη πράξη ή με περισσότερες πράξεις μεταξύ των οποίων φαίνεται να υπάρχει κάποια σχέση

E.4.2 Επισημαίνεται ότι οι διαδικασίες μέτρων δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη θα πρέπει να εφαρμόζονται **όχι μόνο σε νέους πελάτες, αλλά και σε όλους τους υφιστάμενους πελάτες** την κατάλληλη στιγμή, καθώς και κατά την περίοδο επικαιροποίησης του πελάτη, αναλόγως βαθμού κινδύνου του πελάτη.

E.4.3 Ειδικότερα, οι υφιστάμενοι πελάτες πρέπει να υποβάλλονται σε επικαιροποίηση των διαδικασιών μέτρων δέουσας επιμέλειας, κατόπιν αλλαγών των περιστάσεων του πελάτη, τόσο καθ' όλη την διάρκεια της επιχειρηματικής σχέσης, όσο και κατόπιν επικαιροποιήσεων ρουτίνας βάσει ρίσκου και αναθεώρηση κάθε ουσιαστικής πληροφορίας που σχετίζεται με τον ή τους πραγματικούς δικαιούχους.

E.4.4 Οι επικαιροποιήσεις των διαδικασιών μέτρων δέουσας επιμέλειας μπορούν, μεταξύ άλλων, να προκληθούν από:

- i. Υποψία
- ii. Αλλαγές στον τελικό δικαιούχο του πελάτη
- iii. Αλλαγές στα πρόσωπα που διαχειρίζονται τον πελάτη
- iv. Αλλαγές στις παρεχόμενες υπηρεσίες
- v. Αλλαγές στην επιχειρηματική δραστηριότητα του πελάτη
- vi. Αλλαγές στις γενικές υποθέσεις του πελάτη
- vii. Αλλαγές στη γεωγραφική περιοχή των δραστηριοτήτων
- viii. Αλλαγές στους συνεργάτες και/ή στα αντισυμβαλλόμενα μέρη του πελάτη
- ix. Άλλους παράγοντες που δικαιολογούν μια τέτοια επικαιροποίηση

E.4.5 Οι Εταιρείες θα πρέπει να **πραγματοποιούν προγραμματισμένες ή επικαιροποιήσεις ρουτίνας** των μέτρων δέουσας επιμέλειας με γνώμονα τον κίνδυνο. Έτσι, όσο υψηλότερος ο κίνδυνος τόσο συχνότερη πρέπει να είναι η προγραμματισμένη επικαιροποίηση των μέτρων δέουσας επιμέλειας.

E.4.6 Επομένως, εκτός από τις επικαιροποιήσεις των μέτρων δέουσας επιμέλειας λόγω αλλαγών ως περιγράφονται στην παράγραφο E.4.4., οι Εταιρείες θα πρέπει να πραγματοποιούν επικαιροποιήσεις των μέτρων δέουσας επιμέλειας (κατ' ελάχιστον) για:

- i. Υψηλού κινδύνου πελάτες, ετησίως

- ii. Μεσαίου κινδύνου πελάτες, κάθε 2-3 χρόνια
- iii. Χαμηλού κινδύνου πελάτες, κάθε 4-5 χρόνια
- iv. Ή ως άλλως καθορίζεται στο Εγχειρίδιο Ξ.Π.Χ./Χ.Τ

E.4.7 Εάν μια Εταιρεία διαπιστώσει, σε οποιοδήποτε στάδιο της επιχειρηματικής σχέσης με έναν υφιστάμενο πελάτη, ότι **δεν υπάρχει επαρκής τεκμηρίωση ή πληροφόρηση** σχετικά με την ταυτότητά του ή/και το οικονομικό του προφίλ, η Εταιρεία είναι υποχρεωμένη να εφαρμόσει όλες τις απαραίτητες διαδικασίες και τα μέτρα δέουσας επιμέλειας για να συλλέξει τα έγγραφα και τις πληροφορίες που απολείπεται όσο το δυνατόν γρηγορότερα, προκειμένου να ταυτοποιηθεί ο πελάτης και να διαμορφωθεί το πλήρες οικονομικό του προφίλ.

E.4.8 **Περαιτέρω έρευνες** μπορεί να είναι αναγκαίες σε περιπτώσεις κατά τις οποίες, μετά την εφαρμογή των μέτρων δέουσας επιμέλειας, οι ληφθείσες πληροφορίες και τεκμηρίωση, δεν επαρκούν ή/και δεν είναι ποιοτικές και/ή ουσιαστικές για να ικανοποιηθεί η Εταιρεία ότι για παράδειγμα:

- i. η ταυτότητα του υποψήφιου πελάτη και του αντίστοιχου τελικού δικαιούχου έχει ελεγχθεί επαρκώς ή
- ii. υπάρχει πλήρης κατανόηση του ιδιοκτησιακού καθεστώτος και ελέγχου του πελάτη ή
- iii. υπάρχουν επαρκείς πληροφορίες για την εκτίμηση του σκοπού και του επιδιωκόμενου χαρακτήρα της επιχειρηματικής σχέσης.

E.4.9 Αν η Εταιρεία, μετά από περαιτέρω έρευνες εξακολουθεί να έχει αμφιβολίες ή ο πελάτης δεν έδωσε τις απαραίτητες πληροφορίες ή τεκμηρίωση που ζητούνται εντός εύλογου χρονικού διαστήματος, η επιχειρηματική σχέση μπορεί να απορριφθεί ή να τερματιστεί. Η Εταιρεία θα πρέπει επίσης να εξετάσει εάν πρέπει να υποβάλει αναφορά ύποπτης συναλλαγής ή δραστηριότητας στη ΜΟΚΑΣ.

E.4.10 Οι Εταιρείες υποχρεούνται να **διενεργούν ελέγχους υποβάθρου και ιστορικού στις λίστες κυρώσεων, λίστες ΠΕΠ και σε αρνητικά δημοσιεύματα (έντυπα και ηλεκτρονικά)**, προκειμένου να προσδιοριστεί εάν υπάρχουν αρνητικές πληροφορίες σχετικά με υποψήφιο ή υφιστάμενο πελάτη που μπορεί να επηρεάσουν τον κίνδυνο που απορρέει από αυτόν. Ο έλεγχος του ιστορικού και υποβάθρου του πελάτη θα πρέπει να αποτελεί μέρος της αρχικής διαδικασίας λήψης μέτρων δέουσας επιμέλειας, αλλά να γίνεται και κατά τη διάρκεια οποιωνδήποτε επικαιροποιήσεων λόγω αλλαγών ή προγραμματισμένων επικαιροποιήσεων/επικαιροποιήσεων ρουτίνας των μέτρων δέουσας επιμέλειας. Τα αποτελέσματα της ανάλυσης ιστορικού και υποβάθρου του πελάτη θα πρέπει να είναι κατάλληλα, τεκμηριωμένα και ενσωματωμένα στην αξιολόγηση βάσει κινδύνου της Εταιρείας. Αποτελέσματα που καταδεικνύουν μόνο μερική ταύτιση ή αποτελούν ψευδή ή μη ρεαλιστική ταύτιση, **πρέπει να διατηρούνται με επεξηγήσεις** για το γιατί δεν προκαλούν ανησυχία ή γιατί έχουν αγνοηθεί ως λόγος για περαιτέρω εξέταση. Οι Εταιρείες **οφείλουν να καταγράφουν και να αρχειοθετούν** όλη τη διαδικασία ελέγχου υποβάθρου και ιστορικού του πελάτη και/ή των τελικών δικαιούχων και/ή των αξιωματούχων αυτού, τα όποια ευρήματα ανέκυψαν ή την μη ύπαρξη αντιστοιχιών, την ημερομηνία κατά την οποία ο έλεγχος ή/και οι όποιες περαιτέρω ενέργειες έλαβαν χώρα βάσει ευρημάτων, ως επίσης και το άτομο το οποίο διενήργησε τις εν λόγω έρευνες και την ιδιότητα αυτού.

E.4.11 Ανάλογα με το μέγεθος, τη φύση και τον τύπο πελατολογίου τους, οι Εταιρείες ενθαρρύνονται να εγγραφούν σε **επαγγελματική ηλεκτρονική βάση δεδομένων (background screening)**, Και όπου αυτό δεν είναι εφικτό να προβαίνουν σε αντίστοιχο έλεγχο υπόβαθρου με ότι μέσα έχουν στη διάθεση τους (open sources, internet). Οι Εταιρείες που χρησιμοποιούν εξειδικευμένες βάσεις δεδομένων πρέπει να κατανοήσουν πώς δημιουργούνται, λειτουργούν, **αναβαθμίζονται και ενημερώνονται** αυτές οι βάσεις δεδομένων και πρέπει να διασφαλιστεί ότι όλα τα ευρήματα από τη βάση δεδομένων

που χρησιμοποιείται είναι πλήρως επιβεβαιωμένα πριν και κατά τη διάρκεια της σχέσης με τον πελάτη. Ιδιαίτερη έμφαση πρέπει να δοθεί σε πελάτες υψηλού κινδύνου, ως επίσης και στο αίτημα ενημέρωσης του προφίλ του πελάτη προς τη βάση δεδομένων σε περίπτωση ύπαρξης αντιστοιχίας που φέρει ημερομηνία προγενέστερη της πραγματοποίησης ελέγχου. Το άτομο που διεξάγει τις εν λόγω έρευνες θα πρέπει να επιδεικνύει ιδιαίτερη προσοχή στην ορθή και αποτελεσματική χρήση των συγκεκριμένων εργαλείων, όπως για παράδειγμα να αναγράφει ορθώς τα ονόματα των πελατών για τα οποία διενεργείται έρευνα και να μελετά διεξοδικά τα όποια ευρήματα ανακύπτουν. Μερική αντιστοίχιση (partial match) καθώς επίσης και λανθασμένα θετικά αποτελέσματα (false positives) θα πρέπει να διατηρούνται με τους λόγους για τους οποίους δεν αποτελούν αντικείμενο ανησυχίας ή που δεν έχουν προχωρήσει σε περαιτέρω διερεύνηση.

E.4.11 Η Εταιρεία, αναλόγως περίπτωσης, πρέπει να τερματίσει ή να αρνηθεί να συνάψει επιχειρηματική σχέση εάν δεν μπορεί να συμμορφωθεί με τις υποχρεώσεις της για προσδιορισμό, επαλήθευση και αξιολόγηση της φύσης της επιχειρηματικής σχέσης. Η Εταιρεία έχει τη **νομική υποχρέωση** να εξετάσει τη δυνατότητα υποβολής αναφοράς στη ΜΟΚΑΣ. Επιπλέον, τίποτα δεν πρέπει να κοινοποιείται στον υποψήφιο πελάτη (ή σε οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο) που θα μπορούσε να θέσει σε κίνδυνο ή να επηρεάσει δυσμενώς τη διεξαγωγή έρευνας ή προτεινόμενη έρευνα από τις αρχές επιβολής του Νόμου καθώς αυτό θα θεωρηθεί ως «*αποκάλυψη πληροφοριών*» (“*tippling off*”).

E.4.12 Κατά παρέκκλιση από τις διατάξεις του παρόντος κεφαλαίου, οι Εταιρείες μπορούν να επιτρέψουν την επαλήθευση της ταυτότητας του πελάτη και του πραγματικού δικαιούχου που πρέπει να ολοκληρωθεί **κατά τη σύναψη της επιχειρηματικής σχέσης**, εάν αυτό είναι αναγκαίο για να μην διακοπεί η κανονική επιχειρηματική δραστηριότητα και **όπου ο κίνδυνος νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας είναι χαμηλός**. Σε τέτοιες περιπτώσεις, οι διαδικασίες αυτές ολοκληρώνονται **το συντομότερο δυνατό μετά την αρχική επαφή**.

E.5 Ταυτοποίηση και Επαλήθευση Φυσικών Προσώπων

E.5.1 Η **ταυτότητα** ενός φυσικού προσώπου περιλαμβάνει το όνομά του και όλα τα άλλα χρησιμοποιούμενα ονόματα ή/και ψευδώνυμα, την ημερομηνία γέννησης και την τρέχουσα μόνιμη διεύθυνση και οποιαδήποτε άλλη διεύθυνση στην οποία το άτομο μπορεί να εντοπιστεί. Επιπρόσθετες πληροφορίες όπως η πηγή και το μέγεθος του πλούτου, το δείγμα της υπογραφής, το επάγγελμα και οποιαδήποτε άλλη σχετική πληροφορία θα πρέπει επίσης να ληφθεί, εάν κρίνεται αναγκαία για την εκτέλεση των υποχρεώσεων που επιβάλλει ο Νόμος, πάντοτε με γνώμονα και σύμφωνα με τις διατάξεις του περί της Προστασίας των Φυσικών Προσώπων Έναντι της Επεξεργασίας των Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα και της Ελεύθερης Κυκλοφορίας των Δεδομένων αυτών Νόμος του 2018 (Ν. 125(I)/2018) (ο “Νόμος περί Προστασίας των Προσωπικών Δεδομένων”).

E.5.2 Κατά γενικό κανόνα και όποτε αυτό είναι εφικτό, οι Εταιρείες θα πρέπει να συναντούν **κατ’ ιδίαν** τους πελάτες τους. Στις περιπτώσεις που κάτι τέτοιο δεν είναι δυνατό θα πρέπει να λαμβάνονται εναλλακτικά μέτρα (π.χ. βιντεοκλήσεις ή διευθέτηση μελλοντικής κατ’ ιδίαν συνάντησης) για να μειωθούν οι κίνδυνοι που σχετίζονται με ΞΠΧ και/ή ΧΤ. Σε περιπτώσεις βιντεοκλήσεων, **οι κλήσεις πρέπει να καταγράφονται** ή να εξασφαλίζεται αποδεικτική φωτογραφία της πραγματοποίησής τους, να αρχειοθετούνται αναλόγως και να είναι άμεσα διαθέσιμες στην ΜΟΚΑΣ ή τον ΠΔΣ. Μια βιντεοκλήση δεν πρέπει να θεωρηθεί ισοδύναμη με μια κατ’ ιδίαν συνάντηση, αλλά ένα μέσο για να επιτευχθεί άμεση επικοινωνία με τον πελάτη. Πρέπει να σημειωθεί ότι σε περιπτώσεις νομικών προσώπων, οι συναντήσεις μπορεί να πραγματοποιούνται με τον τελικό δικαιούχο ή το πρόσωπο που έχει την ευθύνη για τις αποφάσεις και τη διαχείριση του πελάτη.

E.5.3 Η ταυτότητα ή/και η μόνιμη διαμονή ενός φυσικού προσώπου πρέπει να επαληθεύεται. Η επαλήθευση μπορεί να απαιτεί, για παράδειγμα, τη φυσική επιθεώρηση ενός πρωτότυπου εγγράφου (και τη λήψη φωτοαντιγράφου) ή τη λήψη επικυρωμένου αντιγράφου από ανεξάρτητη και έγκυρη πηγή, που επιβεβαιώνει ότι οι πληροφορίες είναι έγκυρες.

E.5.4 Επαλήθευση πελάτη σημαίνει, **να επιβεβαιώνεται** βάσει εγγράφων ή πληροφοριών που λαμβάνονται από αξιόπιστες και ανεξάρτητες πηγές (συμπεριλαμβανομένων, όπου υπάρχουν, μέσω ηλεκτρονικής ταυτοποίησης, σχετικών υπηρεσιών εμπιστοσύνης ή οποιασδήποτε άλλης ασφαλούς εξ αποστάσεως ή ηλεκτρονικής, διαδικασίας ταυτοποίησης που ρυθμίζεται, αναγνωρίζεται, εγκρίνεται ή γίνεται δεκτή από αρμόδια Αρχή της Δημοκρατίας) η ταυτότητα ή/και ο τόπος διαμονής του προσώπου από το οποίο ζητείται και λαμβάνεται το έγγραφο ταυτοποίησης. Τα έγγραφα που εκδίδονται ή διατίθενται από επίσημο φορέα μπορούν να θεωρηθούν ανεξάρτητα. Στις περιπτώσεις που το έγγραφο που παράσχεται θα χρησιμοποιηθεί για σκοπούς εξακρίβωσης και επαλήθευσης της ταυτότητας του προσώπου, θα πρέπει να απεικονίζει ευκρινώς το πρόσωπο του οποίου η ταυτότητα εξακριβώνεται.

E.5.5 Ανατρέξτε στο [Παράρτημα III](#) για μη εξαντλητικό κατάλογο των εγγράφων που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για λόγους επαλήθευσης. Κάθε Εταιρεία μπορεί να περιγράψει τα έγγραφα που μπορούν να γίνουν αποδεκτά για επαλήθευση στο Εγχειρίδιο Ξ.Π.Χ./Χ.Τ. στο οποίο αναγράφονται οι διαδικασίες της, αναλόγως των υπηρεσιών που προσφέρονται στον πελάτη, πάντοτε συμφώνως προς τις διατάξεις του Νόμου.

E.5.6 Οι Εταιρείες πρέπει να είναι σε θέση να αποδείξουν την πηγή των τεκμηριωμένων εγγράφων για σκοπούς επαλήθευσης. Σε περιπτώσεις όπου το πρωτότυπο έγγραφο πιστοποιείται από δικηγόρο, το πρόσωπο αυτό θα πρέπει να αντιγράψει το πρωτότυπο έγγραφο (είτε με σάρωση είτε με εκτύπωση αντιγράφου) και να το πιστοποιήσει ως πιστό αντίγραφο του πρωτοτύπου, αναφέροντας επί του εντύπου την ημερομηνία κατά την οποία έχει πιστοποιηθεί, καθώς και το όνομα και την ιδιότητα του προσώπου που πιστοποιεί το έγγραφο, ως μέρος της εσωτερικής διαδικασίας «Γνώρισε τον Πελάτη Σου» (KYC) της κάθε Εταιρείας.

E.5.7 Σε περιπτώσεις όπου το αντίγραφο του εγγράφου που επαληθεύει τις πληροφορίες του πελάτη **προέρχεται από τρίτα πρόσωπα**, πρέπει να λαμβάνονται υπόψη όλες οι διατάξεις της παραγράφου [E.10](#). Οι Εταιρείες πρέπει να αξιολογούν τους κινδύνους που συνδέονται με επικυρωμένα αντίγραφα που προέρχονται από τρίτους στους οποίους βασίζεται προς λήψη τέτοιων εγγράφων (για παράδειγμα, τα έγγραφα μπορεί να είναι πλαστά).

E.5.8 Συνιστάται στους δικηγόρους να περιγράφουν μια κατηγορία αξιόπιστων πηγών από τις οποίες πιστοποίηση εγγράφων είναι αποδεκτή. Ανατρέξτε στο [Παράρτημα III](#) για μη εξαντλητικό κατάλογο παραδειγμάτων αξιόπιστων πηγών για σκοπούς **πιστοποίησης**.

E.5.9 Μια πολύ καλή πηγή πληροφοριών για επιβεβαίωση της κατανόησης που απέκτησε η Εταιρεία κατά τη διάρκεια της διαδικασίας ΔΕΠ, είναι το διαδίκτυο. Δημόσια διαθέσιμες πηγές πληροφοριών, όπως ιστοσελίδα εποπτικής και/ή ρυθμιστικής αρχής, χρηματιστηρίων, κυβερνητικών τμημάτων, μητρώων εταιρειών και κτηματολογίων μπορεί επίσης να αποτελέσει χρήσιμη πηγή, που συμπληρώνει

τις πολιτικές ΔΕΠ που περιγράφονται παραπάνω. Παρ' όλ' αυτά, οι Εταιρείες πρέπει να γνωρίζουν ότι η εγκυρότητα/ποιότητα των πηγών αυτών πρέπει να αξιολογηθεί προσεκτικά. Πηγές που επιτρέπουν σε οποιονδήποτε χρήστη να τροποποιήσει το περιεχόμενο κατά βούληση, δεν πρέπει ποτέ να χρησιμοποιηθούν (π.χ. Wikipedia).

E.5.10 Όταν χρησιμοποιούνται τέτοια έγγραφα, θα πρέπει να **θεωρούνται**. Πρέπει δηλαδή να γίνεται μνεία επί του εγγράφου και να καθορίζεται σαφώς η πηγή (διεύθυνση ιστοσελίδας από την οποία εκτυπώθηκε), η ημερομηνία (πότε έγινε εκτύπωση ή λήψη) και το όνομα και η υπογραφή του προσώπου που εκτέλεσε την εκτύπωση/λήψη.

E.5.11 Σε περίπτωση που ο πελάτης ή οποιοδήποτε πρόσωπο εξουσιοδοτημένο από τον πελάτη ή τρίτο πρόσωπο σύμφωνα με το [Άρθρο 67\(2\)\(α\)](#) του Νόμου, στο οποίο βασίζεται η Εταιρεία για την εκτέλεση των μέτρων ΔΕΠ, εν γνώσει του παρέχει ψευδή ή πλαστογραφημένα ή παραπλανητικά στοιχεία ή πληροφορίες για την ταυτότητα του πελάτη ή του πραγματικού δικαιούχου, μπορεί να υπόκεινται σε φυλάκιση που δεν υπερβαίνει τα 2 έτη και/ή σε χρηματική ποινή που δεν υπερβαίνει τις €100.000.

E.6 Ταυτοποίηση και Επαλήθευση Νομικών Προσώπων και Συνεταιρισμών

E.6.1 Οι υποψήφιοι πελάτες που είναι νομικά πρόσωπα ενδέχεται να δημιουργούν σημαντικές δυσκολίες στην **ταυτοποίηση και επαλήθευση της νομικής τους ύπαρξης**, ανάλογα με την πολυπλοκότητα της οργάνωσης και της δομής τους. Ως εκ τούτου, θα πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή σε αυτούς τους υποψήφιους πελάτες. Οι Εταιρείες πρέπει να εξασφαλίσουν ότι οποιοδήποτε πρόσωπο που υποτίθεται ότι ενεργεί για λογαριασμό αυτών των πελατών είναι δεόντως εξουσιοδοτημένο και έχει εντολή να το πράξει και να εντοπίσει και να επαληθεύσει την ταυτότητα αυτού του προσώπου.

E.6.2 Εταιρείες πρέπει να **εντοπίζουν** και να λαμβάνουν εύλογα μέτρα για να εξακριβώνουν και να διαγράφουν **το ιδιοκτησιακό καθεστώς και ποιος ασκεί τον έλεγχο**, προσδιορίζοντας τους πραγματικούς ιδιοκτήτες του πελάτη και τεκμηριώνοντας τα ευρήματά τους με επιμέλεια.

E.6.3 Επιπλέον, θα πρέπει να διεξάγονται έρευνες για να εξακριβωθεί ότι η νομική οντότητα είναι υπαρκτή και έχει συσταθεί για ένα νόμιμο εμπορικό ή οικονομικό σκοπό, ως επίσης και ότι τα πρόσωπα που ασκούν τον έλεγχο της μπορούν να εντοπιστούν.

E.6.4 Πιστοποιημένα ακριβή αντίγραφα της αρχικής τεκμηρίωσης που επαληθεύουν τις πληροφορίες που συλλέχθηκαν για το νομικό πρόσωπο, πρέπει να αποκτώνται σύμφωνα με τις διατάξεις του Νόμου. Η πιστοποίηση των εγγράφων πρέπει να υποδεικνύει ότι το έγγραφο είναι "πιστοποιημένο ακριβές αντίγραφο του πρωτοτύπου", αναφέροντας το όνομα του πιστοποιούντος, την ιδιότητά του και την ημερομηνία πιστοποίησης.

E.6.5 Ανατρέξτε στο [Παράρτημα III](#) για μη εξαντλητικό κατάλογο των εγγράφων που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για λόγους **επαλήθευσης**. Όπως προαναφέρθηκε, οι Εταιρείες μπορούν να ορίσουν τα έγγραφα που μπορούν να γίνουν δεκτά προς επαλήθευση ανάλογα με τις παρεχόμενες υπηρεσίες και την διάθεση ανάληψης κινδύνου, χωρίς να παραβιάζεται ο Νόμος.

E.6.6 Για τους πελάτες που λειτουργούν βάσει συμφωνίας **συνεταιρισμού**, οι Εταιρείες μπορεί να χρειαστεί να υιοθετήσουν μια συνδυαστική προσέγγιση (παράγραφοι [E.5](#) και [E.6](#)), ανάλογα με τη

φύση (φυσική ή νομική) των εταίρων. Επισημαίνεται επίσης ότι οι Εταιρείες πρέπει να κατανοούν διεξοδικά τις υποθέσεις και τη συμμετοχή στην συνεταιρική σχέση, προσδιορίζοντας και επαληθεύοντας όλους τους εταίρους που έχουν σημαντικούς ρόλους π.χ. γενικούς εταίρους που ενδέχεται να έχουν το δικαίωμα να εκπροσωπούν και/ή να διαχειρίζονται τον συνεταιρισμό.

E.6.7 Επιπρόσθετα, οι Εταιρείες θα πρέπει να προσδιορίζουν τους κύριους διευθυντές/εταίρους, **τα άτομα με σημαντικό έλεγχο** και τους μετόχους και τελικούς δικαιούχους κάθε πελάτη που είναι νομικό πρόσωπο, σύμφωνα με τις απαιτήσεις για φυσικά πρόσωπα (παράγραφος [E.5](#)).

E.6.8 Το "**ΚΥC**" είναι μια **συνεχής διαδικασία**. Εάν μια Εταιρεία λάβει γνώση αλλαγών στον πελάτη, στη δομή ή στην κυριότητά του ή αν προκύπτουν υποψίες λόγω αλλαγής της φύσης των συναλλαγών, πρέπει να γίνουν περαιτέρω έλεγχοι για να εξακριβωθεί ο λόγος ύπαρξης των αλλαγών αυτών.

E.7 Άλλες Νομικές Διευθετήσεις και Δομές

E.7.1 Τα **εμπιστεύματα και άλλες παρόμοιες νομικές διευθετήσεις** είναι μεταξύ των πιο πιθανών μέσων Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες και Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας, καθώς χρησιμοποιούνται από εγκληματίες που επιθυμούν να αποφύγουν διαδικασίες ταυτοποίησης και να αποκρύψουν την προέλευση των παράνομων κεφαλαίων. Ιδιαίτερη προσοχή θα πρέπει να δοθεί στην αντιμετώπιση τέτοιων νομικών διευθετήσεων, ιδίως όταν είναι εγκατεστημένες σε δικαιοδοσίες χωρίς ισοδύναμες ή αυστηρότερες διαδικασίες για αντιμετώπιση της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες και της Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας, σε σχέση με την ΕΕ. Ο κίνδυνος Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες και Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας πρέπει να αξιολογηθεί προσεκτικά και να μετριαστεί ανάλογα.

E.7.2 Σύμφωνα με τον **ορισμό του πραγματικού δικαιούχου** που περιέχεται στο Νόμο, όλα τα φυσικά πρόσωπα που ασκούν τελικό έλεγχο επί εμπιστεύματος ή άλλης παρόμοιας νομικής διευθέτησης μέσω άμεσης ή έμμεσης ιδιοκτησίας ή με άλλα μέσα, συμπεριλαμβανομένου του εμπιστευματοπαρόχου, του διαχειριστή ή επιτρόπου, του προστάτη (εάν υπάρχει) και του δικαιούχου, πρέπει να τακτοποιούνται και να επαληθεύονται (βλ. Παραγράφους [E.5](#) και [E.6](#)).

E.7.3 Επιπλέον, όταν το(α) άτομο(α) ή το(α) πρόσωπο(α) που επωφελούνται από τη νομική οντότητα ή διευθέτηση **δεν έχουν ακόμη καθοριστεί**, θα πρέπει επίσης να γνωστοποιηθεί στην Εταιρεία που παρέχει υπηρεσίες στη νομική οντότητα ή διευθέτηση, η κατηγορία των προσώπων τα οποία έχουν το κύριο συμφέρον από τη σύσταση ή λειτουργία της νομικής οντότητας ή διευθέτησης. Οι Εταιρείες πρέπει να προσδιορίζουν τον δικαιούχο κατά τη στιγμή της πληρωμής ή κατά τη στιγμή της άσκησης από τον δικαιούχο των κεκτημένων δικαιωμάτων του.

E.7.4 Όταν μια Εταιρεία **λαμβάνει χρήματα για λογαριασμό ενός εμπιστεύματος**, πρέπει να εξασφαλίσει ότι η πηγή των κεφαλαίων έχει εξακριβωθεί, ότι η φύση της συναλλαγής γίνεται κατανοητή και οι πληρωμές είναι σύμφωνες με το έγγραφο του εμπιστεύματος και δεόντως εξουσιοδοτημένες από τον εμπιστευματοδόχο.

E.7.5 Σε περίπτωση **επαγγελματικών συνταξιοδοτικών σχεδίων** (occupational pension schemes), η ταυτότητα του κύριου εργοδότη και των διαχειριστών πρέπει να επαληθεύονται (μέσω ελέγχου των εγγράφων του σχεδίου). Δεν είναι απαραίτητο να επαληθευτεί η ταυτότητα αυτών που πρόκειται να λάβουν παροχές από το σχέδιο, εκτός εάν η Εταιρεία τους προσφέρει συμβουλές σε ατομική βάση.

E.7.6 Στην περίπτωση που ο πελάτης είναι **λέσχη, σύλλογος ή φιλανθρωπικό ίδρυμα**, οι Εταιρείες πρέπει να εξετάσουν και να ανακαλύψουν τον σκοπό της λειτουργίας τους και να διασφαλίσουν τη νομιμότητά τους ζητώντας το Καταστατικό και το Πιστοποιητικό Ίδρυσης ή Εγγραφής που εκδίδεται από την αρμόδια Κυβερνητική Αρχή. Επίσης, οι Εταιρείες θα πρέπει να επαληθεύουν την ταυτότητα όλων των υπογραφόντων σύμφωνα με την καθιερωμένη διαδικασία για την επαλήθευση της ταυτότητας των φυσικών προσώπων που αναφέρεται ανωτέρω.

E.7.7 Πρέπει επίσης να σημειωθεί ότι πρόσφατες μελέτες έχουν δείξει ότι οι σύλλογοι και φιλανθρωπικά ιδρύματα μπορεί να χρησιμοποιηθούν από εγκληματίες και κυρίως από χρηματοδότες τρομοκρατών. Ως εκ τούτου, οι Εταιρείες πρέπει να είναι πολύ προσεκτικές κατά την Αξιολόγηση Βάσει Κινδύνου και λήψη μέτρων δέουσας επιμέλειας σε τέτοιες δομές, δίνοντας έμφαση στον σκοπό και τις δικαιοδοσίες ίδρυσής τους, καθώς επίσης και σε τυχόν ύποπτους συνεργάτες της λέσχης, του συλλόγου, ή του φιλανθρωπικού ιδρύματος.

E.7.8 Όταν ο πελάτης είναι **τοπική αρχή ή άλλος δημόσιος οργανισμός**, η Εταιρεία θα πρέπει να αποκτήσει αντίγραφο του ψηφίσματος που επιτρέπει την διεκπεραίωση της σχετικής συναλλαγής. Πρέπει να αναζητούνται στοιχεία που να αποδεικνύουν ότι το άτομο που δίνει οδηγίες στην Εταιρεία έχει την εξουσιοδότηση να το κάνει, καθώς και να γίνεται επαλήθευση ταυτότητας του ατόμου αυτού.

E.8 Αυξημένη Δέουσα Επιμέλεια ως προς τον Πελάτη (ΑΔΕΠ) και ΠΕΠ

E.8.1 Κάθε Εταιρεία θα πρέπει να περιγράφει με σαφήνεια στο Εγχειρίδιο ΞΠΧ/ΧΤ ή στην Πολιτική Αποδοχής Πελατών της τις κατηγορίες πελατών για τις οποίες θα εκτελεί ΑΔΕΠ, για λόγους σαφήνειας. Η παράγραφος [E.8](#), το [Κεφάλαιο Γ](#), καθώς και το [Παράρτημα II](#) πρέπει να ληφθούν υπόψη

E.8.2 Οι Εταιρείες θα πρέπει να υιοθετήσουν μία Προσέγγιση Βάσει Κινδύνου (βλ. [Κεφάλαιο Γ](#)) και να εντοπίσουν περιστάσεις στις οποίες υπάρχει μεγαλύτερος κίνδυνος Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες και Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας. ΑΔΕΠ πρέπει να διενεργείται για κατηγορίες υψηλού κινδύνου πελατών, επιχειρηματικών σχέσεων ή συναλλαγών. Ο Νόμος ορίζει ότι εξ ορισμού πρέπει να εφαρμόζονται μέτρα αυξημένης δέουσας επιμέλειας πελάτη κατά την σύναψη της επιχειρηματικής σχέσης ή την διεκπεραίωση μεμονωμένης συναλλαγής με:

- i. Πρόσωπο που προέρχεται ή είναι εγκατεστημένο σε **τρίτη χώρα υψηλού κινδύνου**
- ii. **ΠΕΠ** (συμπεριλαμβανομένων των μελών της οικογένειας και των στενών συνεργατών)
- iii. Άλλες περιπτώσεις που παρουσιάζουν από τη φύση τους υψηλό κίνδυνο Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες και Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας ανάλογα με την διάθεση ανάληψης κινδύνου της Εταιρείας (βλ. [Κεφάλαιο Γ](#)).

E.8.3 Όσον αφορά τις επιχειρηματικές σχέσεις ή τις συναλλαγές με **τρίτες χώρες υψηλού κινδύνου**, εφαρμόζονται τα ακόλουθα αυξημένα μέτρα δέουσας επιμέλειας (ΑΔΕΠ) ως προς τον πελάτη:

- i. συλλογή πρόσθετων πληροφοριών σχετικά με τον πελάτη και τον πραγματικό δικαιούχο
- ii. συλλογή πρόσθετων πληροφοριών για τον σχεδιαζόμενο χαρακτήρα της επιχειρηματικής σχέσης
- iii. συλλογή πληροφοριών σχετικά με την προέλευση των κεφαλαίων και την πηγή του πλούτου του πελάτη και του πραγματικού δικαιούχου
- iv. συλλογή πληροφοριών σχετικά με τον σκοπό των συναλλαγών που σχεδιάζονται ή εκτελούνται

- v. λήψη έγκρισης από τα Ανώτερα Διοικητικά Στελέχη για τη σύναψη ή τη διατήρηση επιχειρηματικής σχέσης με τέτοιο πρόσωπο
- vi. διενέργεια αυξημένης εποπτείας της εν λόγω επιχειρηματικής σχέσης, μέσω αύξησης του αριθμού και της συχνότητας των ελέγχων που εφαρμόζονται, και μέσω επιλογής προτύπων των συναλλαγών που χρήζουν περαιτέρω εξέτασης

Νοείται ότι, δεν απαιτείται αυτόματη εφαρμογή ΑΔΕΠ σε περίπτωση υποκαταστήματος ή θυγατρικής πλειοψηφικής συμμετοχής που βρίσκεται σε τρίτη χώρα υψηλού κινδύνου και το ιδιοκτησιακό καθεστώς της οποίας έχει υπόχρεη οντότητα εγκατεστημένη στην Ευρωπαϊκή Ένωση, όταν το εν λόγω υποκατάστημα ή η εν λόγω θυγατρική πλειοψηφικής συμμετοχής τηρεί πλήρως τις πολιτικές και τις διαδικασίες που εφαρμόζονται σε επίπεδο ομίλου σύμφωνα με τις διατάξεις του [Άρθρου 68Α](#) του Νόμου και, στην περίπτωση αυτή, η υπόχρεη οντότητα χρησιμοποιεί προσέγγιση βάσει κινδύνου.

Ε.8.4 Σημειώνεται ότι οι **τρίτες χώρες υψηλού κινδύνου** περιλαμβάνουν κάθε χώρα που είναι ευρέως γνωστή ότι αντιμετωπίζει στρατηγικές ελλείψεις, προβλήματα δωροδοκίας, διαφθορά και οικονομικές παρατυπίες και των οποίων οι νόμοι και οι κανονισμοί για την πρόληψη της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες και της Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας δεν είναι ισοδύναμοι με διεθνή πρότυπα. Έχει εκδοθεί κατάλογος από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Ένωσης. Ο κατάλογος αυτός ενημερώνεται αναλόγως. Οι Εταιρείες ενθαρρύνονται επίσης να χρησιμοποιούν τον κατάλογο που έχει καταρτίσει η FATF για τον προσδιορισμό δικαιοδοσιών Υψηλού Κινδύνου, που έχουν σε ισχύ αδύναμα μέτρα για την καταπολέμηση νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και χρηματοδότηση της τρομοκρατίας.

Ε.8.5 Όσον αφορά **συναλλαγές ή επιχειρηματικές σχέσεις με ΠΕΠ**, εφαρμόζονται τα ακόλουθα ΑΔΕΠ:

- (i) διάθεση κατάλληλων συστημάτων και διαδικασιών διαχείρισης κινδύνου, ούτως ώστε να διαπιστώνεται εάν ο πελάτης ή ο πραγματικός δικαιούχος του πελάτη είναι ΠΕΠ
- (ii) λήψη έγκρισης από τα Ανώτερα Διοικητικά Στελέχη για τη σύναψη ή τη διατήρηση επιχειρηματικής σχέσης με τέτοιο πρόσωπο
- (iii) λήψη επαρκών μέτρων προς εξακρίβωση της πηγής των περιουσιακών στοιχείων και την προέλευση των κεφαλαίων τα οποία αφορούν επιχειρηματική σχέση ή συναλλαγή με τέτοιο πρόσωπο
- (iv) αυξημένη και συνεχής παρακολούθηση της εν λόγω επιχειρηματικής σχέσης

Τα ως άνω ΑΔΕΠ εφαρμόζονται και στην περίπτωση που ο πελάτης και/ή ο τελικός δικαιούχος του πελάτη είναι στενός συγγενής ή στενός συνεργάτης ΠΕΠ.

Τονίζεται ότι οι Εταιρείες δεν μπορούν να αρκεστούν στην δήλωση και μόνον του πελάτη/τελικού δικαιούχου/πραγματικού δικαιούχου ότι δεν είναι ΠΕΠ, ακόμη και στην περίπτωση που αυτή παράσχεται γραπτώς και ενυπογράφως επί σχετικών εντύπων ΚΥC που χρησιμοποιεί η Εταιρεία προς συλλογή πληροφοριών αναφορικά με τον πελάτη. Η οποιαδήποτε πληροφορία θα πρέπει να αξιολογείται και εξακριβώνεται.

Ε.8.6 Οι διαδικασίες ΑΔΕΠ πρέπει να προσαρμόζονται ώστε να ανταποκρίνονται στους τομείς που ενέχουν υψηλότερο κίνδυνο που πηγάζει από την επιχειρηματική σχέση με τον αντίστοιχο πελάτη.

Δείτε πρακτικά παραδείγματα στον παρακάτω πίνακα:

Τομέας υψηλού κινδύνου σε σχέση με το προφίλ του πελάτη	Μέτρα ΑΔΕΠ για τον μετριασμό του κινδύνου
Μη μόνιμοι κάτοικοι και απουσία κατ' ιδίαν συνάντησης	Πρόσθετη επαλήθευση ταυτότητας
ΠΕΠ	Περισσότερες λεπτομέρειες και υποστηρικτικά έγγραφα σχετικά με τη πηγή και μέγεθος πλούτου
Εύποροι πελάτες/πελάτες υψηλής καθαρής αξίας (<i>high net worth clients</i>)	Περισσότερες λεπτομέρειες και υποστηρικτικά έγγραφα σχετικά με τη πηγή και μέγεθος πλούτου
Επιχειρηματική σχέση με τρίτες χώρες υψηλού κινδύνου	Λεπτομερέστερη, συχνότερη και αναλυτικότερη παρακολούθηση συναλλαγών
Δραστηριότητες σχετιζόμενες με κρυπτοπεριουσιακά στοιχεία	Περισσότερες λεπτομέρειες σχετικά με τις δραστηριότητες, από που αποκτήθηκε το κρυπτοπεριουσιακό στοιχείο, τύπος κρυπτοπεριουσιακού στοιχείου (ανώνυμα).
Πελάτες ΚΕΠ	Περισσότερες λεπτομέρειες και υποστηρικτικά έγγραφα σχετικά με την πηγή και το μέγεθος του πλούτου, το υπόβαθρο, τυχόν αντιπαραθέσεις, αρνητικά δημοσιεύματα, τον σκοπό της αίτησης, εντοπισμός κύριου επενδυτή και άλλα.

Ε.8.7 Ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να δίδεται σε **περίπλοκες και ασυνήθιστα μεγάλες συναλλαγές**, σε όλες τις **ασυνήθιστες μορφές** συναλλαγών, ως επίσης και σε συναλλαγές οι οποίες φαίνεται ότι **δεν έχουν εμφανή οικονομικό ή νομικό σκοπό**. Στις περιπτώσεις αυτές, οι Εταιρείες θα πρέπει να εντείνουν τη φύση της παρακολούθησης της επιχειρηματικής σχέσης και να εξετάζουν το ιστορικό και τον σκοπό μιας τέτοιας συναλλαγής, προκειμένου να προσδιοριστεί εάν οι εν λόγω συναλλαγές ή δραστηριότητες φαίνονται ύποπτες.

Ε.8.8 Τα μέτρα **ΑΔΕΠ** γενικά για επιχειρηματικές σχέσεις ή/και συναλλαγές μπορεί να περιλαμβάνουν (όχι περιοριστικά) τα ακόλουθα:

- i. Αναζήτηση πρόσθετων, ανεξάρτητων, αξιόπιστων πηγών για την επαλήθευση των πληροφοριών, συμπεριλαμβανομένων των πληροφοριών ταυτοποίησης (π.χ.

συστατική επιστολή από αξιόπιστο επαγγελματία σύμβουλο στη χώρα καταγωγής του υποψήφιου πελάτη – Βλ. [Παράρτημα III](#))

- ii. Λεπτομερής εξέταση του υποβάθρου και της σκοπούμενης φύσης της επιχειρηματικής σχέσης, για να υπάρξει καλύτερη κατανόηση του ιστορικού, της ιδιοκτησίας και της οικονομικής κατάστασης του πελάτη, των συνεργατών, των αντισυμβαλλομένων του και άλλων σχετιζόμενων μερών
- iii. Λήψη επιπρόσθετης έγκρισης από την Ανώτερη Διοίκηση για σύναψη επιχειρηματικής σχέσης με πελάτη που αξιολογείται ως υψηλού κινδύνου
- iv. Συχνότερος κι ενδεδειγμένος έλεγχος ιστορικού και υποβάθρου των πελατών υψηλού κινδύνου σε βάσεις δεδομένων, λίστες κυρώσεων ή/και εντοπισμός αναφοράς τους σε αρνητικά δημοσιεύματα
- v. Λεπτομερής εξέταση των συναλλαγών προς διαβεβαίωση ότι ανταποκρίνονται στο οικονομικό προφίλ και τη σκοπούμενη φύση της επιχειρηματικής σχέσης
- vi. Εξέταση, στο μέτρο του ευλόγως δυνατού, του ιστορικού και σκοπού όλων των συναλλαγών, οι οποίες πληρούν τουλάχιστον μία από τις ακόλουθες προϋποθέσεις προκειμένου να προσδιοριστεί εάν οι εν λόγω συναλλαγές ή δραστηριότητες φαίνονται ύποπτες:
 - i Είναι πολύπλοκες συναλλαγές
 - ii Είναι ασυνήθιστα μεγάλες συναλλαγές
 - iii Ακολουθούν ένα ασυνήθιστο μοτίβο
 - iv Δεν έχουν προφανή οικονομικό ή νομικό σκοπό

E.8.9 Ο ΠΔΣ, πέραν των μέτρων που προβλέπονται για την άσκηση Αυξημένης Δέουσας Επιμέλειας (ΑΔΕΠ), απαιτεί από τις Εταιρείες όπως:

(α) εφαρμόζουν, ανάλογα με την περίπτωση, ένα ή περισσότερα από τα ακόλουθα πρόσθετα μέτρα μετριασμού σε πρόσωπα και νομικές οντότητες που εκτελούν συναλλαγές με τρίτες χώρες υψηλού κινδύνου:

- i εφαρμογή πρόσθετων μέτρων αυξημένης δέουσας επιμέλειας
- ii εισαγωγή ενισχυμένων σχετικών μηχανισμών αναφοράς ή συστηματικής αναφοράς χρηματοοικονομικών συναλλαγών
- iii περιορισμό των επιχειρηματικών σχέσεων ή των συναλλαγών με φυσικά πρόσωπα ή νομικές οντότητες από τις εν λόγω χώρες

(β) εφαρμόζουν, όπου αρμόζει, ένα ή περισσότερα από τα ακόλουθα μέτρα σχετικά με τις τρίτες χώρες υψηλού κινδύνου:

- i άρνηση της ίδρυσης θυγατρικών ή υποκαταστημάτων ή γραφείων εκπροσώπησης Εταιρειών από την ενδιαφερόμενη χώρα, ή συνεκτίμηση με άλλο τρόπο του γεγονότος ότι η σχετική Εταιρεία προέρχεται από χώρα που δεν διαθέτει επαρκή μέτρα καταπολέμησης της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας
- ii απαγόρευση σε Εταιρείες να ιδρύουν υποκαταστήματα ή γραφεία εκπροσώπησης στην ενδιαφερόμενη χώρα, ή συνεκτίμηση με άλλο τρόπο του γεγονότος ότι το σχετικό υποκατάστημα ή γραφείο εκπροσώπησης θα βρισκόταν σε χώρα που δεν διαθέτει επαρκή μέτρα καταπολέμησης της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας

- iii απαίτηση για αυξημένη εποπτική εξέταση ή απαίτηση για αυξημένο εξωτερικό έλεγχο για τα υποκαταστήματα και τις θυγατρικές Εταιρειών που ευρίσκονται στην εν λόγω χώρα

E.8.10 Στις περιπτώσεις υποκαταστήματος ή θυγατρικής πλειοψηφικής συμμετοχής που βρίσκεται σε τρίτη χώρα υψηλού κινδύνου που ανήκει σε όμιλο που υιοθετεί και εφαρμόζει ισοδύναμα ή αυστηρότερα μέτρα από αυτά που προβλέπει η νομοθεσία της ΕΕ και εφόσον **υπάρχουν τεκμήρια πλήρους συμμόρφωσης** του εν λόγω προσώπου, τότε οι απαιτήσεις ΑΔΕΠ δύνανται να μην εφαρμόζονται αυτομάτως. Η κατάσταση θα πρέπει να αξιολογηθεί περαιτέρω.

E.8.11 Οι Εταιρείες θα πρέπει να θέσουν σε εφαρμογή κατάλληλα συστήματα διαχείρισης κινδύνων και διαδικασίες βάσει κινδύνου, προκειμένου να είναι σε θέση να προσδιορίσουν εάν ένας δυνητικός πελάτης, ένας υφιστάμενος πελάτης ή ο πραγματικός δικαιούχος του πελάτη είναι ΠΕΠ. Παραδείγματα μέτρων που θα μπορούσαν να αποτελέσουν μέρος αυτών των διαδικασιών βάσει κινδύνου, περιλαμβάνουν την αναζήτηση σχετικών πληροφοριών από τον πελάτη, την προσφυγή σε διαθέσιμες στο κοινό πληροφορίες ή την πρόσβαση σε ηλεκτρονικές βάσεις δεδομένων των ΠΕΠ, εξασφαλίζοντας πάντα την πλήρη συμμόρφωση με τις διατάξεις του Νόμου περί της Προστασίας των Φυσικών Προσώπων Έναντι της Επεξεργασίας των Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα και της Ελεύθερης Κυκλοφορίας των Δεδομένων αυτών του 2018 (Ν. 125(Ι)/2018) («Νόμος Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων»).

E.8.12 Ιδιαίτερη προσοχή θα πρέπει να δοθεί όταν ΠΕΠ συνδέονται (λόγω εθνικότητας, διαμονής, ιθαγένειας ή τοποθεσίας επιχειρηματικής δραστηριότητας) με χώρα που είναι ευρέως γνωστή για προβλήματα δωροδοκίας, διαφθοράς και δημοσιονομικών παρατυπιών και των οποίων οι νόμοι και οι κανονισμοί για την πρόληψη της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες και της Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας δεν είναι ισοδύναμοι με τα διεθνή πρότυπα.

E.8.13 Οι Εταιρείες που παρέχουν τακτικά υπηρεσίες σε διεθνείς πελάτες **ενθαρρύνονται να εγγραφούν σε εξειδικευμένη επαγγελματική βάση δεδομένων**. Οι Εταιρείες που χρησιμοποιούν εξειδικευμένες επαγγελματικές βάσεις δεδομένων θα πρέπει να κατανοήσουν πώς αυτές δημιουργούνται, λειτουργούν και ενημερώνονται και πρέπει να διασφαλίσουν ότι όσοι επισημαίνονται από τη βάση δεδομένων εμπίπτουν στον ορισμό του ΠΕΠ που ορίζεται παραπάνω. Οι Εταιρείες οφείλουν να εφαρμόζουν συστηματικούς ελέγχους υποβάθρου για τους πελάτες υψηλού κινδύνου, στο πλαίσιο της διαδικασίας αυξημένης δέουσας επιμέλειας.

E.8.14 Σε περίπτωση σύναψης μιας επιχειρηματικής σχέσης με πελάτη συνδεδεμένο με ΠΕΠ, σύμφωνα με τις διατάξεις του Νόμου οι Εταιρείες θα πρέπει να εφαρμόζουν τα ακόλουθα μέτρα ΑΔΕΠ:

- i. α) Να λαμβάνουν **έγκριση από την Ανώτερη Διοίκηση** για την σύναψη επιχειρηματικής σχέσης ή για τη συνέχιση των επιχειρηματικών σχέσεων με έναν υφιστάμενο πελάτη που έχει γίνει ΠΕΠ,
- ii. β) Να λαμβάνουν κατάλληλα μέτρα για να **καθοριστεί το μέγεθος και η πηγή του πλούτου και των εισοδημάτων** του πελάτη
- iii. γ) Να διεξάγουν **ενισχυμένη συνεχή παρακολούθηση της επιχειρηματικής σχέσης** με παράλληλη διενέργεια **συστηματικών διεξοδικών ελέγχων υποβάθρου και ιστορικού**

Τα παραπάνω μέτρα ΑΔΕΠ θα πρέπει επίσης να λαμβάνονται και για πελάτες υψηλού κινδύνου και

όχι μόνον για ΠΕΠ.

E.8.15 Οι Εταιρείες θα πρέπει να συνεχίσουν να αντιμετωπίζουν τα φυσικά πρόσωπα ως ΠΕΠ, για **περίοδο τουλάχιστον 12 μηνών αφότου παύσουν να κατέχουν σημαντικό δημόσιο αξίωμα**. Οι Εταιρείες θα πρέπει να συνεχίσουν να εφαρμόζουν μέτρα ΑΔΕΠ σε ΠΕΠ για περισσότερο από 12 μήνες από τη παύση κατοχής δημόσιου αξιώματος, όταν εκτιμούν ότι παρουσιάζουν υψηλότερο κίνδυνο για ξέπλυμα παράνομου χρήματος και χρηματοδότηση της τρομοκρατίας. Οι παραπάνω διατάξεις ισχύουν για τα μέλη της οικογένειας και τα πρόσωπα που είναι γνωστά ως στενοί συνεργάτες των ΠΕΠ.

E.9 Απλουστευμένη Δέουσα Επιμέλεια (ΑΔΕ)⁷

E.9.1 Τα μέτρα **Απλουστευμένης Δέουσας Επιμέλειας** μπορούν να εφαρμοστούν σε εξαιρετικές περιπτώσεις. Πρέπει να σημειωθεί ότι πάντοτε απαιτείται παρακολούθηση των συναλλαγών και των επιχειρηματικών σχέσεων, προκειμένου να καταστεί δυνατή η ανίχνευση ασυνήθιστων ή ύποπτων συναλλαγών. Επιπλέον, **η υποχρέωση αναφοράς στην ΜΟΚΑΣ οποιασδήποτε ύποπτης συναλλαγής παραμένει**.

E.9.2 Αυτές οι εξαιρετικές περιστάσεις πρέπει να αξιολογούνται ανά περίπτωση, εξασφαλίζοντας ότι η επιχειρηματική σχέση ή συναλλαγή παρουσιάζει χαμηλό κίνδυνο και νοουμένου ότι δεν υπάρχει υποψία για νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότηση της τρομοκρατίας με τις οδηγίες που παρέχονται στο [Κεφάλαιο Γ](#) και βασίζονται στο περιεχόμενο του [Παραρτήματος Ι](#) (Χαμηλότερου Κινδύνου). Το σκεπτικό της εφαρμογής ΑΔΕ θα πρέπει να τεκμηριώνεται σαφώς στο Εγχειρίδιο ΞΠΧ/ΧΤ ή στην Πολιτική Αποδοχής Πελατών της Εταιρείας.

E.9.3 Τονίζεται ότι όταν μία ΑΥΣ ή ΑΥΔ υποβάλλεται για έναν πελάτη για τον οποίον εφαρμόζεται απλουστευμένη δέουσα επιμέλεια, ο πελάτης **θα πρέπει να ανα-κατηγοριοποιηθεί αμέσως σε πελάτη υψηλού κινδύνου**.

E.9.4 Παράλληλα, θα πρέπει να εξετασθεί η εφαρμογή των διαδικασιών αυξημένης δέουσας επιμέλειας σε συντονισμό με την ΜΟΚΑΣ και χωρίς να τεθεί σε κίνδυνο η διερεύνηση ή να υπάρξει αποκάλυψη πληροφοριών (*tipping off*) προς τον πελάτη (Βλ. παράγραφο Α.5.6)

E.9.5 Κατά την εφαρμογή της Απλουστευμένης Δέουσας Επιμέλειας, εξακολουθούν να απαιτούνται μέτρα δέουσας επιμέλειας, αλλά μπορούν να γίνουν ορισμένες προσαρμογές που να αντικατοπτρίζουν την εκτίμηση χαμηλού κινδύνου.

E.9.6 Οι προαναφερθείσες προσαρμογές μπορούν να καλύπτουν τα ακόλουθα:

- α. Την ποιότητα και την πηγή των πληροφοριών που λαμβάνονται για σκοπούς ταυτοποίησης και επαλήθευσης
- β. Τον χρόνο εφαρμογής των διαδικασιών δέουσας επιμέλειας πελάτη
- γ. Τη συχνότητα των προγραμματισμένων επικαιροποιήσεων ή επικαιροποιήσεων ρουτίνας που αναφέρονται στην παράγραφο [E.4](#)
- δ. Την συχνότητα και την έκταση της παρακολούθησης των συναλλαγών

E.10 Εκτέλεση από Τρίτα Πρόσωπα

⁷ Simplified Due Diligence (SDD)

E.10.1 Οι Εταιρείες μπορούν να βασίζονται σε τρίτα πρόσωπα, **μέσω σύναψης συμφωνίας με τρίτο**, για την εκτέλεση όλων ή μέρους των διαδικασιών ταυτοποίησης πελατών και δέουσας επιμέλειας. Η συμφωνία **πρέπει να αναφέρει ρητά ότι ο τρίτος έχει συναινέσει επισήμως στο να βασίζονται επάνω του** και ότι θα θέσει στη διάθεση της Εταιρείας αντίγραφα των εγγράφων ΔΕΠ που ζητήθηκαν για τη σύναψη της επιχειρηματικής σχέσης.

E.10.2 Ανεξάρτητα από τα παραπάνω, οι Εταιρείες θα πρέπει να δίνουν ιδιαίτερη προσοχή σε αυτή την εμπιστοσύνη, **καθώς θα παραμείνουν υπεύθυνες για οποιαδήποτε έλλειψη συμμόρφωσης**, παρά το γεγονός ύπαρξης της εξάρτησης από τρίτους. Ως εκ τούτου, οι Εταιρείες που εξαρτώνται από τρίτους πρέπει να ικανοποιούνται με το επίπεδο δέουσας επιμέλειας που εκτελείται από το τρίτο πρόσωπο, εφόσον **η τελική ευθύνη εκτέλεσης των μέτρων και διαδικασιών βαραίνει τις ίδιες**.

E.10.3 **Εξάρτηση για σκοπούς ΔΕΠ** μπορεί να αφηθεί μόνο σε πιστωτικό ίδρυμα, χρηματοπιστωτικό ίδρυμα, ελεγκτή, εξωτερικό λογιστή, φορολογικό σύμβουλο, πάροχο διοικητικών υπηρεσιών ή ανεξάρτητο νομικό που πληροί τους ακόλουθους όρους:

- i. α. Εφαρμόζει μέτρα δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη και μέτρα τήρησης αρχείων τα οποία συνάδουν με την Οδηγία της ΕΕ και
- ii. β. Υπόκειται σε εποπτεία που είναι σύμφωνη με τις απαιτήσεις της Οδηγίας της ΕΕ.

E.10.4 Οι Εταιρείες που επιλέγουν να βασίζονται σε τρίτα μέρη θα πρέπει επίσης να διασφαλίζουν ότι το τρίτο μέρος θα θέσει στη διάθεσή τους και θα διαβιβάσει, **άμεσα και ανά πάσα στιγμή**, ζητούμενα δεδομένα, έγγραφα ταυτοποίησης, αναγκαίες πληροφορίες ή έγγραφα που λαμβάνονται για διαδικασίες ΔΕΠ, συμπεριλαμβανομένων, εφόσον είναι διαθέσιμα, δεδομένων που αποκτήθηκαν με μέσα ηλεκτρονικής ταυτοποίησης, με σχετικές υπηρεσίες εμπιστοσύνης, όπως ορίζονται στον Κανονισμό (Ε.Ε.) αριθ. 910/2014 και στον περί της Εφαρμογής του Κανονισμού (Ε.Ε.) αριθ. 910/2014 σχετικά με την Ηλεκτρονική Ταυτοποίηση και τις Υπηρεσίες Εμπιστοσύνης για τις Ηλεκτρονικές Συναλλαγές στην Εσωτερική Αγορά Νόμο, ή με οποιαδήποτε άλλη ασφαλή, εξ αποστάσεως ή ηλεκτρονική διαδικασία ταυτοποίησης που ρυθμίζεται, αναγνωρίζεται, εγκρίνεται ή γίνεται αποδεκτή από αρμόδια αρχή της Δημοκρατίας.

E.10.5 **Τονίζεται ότι η εξάρτηση από τρίτους, λαμβάνει χώρα μόνον κατά την σύναψη της επιχειρηματικής σχέσης και δεν επιτρέπεται εξάρτηση από οποιονδήποτε τρίτο πρόσωπο για την διενέργεια συνεγούς παρακολούθησης.**

E.10.6 Ιδιαίτερη προσοχή θα πρέπει να δοθεί και στην εξασφάλιση της πλήρους συμμόρφωσης του τρίτου προσώπου στο οποίο βασίζονται οι Εταιρείες, με τον περί της Προστασίας των Φυσικών Προσώπων Έναντι της Επεξεργασίας των Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα και της Ελεύθερης Κυκλοφορίας των Δεδομένων αυτών Νόμο του 2018 (Ν. 125(Ι)/2018) (ο “Νόμος περί Προστασίας των Προσωπικών Δεδομένων”).

E.10.7 Πριν από την αποδοχή των πληροφοριών και των εγγράφων από το εν λόγω τρίτο πρόσωπο, οι Εταιρείες πρέπει να εφαρμόσουν τα ακόλουθα **πρόσθετα μέτρα/διαδικασίες**:

- i. Αξιολογούν τα συστήματα και τις διαδικασίες που εφαρμόζει το τρίτο πρόσωπο για την πρόληψη της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες και της Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας
- ii. Επιβεβαιώνουν με βάση την αξιολόγηση του στοιχείου α) ότι το τρίτο πρόσωπο εφαρμόζει συστήματα και διαδικασίες δέουσας επιμέλειας και ταυτοποίησης πελατών, τα οποία είναι σύμφωνα με τις απαιτήσεις του Νόμου και της παρούσας Οδηγίας

- iii. **Διατηρούν χωριστό φάκελο για κάθε τρίτο πρόσωπο** όπου αποθηκεύουν τη συμφωνία που έχουν συνάψει ως η παράγραφος Ε.10.1, την έκθεση αξιολόγησης σχετικά με το στοιχείο α) και άλλες σχετικές πληροφορίες
- iv. Λαμβάνουν μέτρα για να εξασφαλίσουν ότι το τρίτο πρόσωπο στο οποίο βασίζονται, θα παράσχει τα πρωτότυπα έγγραφα
- v. Η έναρξη της συνεργασίας με τρίτο πρόσωπο και η αποδοχή των στοιχείων ταυτοποίησης πελάτη που επαληθεύονται από τρίτα πρόσωπα υπόκειται στην έγκριση του ΛΣ

Ε.10.8 Τονίζεται ότι η εξάρτηση από τρίτα πρόσωπα εγκατεστημένα σε τρίτες χώρες υψηλού κινδύνου **απαγορεύεται**. Από την απαγόρευση εξαιρούνται υποκαταστήματα ή θυγατρικές η πλειοψηφία των οποίων ανήκει σε Εταιρεία εγκατεστημένη στην Ευρωπαϊκή Ένωση, η οποία συμμορφώνεται πλήρως με πολιτικές και διαδικασίες ισοδύναμες ή αυστηρότερες από τις διατάξεις της Οδηγίας της ΕΕ σε επίπεδο ομίλου, σύμφωνα με τις διατάξεις του [Αρθρου 68Α](#) του Νόμου.

Ε.10.9 Οι Εταιρείες εξασφαλίζουν ότι οι πελάτες τους (και κάθε άλλο μέρος του οποίου οι πληροφορίες μπορούν να αποκαλυφθούν) γνωρίζουν ότι μπορεί να γίνει γνωστοποίηση σε άλλο μέρος και επιβεβαιώνουν ότι δεν έχουν αντίρρηση σχετικά με την αποκάλυψη αυτή. Ακολούθως εξασφαλίζουν την συγκατάθεση των πελατών τους στην οποία βασίζονται και επιβεβαιώνουν ότι κατόπιν αίτησης μπορούν να διατίθενται αμέσως δεδομένα, έγγραφα ταυτοποίησης, πληροφορίες ή τεκμηρίωση που λαμβάνονται κατά τη διάρκεια διαδικασιών ΔΕΠ.

Ε.10.10 Οι Εταιρείες μπορούν να βασίζονται σε ένα υποκατάστημα στο εξωτερικό ή σε μια συνδεδεμένη Εταιρεία που ανήκει στον ίδιο όμιλο, υπό την προϋπόθεση ότι ο όμιλος εφαρμόζει κοινά μέτρα και διαδικασίες δέουσας επιμέλειας πελατών, κανόνες τήρησης αρχείων και προγράμματα κατά της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες και Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας, συνεπή ή αυστηρότερα των απαιτήσεων της Οδηγίας της ΕΕ και η αποτελεσματική εφαρμογή τέτοιων μέτρων και διαδικασιών εποπτεύεται σε επίπεδο ομίλου από αρμόδια αρχή του κράτους μέλους προέλευσης ή τρίτης χώρας.

Ε.10.11 Όταν μια Εταιρεία **συγχωνεύεται με άλλη Εταιρεία** ή αποκτά την πρακτική μιας άλλης Εταιρείας εν όλω ή εν μέρει, ενδέχεται να μην είναι αναγκαίο να επαληθευθεί εκ νέου η ταυτότητα των πελατών, υπό την προϋπόθεση ότι υπάρχουν διαθέσιμα ικανοποιητικά αρχεία αναγνώρισης.

Ε.10.12 Πρέπει να σημειωθεί ότι οι πρόνοιες για την εξάρτηση σε τρίτους για σκοπούς ΔΕΠ διαφέρουν από τις πρόνοιες για την αποδοχή **πιστοποίησης** εγγράφων από τρίτους ως πιστά αντίγραφα των πρωτοτύπων (Βλ. παράγραφο Ε.5.6). Για λόγους πιστοποίησης, θα πρέπει να αξιολογείται μόνο η ακεραιότητα του τρίτου προσώπου, ενώ για την εξάρτηση για την διενέργεια **ΔΕΠ**, όπως αποδεικνύεται πιο πάνω, θα πρέπει να διεξαχθούν πιο διεξοδικοί έλεγχοι.

ΣΤ. Συνεχής Παρακολούθηση Συναλλαγών και Επιχειρηματικών Σχέσεων

ΣΤ.1 Διαδικασίες Συνεχούς Παρακολούθησης

ΣΤ.1.1 Η συνεχή παρακολούθηση αποτελεί ζωτικό μέρος των αποτελεσματικών συστημάτων συμμόρφωσης για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και την καταπολέμηση της τρομοκρατίας. Οι διαδικασίες συνεχούς παρακολούθησης βοηθούν τις Εταιρείες να ενημερώνονται για τις υπάρχουσες πληροφορίες/γνώσεις σχετικά με τους πελάτες τους και να εντοπίζουν τυχόν ασυνήθιστες ή ύποπτες δραστηριότητες.

ΣΤ.1.2 Οι διαδικασίες συνεχούς παρακολούθησης θα πρέπει να προσαρμόζονται ανάλογα με τον τύπο των υπηρεσιών που προσφέρονται στον πελάτη αλλά και την κατηγορία ρίσκου του πελάτη. Για παράδειγμα, οι διαδικασίες συνεχούς παρακολούθησης ενός πελάτη μεσαίου ρίσκου ο οποίος δεν διατηρεί τραπεζικό λογαριασμό και στον οποίο προσφέρονται μόνο υπηρεσίες εγγεγραμμένου γραφείου θα πρέπει να διαφέρουν από τις διαδικασίες παρακολούθησης που έχουν υιοθετηθεί για έναν πελάτη που λαμβάνει υπηρεσίες διευθυντή ή διαχείρισης τραπεζικών λογαριασμών και θεωρείται πελάτης υψηλού ρίσκου.

ΣΤ.1.3 Φερ' ειπείν, μια Εταιρεία μπορεί να διεξάγει **συνεχή παρακολούθηση** με:

- (i) Επανεξέταση των εγγράφων και των πληροφοριών που συλλέγονται για λόγους ΔΕΠ, ώστε να διασφαλίζεται ότι είναι επικαιροποιημένα, συναφή και πιστοποιημένα σύμφωνα με τις διατάξεις του [Παραρτήματος III](#) και του βαθμού κινδύνου των πελατών
- (ii) Εξέταση των συναλλαγών που πραγματοποιούνται από τον πελάτη ή για λογαριασμό του πελάτη, για να διασφαλιστεί ότι συνάδουν με την υπάρχουσα γνώση σχετικά με τις εργασίες, την επιχειρηματική δραστηριότητα, το προφίλ κινδύνου και την πηγή κεφαλαίων ή/και πλούτου (οικονομικό προφίλ του πελάτη)
- (iii) Αναγνώριση και εξέταση συναλλαγών που είναι πολύπλοκες, αφορούν ασυνήθιστα μεγάλο ποσό ή ασυνήθιστο μοτίβο ή που δεν έχουν εμφανή οικονομικό ή νόμιμο σκοπό, και εξέτασή τους, ώστε να διασφαλιστεί ότι δεν αποτελούν Νομιμοποίηση Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες ή/και Χρηματοδότηση της Τρομοκρατίας, συνοδευόμενη από καταγραφή της διαδικασίας και των αποτελεσμάτων που ανέκυψαν
- (iv) Διεξαγωγή ορθών, διεξοδικών και ουσιαστικών ερευνών πελατών και όχι διαδικασίας *check the box*

ΣΤ.1.4 Κατά την **εξέταση των συναλλαγών**, μια Εταιρεία μπορεί να εξετάσει, για παράδειγμα, τους ακόλουθους **παράγοντες**:

- i. Γεωγραφική προέλευση / προορισμός των κεφαλαίων
- ii. Υψηλά ή ασυνεπή ποσά
- iii. Πολλές μικρές συναλλαγές που όταν προστεθούν, υπερβαίνουν το αναμενόμενο όριο
- iv. Φύση ή είδος μεμονωμένων συναλλαγών ή σειράς συναλλαγών
- v. Συνήθης δραστηριότητα των πελατών ή μέγεθος του κύκλου εργασιών
- vi. Αλλαγές στη συνήθη μέθοδο επικοινωνίας με τον πελάτη
- vii. ΑΥΣ ή ΑΥΔ στην ΜΟΚΑΣ

viii. Αλλαγές στους συνεργάτες και/ή στους αντισυμβαλλομένους

Τονίζεται ότι ο παραπάνω κατάλογος δεν είναι εξαντλητικός.

ΣΤ.1.5 Στις περιπτώσεις όπου η ουσία μιας επιχειρηματικής σχέσης μεταβάλλεται σημαντικά, οι Εταιρείες πρέπει να εκτελούν πρόσθετες διαδικασίες ΔΕΠ για τον εντοπισμό και τη μετέπειτα άμβλυνση των κινδύνων που σχετίζονται με τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας. Εάν ο αναθεωρημένος κίνδυνος δεν συνάδει με την Πολιτική Αποδοχής Πελατών της Εταιρείας, τότε θα πρέπει να εξεταστεί η διακοπή της επιχειρηματικής σχέσης.

ΣΤ.1.6 **Οι αλλαγές στην επιχειρηματική σχέση** με τους πελάτες μπορούν να περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

- i. Αλλαγές στο ιδιοκτησιακό καθεστώς
- ii. Αλλαγές στις δραστηριότητες ή τον κύκλο εργασιών ενός πελάτη που δεν έχουν εμπορική ή/και οικονομική λογική
- iii. Αλλαγές στις γεωγραφικές περιοχές όπου ο πελάτης δραστηριοποιείται
- iv. Έρευνες και παροχή νέων υπηρεσιών υψηλότερου κινδύνου
- v. Αλλαγές στη φύση των συναλλαγών ενός πελάτη που δεν έχουν λογική επεξήγηση
- vi. Δημιουργία νέων εταιρικών δομών
- vii. Αλλαγές στους συνεργάτες και/ή στους αντισυμβαλλομένους

Τονίζεται ότι ο παραπάνω κατάλογος δεν είναι εξαντλητικός.

ΣΤ.1.7 Ανάλογα με τα καταγεγραμμένα ευρήματα των διαδικασιών συνεχούς παρακολούθησης, οι Εταιρείες θα πρέπει να εξετάσουν την ανα-κατηγοριοποίηση του προφίλ κινδύνου του πελάτη και κατ'επέκταση, την εφαρμογή κατάλληλων διαδικασιών και μέτρων δέουσας επιμέλειας προς μετριασμό του κινδύνου.

ΣΤ.1.8 Σημειώνεται ότι πρέπει να παρέχεται **επαρκής καθοδήγηση και εκπαίδευση** στα μέλη του **προσωπικού**, ώστε να είναι σε θέση να διενεργούν αποτελεσματική παρακολούθηση και να εντοπίζουν οιοσδήποτε αλλαγές και/ή κόκκινες σημαίες.

ΣΤ.2 Εφαρμογή Προσέγγισης Βάσει Κινδύνου στη Συνεχή Παρακολούθηση

ΣΤ.2.1 Η συνεχής παρακολούθηση πρέπει να είναι ανάλογη του προφίλ κινδύνου του πελάτη. Όσο υψηλότερος είναι ο κίνδυνος ενός πελάτη τόσο πιο συχνές, αυστηρές και διεξοδικές θα πρέπει να είναι οι διαδικασίες παρακολούθησης. Ιδιαίτερη προσοχή σε σχέση με τις διαδικασίες συνεχούς παρακολούθησης πρέπει να δίνεται σε πελατειακές σχέσεις στις οποίες εμπλέκεται ένα ΠΕΠ ή όταν ο πελάτης έχει οποιουδήποτε δεσμούς ή σχέσεις με χώρες υψηλού κινδύνου. Με την υιοθέτηση μιας προσέγγισης ανάλογης του κινδύνου, οι Εταιρείες μπορούν να χρησιμοποιήσουν τους πόρους τους πιο αποτελεσματικά.

ΣΤ.2.2 Παρά την αρχή της αναλογικότητας που αναφέρεται ανωτέρω, πρέπει να σημειωθεί ότι η συνεχής παρακολούθηση θα πρέπει να εφαρμόζεται για όλες τις πελατειακές σχέσεις περιλαμβανομένων και αυτών χαμηλού κινδύνου για τις οποίες υιοθετήθηκαν μετρά απλουστευμένης δέουσας επιμέλειας. Επομένως, αυτό που μπορεί να τροποποιηθεί είναι η συχνότητα και η έκταση της συνεχούς παρακολούθησης.

ΣΤ.2.3 Οι Εταιρείες μπορούν να εξετάσουν, αναλόγως μεγέθους, φύσεως και τύπου των παρεχόμενων υπηρεσιών, το ενδεχόμενο χρήσης λογισμικού, για μια πιο αποτελεσματική παρακολούθηση των συναλλαγών.

Z. Χρηματοδότηση της Τρομοκρατίας

Z.1 Χρηματοδότηση της Τρομοκρατίας

Z.1.1 Τα έσοδα της χρηματοδότησης **τρομοκρατικών οργανώσεων** προέρχονται τόσο από νόμιμες, όσο και από παράνομες δραστηριότητες.

Z.1.2 Οι **νόμιμες μέθοδοι συγκέντρωσης κεφαλαίων** που χρησιμοποιούνται από τρομοκρατικές ομάδες περιλαμβάνουν:

- i. είσπραξη εισφορών και/ή συνδρομών μελών
- ii. έσοδα πώλησης βιβλίων και άλλων εκδόσεων
- iii. έσοδα από πολιτιστικές και κοινωνικές εκδηλώσεις
- iv. δωρεές
- v. προσκλήσεις κοινοτικών εισφορών και έρανοι

Z.1.3 Όπως προαναφέρθηκε, οι τρομοκρατικές οργανώσεις χρησιμοποιούν επίσης **κεφάλαια που προέρχονται από παράνομες πηγές**. Τέτοιες πηγές αποτελούν, ανάμεσα σε άλλα, το λαθρεμπόριο μετρητών με μεταφορείς (couriers) ή μαζικές αποστολές μετρητών, οι δομημένες καταθέσεις ή αποσύρσεις από τραπεζικούς ή άλλου είδους λογαριασμούς, η χρήση δικτύων hawala, οι αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων, μεταφορές χρημάτων μέσω τακτικών χρησιμοποίησης «αχυρανθρώπων», ψεύτικες ταυτότητες, εικονικές εταιρείες και εταιρείες βιτρίνα, καθώς και δηλωθέντες αξιωματούχους και/ή μετόχους από τον στενό κύκλο συγγενών, φίλων και συνεργατών. Οι εγκληματικές δραστηριότητες που παράγουν τέτοιου είδους έσοδα μπορεί να περιλαμβάνουν, αλλά δεν περιορίζονται σε, απαγωγές (που απαιτούν λύτρα), εκβιασμούς (που απαιτούν χρήματα "προστασίας"), λαθρεμπόριο, κλοπές, ληστείες, παράνομη διακίνηση ναρκωτικών και παράνομη διακίνηση πετρελαίου.

Z.1.4 Στόχος των τρομοκρατών είναι να αποκρύψουν από που προήλθαν τα χρήματα και που θα επενδυθούν. Τα κεφάλαια ενδέχεται επίσης να προέρχονται από παράνομες πηγές, οι οποίες φαίνονται νόμιμες μέσω ξεπλύματος παράνομου χρήματος. Παρόλο που τον σημαντικότερο ρόλο στην καταπολέμηση της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας διαδραματίζουν τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, όλες οι υπόχρεες οντότητες που συμμετέχουν στην αλυσίδα παροχής υπηρεσιών, όπως είναι οι Εταιρείες, οι φορολογικοί σύμβουλοι, οι λογιστές, οι ελεγκτές, οι ασφαλιστικές εταιρείες, οι πωλητές αυτοκινήτων, οι κτηματομεσίτες κλπ, θα πρέπει να συμμετάσχουν σε αυτή την προσπάθεια. Σε τέτοιες περιπτώσεις, θα πρέπει να δοθεί έμφαση στις **διασυνδέσεις και το δίκτυο του πελάτη**.

Z.1.5 Οι **μη κερδοσκοπικές και φιλανθρωπικές οργανώσεις** χρησιμοποιούνται επίσης από τρομοκρατικές ομάδες ως μέσο συγκέντρωσης κεφαλαίων ή/και χρησιμεύουν ως κάλυψη για τη μεταφορά κεφαλαίων προς υποστήριξη τρομοκρατικών ενεργειών.

Z.1.6 Πιθανή κατάχρηση μη κερδοσκοπικών και φιλανθρωπικών οργανώσεων μπορεί να γίνει (όχι εξαντλητικά) με προς ακόλουθους τρόπους:

- i. Ίδρυση μη κερδοσκοπικού οργανισμού με συγκεκριμένο φιλανθρωπικό σκοπό, ο οποίος στην πραγματικότητα υπάρχει μόνο για να διοχετεύει κεφάλαια σε τρομοκρατική οργάνωση.
- ii. Μη κερδοσκοπικός οργανισμός με νόμιμο ανθρωπιστικό ή φιλανθρωπικό σκοπό στον οποίον διεισδύουν τρομοκράτες που διοχετεύουν τα κεφάλαια που συλλέγονται για έναν φαινομενικά νόμιμο φιλανθρωπικό σκοπό προς υποστήριξη μιας τρομοκρατικής οργάνωσης.
- iii. Μη κερδοσκοπικός οργανισμός ο οποίος λειτουργεί ως διαμεσολαβητής ή καλύπτει τη

διακίνηση κεφαλαίων σε διεθνές επίπεδο.

- iv. Μη κερδοσκοπικός οργανισμός ο οποίος παρέχει διοικητική υποστήριξη στο τρομοκρατικό κίνημα.

Z.1.7 Τα ασυνήθιστα χαρακτηριστικά των μη κερδοσκοπικών οργανισμών που υποδεικνύουν ότι μπορούν να χρησιμοποιηθούν για παράνομο σκοπό είναι τα εξής:

- i. Η χρήση/επένδυση κεφαλαίων από μη κερδοσκοπικό οργανισμό δεν συνάδει με τον σκοπό για τον οποίο δημιουργήθηκε.
- ii. Δωρεές που σχετίζονται με αιτία που υπόκειται σε υποτιμητικές πληροφορίες που είναι διαθέσιμες στο κοινό (πρωτοβουλία για συλλογικές χρηματοδοτήσεις (crowdfunding), φιλανθρωπίες, ΜΚΟ κ.λπ.).
- iii. Αναντιστοιχία μεταξύ του τύπου και του μεγέθους των χρηματοοικονομικών συναλλαγών και του δηλωμένου σκοπού και δραστηριότητας του μη κερδοσκοπικού οργανισμού.
- iv. Ξαφνική αύξηση της συχνότητας και των ποσών των χρηματοοικονομικών συναλλαγών για λογαριασμό ενός μη κερδοσκοπικού οργανισμού.
- v. Μεγάλες και ανεξήγητες συναλλαγές μετρητών από μη κερδοσκοπικούς οργανισμούς.
- vi. Η απουσία συνεισφορών από δωρητές που βρίσκονται στη χώρα προέλευσης του μη κερδοσκοπικού οργανισμού.

Z.1.8 Τρομοκρατικά εγκλήματα είναι πράξεις που τελούνται με σκοπό να εκφοβιστεί σοβαρά ένας πληθυσμός να εξαναγκαστεί αθέμιτα κυβέρνηση ή διεθνής οργανισμός να εκτελέσει ή να παραλείψει οποιαδήποτε πράξη. Οι ακόλουθες ενέργειες θεωρούνται **τρομοκρατικά αδικήματα**:

- i. επιθέσεις στη ζωή ενός ατόμου που μπορεί να προκαλέσουν θάνατο
- ii. επιθέσεις κατά της σωματικής ακεραιότητας ενός ατόμου
- iii. απαγωγή ή λήψη ομήρων
- iv. πρόκληση εκτεταμένης καταστροφής σε μία Κυβέρνηση ή δημόσια εγκατάσταση, ένα σύστημα μεταφορών, μία εγκατάσταση υποδομής, συμπεριλαμβανομένου ενός συστήματος πληροφοριών, μιας σταθερής πλατφόρμας που βρίσκεται στην υφαλοκρηπίδα, σε ένα δημόσιο ή ιδιωτικό χώρο που ενδέχεται να θέσει σε κίνδυνο την ανθρώπινη ζωή ή να οδηγήσει σε σημαντικές οικονομικές απώλειες
- v. κατάληψη αεροσκαφών, πλοίων ή άλλων μέσων δημόσιας ή εμπορευματικής μεταφοράς
- vi. παραγωγή, κατοχή, απόκτηση, μεταφορά, προμήθεια ή χρήση όπλων, εκρηκτικών ή πυρηνικών, βιολογικών ή χημικών όπλων, καθώς και έρευνα και ανάπτυξη βιολογικών και χημικών όπλων
- vii. απελευθέρωση επικίνδυνων ουσιών ή πρόκληση πυρκαγιών, πλημμυρών ή εκρήξεων που έχουν ως αποτέλεσμα το να θέσουν σε κίνδυνο την ανθρώπινη ζωή
- viii. παρεμβολή ή διακοπή της παροχής νερού, ηλεκτρικής ενέργειας ή άλλου βασικού φυσικού πόρου, το αποτέλεσμα της οποίας είναι το να θέσει σε κίνδυνο την ανθρώπινη ζωή
- ix. απειλή διάπραξης οποιασδήποτε από τις πράξεις που απαριθμούνται στα στοιχεία (i.) έως (viii.).

Z.1.9 Ο κατάλογος των τρομοκρατικών αδικημάτων τα οποία οι χώρες της ΕΕ πρέπει να τιμωρούν ως ποινικά αδικήματα, ακόμη και όταν δεν έχει όντως διαπραχθεί τρομοκρατικό αδίκημα, επεκτείνεται ώστε να καλύπτει τα εξής:

- i. αδικήματα σχετικά με τρομοκρατική ομάδα (δηλαδή την καθοδήγηση τέτοιας ομάδας ή την

ενσυνείδητη συμμετοχή στις δραστηριότητές της) όταν τελούνται εκ προθέσεως, και
ii. αδικήματα σχετικά με τρομοκρατικές δραστηριότητες. Αυτά συμπεριλαμβάνουν:

- i. τη διάδοση, είτε στο διαδίκτυο ή με συμβατικά μέσα, μηνύματος με πρόθεση την υποκίνηση σε τέλεση τρομοκρατικού αδικήματος, παραδείγματος χάριν με την εξύμνηση τρομοκρατικών πράξεων
- ii. την υποκίνηση και τη στρατολόγηση άλλου προσώπου για την τέλεση τρομοκρατικού αδικήματος
- iii. την παροχή ή την παρακολούθηση εκπαίδευσης για τρομοκρατικούς σκοπούς, παραδείγματος χάριν σχετικά με την κατασκευή ή τη χρήση εκρηκτικών, πυροβόλων όπλων ή επικίνδυνων ουσιών
- iv. τα ταξίδια εντός ή εκτός της ΕΕ ή προς την ΕΕ για τρομοκρατικούς σκοπούς, παραδείγματος χάριν με σκοπό τη συμμετοχή στις δραστηριότητες κάποιας τρομοκρατικής ομάδας ή την εκτέλεση τρομοκρατικής επίθεσης
- v. την οργάνωση και τη διευκόλυνση τέτοιων ταξιδιών, συμπεριλαμβανομένης της υλικοτεχνικής ή υλικής στήριξης, όπως η αγορά εισιτηρίων ή ο σχεδιασμός διαδρομών
- vi. την παροχή ή τη συγκέντρωση κεφαλαίων με σκοπό να χρησιμοποιηθούν ή με επίγνωση του γεγονότος ότι θα χρησιμοποιηθούν για την τέλεση τρομοκρατικών αδικημάτων.

Z.1.10 Η καταπολέμηση της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας περιλαμβάνει τη διερεύνηση, ανάλυση, αποτροπή και πρόληψη πηγών χρηματοδότησης για δραστηριότητες που αποσκοπούν στην επίτευξη πολιτικών, θρησκευτικών ή ιδεολογικών στόχων μέσω της βίας και της απειλής βίας κατά των αμάχων. Μέσω του εντοπισμού της πηγής των κεφαλαίων που υποστηρίζουν τις τρομοκρατικές δραστηριότητες, οι αρχές επιβολής του νόμου μπορούν να αποτρέψουν ορισμένες από αυτές τις δραστηριότητες. Αντί να προσπαθούν να συλλάβουν έναν εγκληματικό σχεδιασμό ή την διάπραξη μιας τρομοκρατικής ενέργειας με άλλα μέσα, όπως η επιτήρηση, οι αρχές επιβολής του νόμου αντιμετωπίζουν το πρόβλημα από την πλευρά του χρήματος ανιχνεύοντας ύποπτες οικονομικές συναλλαγές και εντοπίζοντας όλα τα άτομα και τους οργανισμούς που συμμετέχουν στις συναλλαγές αυτές.

Z.1.11 Οι Εταιρείες θα πρέπει να τηρούν πλήρως τις απαιτήσεις της παρούσας Οδηγίας και να **εφαρμόζουν τα κατάλληλα μέτρα και διαδικασίες αξιολόγησης κινδύνου του πελάτη**, ούτως ώστε να ελαχιστοποιήσουν τον κίνδυνο έκθεσής τους σε αδικήματα χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, στρέφοντας ιδιαίτερα την προσοχή τους στον διαχωρισμό των χαρακτηριστικών στοιχείων που την διακρίνουν από το ΞΠΧ (π.χ. χαμηλότερα χρηματικά ποσά). Βλ. και [Παράρτημα V](#) για περισσότερα παραδείγματα.

Η. Αναγνώριση και Υποβολή Αναφορών Ύποπτων Συναλλαγών και Δραστηριοτήτων⁸ (ΑΥΣ & ΑΥΔ)

Η.1 Νομοθετικές Απαιτήσεις

Η.1.1 Όλες Εταιρείες, θα πρέπει βάσει Νόμου, να έχουν εσωτερικές διαδικασίες υποβολής αναφορών που θα επιτρέπουν σε όλους τους υπαλλήλους να αναφέρουν και να αποκαλύπτουν οποιαδήποτε πληροφορία ή άλλο θέμα δημιουργεί υποψίες για Νομιμοποίηση Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες και Χρηματοδότηση της Τρομοκρατίας (ΑΥΣ & ΑΥΔ). Όλες οι εσωτερικές αναφορές ύποπτων συναλλαγών και ύποπτων δραστηριοτήτων θα πρέπει να γνωστοποιούνται στον Λ.Σ. της Εταιρείας. Πρέπει να επισημανθεί ότι η μη υποβολή και γνωστοποίηση τέτοιων πληροφοριών ή άλλων θεμάτων στον Λ.Σ. μπορεί να οδηγήσει σε κυρώσεις, τόσο στο άτομο που είναι υπεύθυνο όσο και στην Εταιρεία.

Η.1.2 Μόλις ένας υπάλληλος αναφέρει την υποψία του στο Λειτουργό Συμμόρφωσης, τότε θεωρείται ότι έχει εκπληρώσει πλήρως τις νομοθετικές του υποχρεώσεις σχετικά με την υποβολή αναφορών ύποπτων συναλλαγών και δραστηριοτήτων. Ωστόσο, θα πρέπει να δοθεί έμφαση και να καταστεί σαφές στο μέλος του προσωπικού, ότι θα πρέπει να αποφύγει να αποκαλύψει στον ύποπτο ότι διαβιβάστηκαν πληροφορίες αναφορικά με ύποπτες συναλλαγές (βλ. παράγραφο Α.5.6) και να διασφαλίσει ότι σε περίπτωση που ζητηθούν πρόσθετες πληροφορίες ή βοήθεια από την ΜΟΚΑΣ, αυτές θα παρασχεθούν εγκαίρως.

Η.1.3 Όλες οι ΑΥΣ & ΑΥΔ που υποβάλλονται στον ΛΣ από μέλη του προσωπικού **θα πρέπει να εξετάζονται προσεκτικά** από τον Λειτουργό Συμμόρφωσης, πάντοτε υπό το φως όλων των σχετικών πληροφοριών που έχει στη διάθεσή του, για να διαπιστωθεί κατά πόσον η πληροφορία ή άλλο θέμα που περιλαμβάνεται στην αναφορά πράγματι αποδεικνύει το γεγονός αυτό ή δημιουργούν τέτοια υποψία. Ο ΛΣ θα πρέπει να έχει άμεση και έγκαιρη πρόσβαση σε άλλες διαθέσιμες πληροφορίες, στοιχεία και έγγραφα τα οποία δυνατό να τον βοηθήσουν στην αξιολόγηση της αναφοράς.

Η.1.4 Μετά την εξέταση της υπόθεσης, ο ΛΣ θα πρέπει **να καταγράψει** τις λεπτομέρειες της υπόθεσης και να καθορίσει εάν η ΑΥΣ/ΑΥΔ θα προωθηθεί στη ΜΟΚΑΣ. Πρέπει να σημειωθεί ότι οι αναφορές στην ΜΟΚΑΣ πρέπει επίσης να **περιλαμβάνουν προσδιορισμένες ή πιθανές απόπειρες διεξαγωγής** Ξεπλύματος Παράνομου Χρήματος και Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας και **δεν περιορίζονται** μόνο σε υποψίες σχετικά με συναλλαγές ή δραστηριότητες που έχουν ήδη πραγματοποιηθεί.

Η.1.5 Οι ανωτέρω **πρόνοιες δεν ισχύουν** σε διορισμούς προς διαπίστωση της νομικής θέσης ενός πελάτη ή στην υπεράσπισή του σε δικαστικές διαδικασίες.

Η.1.6 Οιαδήποτε αποκάλυψη των ΑΥΣ ή ΑΥΔ που έχει γίνει **καλόπιστα** δεν αποτελεί παραβίαση οποιασδήποτε συμβατικής υποχρέωσης ή συμφωνίας εμπιστευτικότητας μεταξύ της Εταιρείας και του πελάτη της. Συνεπώς, ένα τέτοιο γεγονός δεν θα δημιουργήσει οποιεσδήποτε ευθύνες εκ μέρους των διευθυντών ή/και των υπαλλήλων της Εταιρείας.

Η.1.7 Οι Εταιρείες θα πρέπει να συμπεριλάβουν στις **επιστολές δέσμευσης** τους, μια παράγραφο που θα ενημερώνει τους πελάτες για τις πιθανές υποχρεώσεις υποβολής αναφορών της Εταιρείας βάσει

⁸ Suspicious Transaction Reports (STRs) & Suspicious Activity Reports (SARs)

του Νόμου. Οι Εταιρείες μπορούν να χρησιμοποιούν μια γενική μορφή διατύπωσης, η οποία θα δύναται να επεκταθεί και σε άλλα θέματα, όπως για παράδειγμα όταν απαιτείται η υποβολή αναφοράς στις ρυθμιστικές/εποπτικές αρχές. Είναι επίσης χρήσιμο προληπτικό μέτρο αποτελεί, το να συμπεριληφθεί μια δήλωση ότι το κυπριακό δίκαιο θα διέπει την παροχή των υπηρεσιών εκ μέρους της Εταιρείας και ότι τα κυπριακά δικαστήρια θα έχουν αποκλειστική δικαιοδοσία αναφορικά με οποιαδήποτε διαφορά πιθανόν ανακύψει.

H.2 Αναγνώριση Ύποπτων Συναλλαγών και Δραστηριοτήτων

H.2.1 Μια ύποπτη συναλλαγή ή μια ύποπτη δραστηριότητα θα είναι συχνά μια δραστηριότητα ασυμβίβαστη με τις συνηθισμένες νόμιμες επιχειρηματικές ή προσωπικές δραστηριότητες ενός πελάτη ή με την κανονική επιχειρηματική δραστηριότητα ενός τέτοιου τύπου πελάτη. Ως εκ τούτου, η βαθιά γνώση των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων του πελάτη είναι θεμελιώδης, προκειμένου να αναγνωριστεί ότι μια δραστηριότητα, μια συναλλαγή ή μια σειρά συναλλαγών είναι ασυνήθιστη ή ύποπτη.

H.2.2 Οι "κόκκινες σημαίες" αποτελούν δείκτες ότι, οι καθιερωμένες συναλλαγές ή δραστηριότητες ενός πελάτη, ενδέχεται να είναι ύποπτες ή να σχετίζονται με τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή/και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας.

H.2.3 Ορισμένες κόκκινες σημαίες μπορεί να περιλαμβάνουν (όχι εξαντλητικά) τα ακόλουθα:

- i. α. Το μέγεθος της συναλλαγής (ή των συναλλαγών όταν προστίθενται) είναι ασυμβίβαστο με τις συνήθειες δραστηριοτήτες του πελάτη που καταγράφονται στο οικονομικό του προφίλ
- ii. β. Αλλαγή στο μοτίβο των συναλλαγών που πραγματοποιούνται από τον πελάτη
- iii. γ. Η συναλλαγή είναι πολύπλοκη ή ασυνήθιστη, χωρίς ορατό οικονομικό, εμπορικό ή νόμιμο λόγο
- iv. δ. Η συναλλαγή δεν είναι λογική σε σχέση με το πλαίσιο των δραστηριοτήτων του πελάτη που τεκμηριώνονται στο οικονομικό του προφίλ
- v. ε. Η συναλλαγή έχει διεθνή χαρακτήρα και ο πελάτης δεν έχει προφανή λόγο για τη διεξαγωγή επιχειρηματικών δραστηριοτήτων με την εμπλεκόμενη χώρα

H.2.4 Ένας κατάλογος που περιέχει παραδείγματα κόκκινων σημαιών, τα οποία μπορούν να χρησιμοποιηθούν ως καθοδήγηση για την υποβοήθηση των εταιρειών και των εργαζομένων τους στην αναγνώριση ύποπτων συναλλαγών, περιλαμβάνονται στο [Παράρτημα IV](#) για τη Νομιμοποίηση Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες και στο [Παράρτημα V](#) για την Χρηματοδότηση της Τρομοκρατίας.

H.2.5 Ανεξαρτήτως του τομέα δικαίου στον οποίον επικεντρώνεται η πρακτική τους, οι Εταιρείες θα πρέπει να γνωρίζουν ορισμένους δείκτες κόκκινων σημαιών που μπορεί να προκύψουν στην καθημερινή πρακτική. Πρέπει να παρέχεται επαρκής και κατάλληλη καθοδήγηση στο προσωπικό των Εταιρειών ώστε να είναι σε θέση να αναγνωρίζουν τις ύποπτες συναλλαγές. Ο τύπος καταστάσεων που δημιουργούν υποψίες εξαρτάται από την πελατειακή βάση της Εταιρείας και από το φάσμα των υπηρεσιών και των προϊόντων που προσφέρει. Οι Εταιρείες μπορούν επίσης να εξετάσουν την παρακολούθηση των τύπων συναλλαγών και περιστάσεων που οδήγησαν σε αναφορές ύποπτων συναλλαγών από το προσωπικό, με σκοπό την επικαιροποίηση από καιρού εις καιρόν των εσωτερικών οδηγιών και κατευθυντήριων γραμμών.

H.2.6 Όταν οι Εταιρείες γνωρίζουν ή έχουν εύλογες υποψίες ότι χρηματικά ποσά, ανεξαρτήτως του

ύψους τους, συνιστούν έσοδα από παράνομες δραστηριότητες ή σχετίζονται με τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, διασφαλίζουν ότι ενημερώνεται άμεσα η ΜΟΚΑΣ, μέσω του ΛΣ, υποβάλλοντας σχετική έκθεση και παρέχοντας αμελλητί όλες τις απαιτούμενες πληροφορίες κατόπιν σχετικού αιτήματος της ΜΟΚΑΣ. Νοείται ότι η υποχρέωση αναφοράς ύποπτων συναλλαγών στη Μονάδα περιλαμβάνει και απόπειρα διενέργειας τέτοιων ύποπτων συναλλαγών.

Η.2.7 Οι Εταιρείες αποφεύγουν τη διενέργεια συναλλαγών, για τις οποίες γνωρίζουν ή υποπτεύονται ότι συνδέονται με αδικήματα νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, προτού αναφέρουν την υποψία τους στη ΜΟΚΑΣ. Εντούτοις, στην περίπτωση που κάτι τέτοιο δεν είναι εφικτό ή αν η αποφυγή της διενέργειας της συναλλαγής ενδέχεται να εμποδίσει τη δίωξη των προσώπων υπέρ των οποίων διενεργείται η εικαζόμενη νομιμοποίηση εσόδων ή χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, οι Εταιρείες θα πρέπει να ενημερώσουν τη Μονάδα αμέσως μετά τη συναλλαγή.

Η.2.8 Στην περίπτωση που Εταιρεία απόσχει από εκτέλεση συναλλαγής για λογαριασμό πελάτη λόγω υποψίας ότι τα συγκεκριμένα κεφάλαια πιθανόν να συνδέονται με αδικήματα νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας ή με τη διάπραξη άλλου ποινικού αδικήματος, ή λόγω μη παροχής επαρκών στοιχείων ή πληροφοριών για τη φύση και τον οικονομικό ή εμπορικό σκοπό της συναλλαγής ή/και για τα εμπλεκόμενα μέρη, η μη εκτέλεση ή η καθυστέρηση εκτέλεσης οποιασδήποτε τέτοιας συναλλαγής δε θα λογίζεται ως παράβαση οποιασδήποτε συμβατικής ή άλλης υποχρέωσης της Εταιρείας προς τον πελάτη.

Η.3 Διαδικασίες Εσωτερικών Αναφορών

Η.3.1 Οι Εταιρείες θα πρέπει να προβούν σε όλες τις απαραίτητες διευθετήσεις προκειμένου να εισαγάγουν τα κατάλληλα μέτρα που έχουν σχεδιαστεί για να βοηθήσουν τις λειτουργίες του Λειτουργού Συμμόρφωσης και την **αναφορά ύποπτων συναλλαγών από υπαλλήλους**.

Η.3.2 Οι εταιρείες θα πρέπει να εξασφαλίσουν ότι:

- i. Όλοι οι υπάλληλοί τους γνωρίζουν σε ποιον θα πρέπει να αναφέρουν γνώση ή υποψία νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή/και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας και
- ii. Υπάρχει μια σαφής αλυσίδα αναφοράς, σύμφωνα με την οποία γνώση ή υποψία νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή/και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας διαβιβάζεται χωρίς καθυστέρηση στο Λειτουργό Συμμόρφωσης.

Η.3.3 Οι **γραμμές αναφοράς** πρέπει να είναι όσο το δυνατόν πιο άμεσες και σύντομες. Το άτομο με την υποψία θα πρέπει να είναι σε θέση να φτάσει άμεσα στο Λειτουργό Συμμόρφωσης. Αυτό εξασφαλίζει ταχύτητα, εμπιστευτικότητα και προσβασιμότητα στο Λειτουργό Συμμόρφωσης. Όλα τα μέλη του προσωπικού των Εταιρειών πρέπει επίσης να γνωρίζουν ότι έχουν άμεση διαδρομή προς το Λειτουργό Συμμόρφωσης.

Η.3.4 Μεγαλύτερες Εταιρείες μπορούν να επιλέξουν να διορίσουν **βοηθούς Λειτουργού Συμμόρφωσης** εντός τμημάτων ή υποκαταστημάτων, ώστε να είναι δυνατή η εξέταση της εγκυρότητας της υποψίας πριν προωθηθεί στο Λειτουργό Συμμόρφωσης της Εταιρείας. Σε τέτοιες περιπτώσεις, ο ρόλος του βοηθού Λειτουργού Συμμόρφωσης πρέπει να προσδιορίζεται με σαφήνεια και να τεκμηριώνεται στο αντίστοιχο Εγχειρίδιο της Εταιρείας.

Η.3.5 Όλες οι **υποψίες που αναφέρονται** στο Λειτουργό Συμμόρφωσης πρέπει να τεκμηριώνονται

(σε επείγουσες περιπτώσεις αυτό μπορεί να ακολουθήσει κατόπιν μίας αρχικής συζήτησης μέσω τηλεφώνου). Είναι επίσης δυνατό σε ορισμένες περιπτώσεις ένα μέλος του προσωπικού να συζητήσει την υποψία με το Λειτουργό Συμμόρφωσης και να ετοιμάσουν την έκθεση από κοινού. Η έκθεση θα πρέπει να περιλαμβάνει πλήρεις λεπτομέρειες του πελάτη και πλήρη περιγραφή των πληροφοριών που δημιουργούν την υποψία.

H.3.6 Ο ΛΣ θα πρέπει να **επιβεβαιώνει την παραλαβή** της έκθεσης και ταυτόχρονα να υπενθυμίζει την υποχρέωση αποφυγής αποκάλυψης (*tipping off*). Όλες οι εσωτερικές έρευνες που έγιναν σε σχέση με την ΑΥΣ ή ΑΥΔ, καθώς και ο λόγος για το αν η έκθεση θα υποβληθεί ή όχι στη ΜΟΚΑΣ, πρέπει να **τεκμηριώνονται και να καταγράφονται με σαφήνεια**. Αυτή η τεκμηρίωση μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως απόδειξη ορθής πρακτικής και δέουσας επιμέλειας εκ μέρους της Εταιρείας, εάν διεξαχθεί έρευνα και οι υποψίες επιβεβαιωθούν στο μέλλον.

H.3.7 Ο ΛΣ θα πρέπει να επανεξετάσει αμέσως εάν η Εταιρεία θα πρέπει να διατηρήσει τον πελάτη (πάντα σε συντονισμό με τη ΜΟΚΑΣ όπου απαιτείται) ή/και να **ταξινομήσει εκ νέου τον αναφερόμενο πελάτη σε πελάτη Υψηλού Κινδύνου** και ως εκ τούτου να εφαρμόσει **αυξημένα μέτρα δέουσας επιμέλειας**.

H.3.8 Οι Εταιρείες μπορούν να εξετάσουν το ενδεχόμενο να **παράσχουν ανατροφοδότηση** σχετικά με την απόφαση που έλαβε ο ΛΣ στο πρόσωπο τμήμα ή υποκατάστημα που προέβη στην αναφορά, ειδικά εάν οι αναφερόμενες υποψίες πιστεύεται ότι είναι αβάσιμες. Τοιουτοτρόπως, κατά την ολοκλήρωση μιας εξωτερικής έρευνας, θα πρέπει να εξετασθεί το κατά πόσον θα παρασχεθεί συμβουλή σε όλους τους υπαλλήλους τους οποίους αφορά το αποτέλεσμα. Είναι ιδιαίτερα σημαντικό να ενημερώνεται ο ΛΣ για όλες τις επικοινωνίες μεταξύ του ερευνώντος λειτουργού και της Εταιρείας σε όλα τα στάδια της έρευνας. Για περισσότερες λεπτομέρειες σχετικά με το ρόλο του ΛΣ, βλ. [Κεφάλαιο Β](#).

H.3.9 Αρχείο των υποψιών που τέθηκαν εσωτερικά στο ΛΣ αλλά δεν κοινοποιήθηκαν στη ΜΟΚΑΣ ή /και στις αρχές επιβολής του νόμου θα πρέπει να **διατηρείται για τουλάχιστον πέντε χρόνια** από την ημερομηνία της συναλλαγής.

H.4 Διαδικασίες Εξωτερικών Αναφορών (στην ΜΟΚΑΣ)

H.4.1 Όλες οι ΑΥΣ ή ΑΥΔ που γίνονται στην ΜΟΚΑΣ θα πρέπει να υποβάλλονται μέσω της πλατφόρμας [GoAML](#). Κάθε μεταγενέστερη πληροφορία ή έγγραφο που κρίνεται απαραίτητο για να κοινοποιηθεί ή ζητείται από τη ΜΟΚΑΣ, πρέπει να υποβάλλεται ως Πρόσθετο Αρχείο Πληροφοριών (Additional Information File - AIF) μέσω του [GoAML](#).

H.4.2 Η ΜΟΚΑΣ εξέδωσε [κατευθυντήριες γραμμές](#) προς τις υπόχρεες οντότητες, οι οποίες καλύπτουν την υποβολή ΑΥΣ και ΑΥΔ και τις οποίες μπορείτε να βρείτε στην ιστοσελίδα του ΠΔΣ. Πιο συγκεκριμένα, η καθοδήγηση καλύπτει τους ακόλουθους τομείς:

- i. Μέθοδος αναφοράς στη ΜΟΚΑΣ
- ii. Βασική δομή των ΑΥΣ και ΑΥΔ
- iii. Ακριβής και περιγραφική υποψία
- iv. Δέουσα Συμπλήρωση των πεδίων πλατφόρμας GoAML
- v. ΑΥΣ και ΑΥΔ
- vi. Αποκάλυψη υποστηρικτικών εγγράφων
- vii. Εντολές για αποκάλυψη πληροφοριών
- viii. Επικοινωνία με τη ΜΟΚΑΣ

Η.4.3 Όλες οι Εταιρείες **ενθαρρύνονται να εγγραφούν** στην πλατφόρμα GoAML ακολουθώντας τις [οδηγίες εγγραφής της ΜΟΚΑΣ](#) και να εξοικειωθούν με τη διαδικασία αναφοράς. Σε περίπτωση που προκύψει στην πραγματικότητα κάποιο αναφερόμενο περιστατικό, οι Εταιρείες θα είναι σε πλεονεκτική θέση εάν έχουν ήδη εξοικειωθεί και έχουν εγγραφεί στην πλατφόρμα, εφόσον θα εξοικονομηθεί πολύτιμος χρόνος. Κατά την εγγραφή στην πλατφόρμα GoAML, οι Εταιρείες θα μπορούν επίσης να λαμβάνουν άμεσα σχετικές εγκυκλίους που εκδίδονται από τη ΜΟΚΑΣ.

Η.4.4 Η ΜΟΚΑΣ, όπου αυτό είναι εφικτό, μπορεί να ενημερώνει για την **αποτελεσματικότητα των ερευνών** τις υπόχρεες οντότητες που υπέβαλαν ΑΥΣ/ΑΥΔ μέσω του συστήματος GoAML ή με άλλα μέσα.

Η.5 Εμπιστευτικότητα

Η.5.1 Ο Νόμος προστατεύει όσους αναφέρουν υποψίες για ξέπλυμα χρήματος ή χρηματοδότηση της τρομοκρατίας από αξιώσεις για τυχόν φερόμενη παραβίαση του απορρήτου, συμπεριλαμβανομένων απειλών ή εχθρικών ενεργειών. Αυτό διασφαλίζει ότι δεν μπορεί να αναληφθεί δράση εναντίον του αναφέροντος, ακόμη και όταν οι υποψίες αποδειχθούν αργότερα αβάσιμες. Ωστόσο, η προστασία επεκτείνεται μόνο στην αποκάλυψη της υποψίας ή της πεποίθησης ότι τα κεφάλαια προέρχονται από νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότηση της τρομοκρατίας και σε θέματα στα οποία βασίζεται αυτή η υποψία ή πεποίθηση. Σε περίπτωση αμφιβολίας, οι εταιρείες θα πρέπει να επιμείνουν στο να λάβουν διάταγμα δικαστηρίου οι αρχές επιβολής του νόμου, προτού αποκαλύψουν πληροφορίες πέραν από αυτές που περιλαμβάνονται στην αρχική τους έκθεση.

Η.5.2 Σε περίπτωση δίωξης, προστατεύεται η πηγή των πληροφοριών που παρέχονται στη ΜΟΚΑΣ, στον βαθμό που το επιτρέπουν οι κανόνες για την αποκάλυψη τεκμηρίων. Η διατήρηση της ακεραιότητας της εμπιστευτικής σχέσης μεταξύ των αρχών επιβολής του νόμου και των Εταιρειών, θεωρείται υψίστης σημασίας από την ΜΟΚΑΣ. Η προέλευση των χρηματοοικονομικών γνωστοποιήσεων δεν αποκαλύπτεται λόγω της ανάγκης προστασίας της Εταιρείας που προβαίνει στην αποκάλυψη και διατήρησης της εμπιστοσύνης στο σύστημα γνωστοποίησης.

Η.6 Προστασία Καταγγέλλοντος Προσώπου

Η.6.1 Κάθε Εταιρεία καθιερώνει κατάλληλες διαδικασίες που επιτρέπουν στους υπαλλήλους ή στα πρόσωπα σε παρόμοιο καθεστώς, να καταγγέλλουν παραβάσεις εσωτερικά, μέσω ειδικού, ανεξάρτητου και ανώνυμου δίαυλου επικοινωνίας, ανάλογου προς τον χαρακτήρα και το μέγεθος της εκάστοτε Εταιρείας. Οι μηχανισμοί περιλαμβάνουν τουλάχιστον τα ακόλουθα:

- i. Ειδικές διαδικασίες για την παραλαβή καταγγελιών για παραβάσεις και την παρακολούθηση της έκβασής τους
- ii. Κατάλληλη προστασία των υπαλλήλων της Εταιρείας ή των προσώπων με παρόμοιο καθεστώς στην Εταιρεία, οι οποίοι καταγγέλλουν παραβάσεις που διαπράχθηκαν εντός της Εταιρείας
- iii. Κατάλληλη προστασία του προσώπου που αφορά η παράβαση
- iv. Προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα τόσο του προσώπου που καταγγέλλει παράβαση, όσο και του φυσικού προσώπου το οποίο κατά τη διερεύνηση, φέρεται ότι διέπραξε παράβαση, σύμφωνα με τις διατάξεις του περί της Προστασίας των Φυσικών Προσώπων Έναντι της Επεξεργασίας των Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα και της Ελεύθερης Κυκλοφορίας των Δεδομένων αυτών Νόμου και του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679

- v. Σαφείς κανόνες, ώστε να διασφαλίζεται η εμπιστευτικότητα, σε όλες τις περιπτώσεις, σχετικά με το πρόσωπο το οποίο καταγγέλλει παραβάσεις οι οποίες έχουν διαπραχθεί εντός της Εταιρείας, εκτός εάν η αποκάλυψη της ταυτότητάς του απαιτείται από άλλη νομοθεσία στη Δημοκρατία, στο πλαίσιο περαιτέρω ερευνών ή επακόλουθης δικαστικής διαδικασίας

H.6.2 Κάθε πρόσωπο, συμπεριλαμβανομένου εργαζομένου και αντιπροσώπου Εταιρείας, που αναφέρει υπόνοιες για νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή για χρηματοδότηση της τρομοκρατίας εσωτερικά ή στη ΜΟΚΑΣ, τυγχάνει νομικής προστασίας από την έκθεσή του σε απειλές, αντίποινα ή εχθρικές ενέργειες, ιδίως δε από εργασιακές ενέργειες που είναι δυσμενείς ή που εισάγουν διακρίσεις. Σε περίπτωση έκθεσής του στα ως άνω, λόγω υποβολής μιας τέτοιας αναφοράς, έχει δικαίωμα να υποβάλλει καταγγελία κατά τρόπο ασφαλή στον ΠΔΣ και, χωρίς να θίγεται ο εμπιστευτικός χαρακτήρας των συλλεγόμενων πληροφοριών, καθώς και αποτελεσματικής θεραπείας για τη διασφάλιση των δικαιωμάτων του.

H.6.3 Οιοδήποτε πρόσωπο δύναται με πλήρη προστασία της ταυτότητας και γενικότερα των προσωπικών του δεδομένων, να προχωρήσει σε καταγγελία ενδεχόμενων ή/και πραγματικών παραβάσεων των υποχρεώσεων των Εταιρειών (μελών του ΠΔΣ) που καθορίζονται τόσο στο Νόμο όσο και στις εκάστοτε εν ισχύ Οδηγίες του ΠΔΣ. Οι σχετικές καταγγελίες μπορούν να γίνουν ως προβλέπει η παράγραφος Α.8.4. της παρούσης Οδηγίας.

H.6.4 Ο ΠΔΣ λαμβάνει όλα τα δέοντα μέτρα τόσο για την προστασία του προσώπου που καταγγέλλει παράβαση όσο και του φυσικού προσώπου το οποίο κατά την διερεύνηση φέρεται ότι διέπραξε παράβαση, σύμφωνα με τις διατάξεις του περί της Προστασίας των Φυσικών Προσώπων έναντι της Επεξεργασίας των Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα και της Ελεύθερης Κυκλοφορίας των Δεδομένων αυτών Νόμου και του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679, εκτός αν η αποκάλυψη της ταυτότητας του απαιτείται από άλλη νομοθεσία στην Δημοκρατία, στο πλαίσιο περαιτέρω ερευνών ή επακόλουθης δικαστικής διαδικασίας.

H.7 Εξ Επαγωγής Εμπίστευμα

H.7.1 Η υποχρέωση αναφοράς ύποπτων συναλλαγών και η αποφυγή αποκάλυψης πληροφοριών ("*tippling off*") μπορεί να οδηγήσει, βάσει του ποινικού δικαίου, σε σύγκρουση μεταξύ των ευθυνών της Εταιρείας που προβαίνει στην αναφορά και των υποχρεώσεων της βάσει του αστικού δικαίου ως **εξ επαγωγής εμπιστευματοδόχος**, σε θύμα απάτης και άλλων εγκλημάτων.

H.7.2 Όταν μια Εταιρεία γνωρίζει ότι η ιδιοκτησία ανήκει σε πρόσωπο διαφορετικό από τον πελάτη της, μπορεί να γίνει εξ επαγωγής εμπιστευματοδόχος αυτής της ιδιοκτησίας και, επομένως, να κληθεί να **λογοδοτήσει για τον πραγματικό νόμιμο ιδιοκτήτη της**.

H.7.3 Οι πιο πιθανές περιπτώσεις κατά τις οποίες μια Εταιρεία μπορεί να γνωρίζει, ότι η ιδιοκτησία ανήκει σε τρίτο μέρος εκτός του πελάτη της, περιγράφονται παρακάτω:

- i. (α) Η Εταιρεία λαμβάνει περιουσία και την διαχειρίζεται με έναν τρόπο που γνωρίζει ότι δεν συνάδει με τα δικαιώματα του πραγματικού ιδιοκτήτη. Ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να δοθεί στο γεγονός ότι η Εταιρεία μπορεί να ενεργεί με τη συγκατάθεση των αρχών επιβολής του νόμου. Παρ' όλα αυτά, αυτό δεν συνιστά υπεράσπιση σε πιθανή αξίωση εκ μέρους του πραγματικού ιδιοκτήτη.
- ii. (β) Η Εταιρεία δεν λαμβάνει η ίδια την ιδιοκτησία, αλλά ενεργεί με τρόπο που γνωρίζει ότι θα βοηθήσει άλλους να εξαπατήσουν τον πραγματικό ιδιοκτήτη αυτής της ιδιοκτησίας.

Η.7.4 Η "Γνώση" έχει ευρεία έννοια στο παραπάνω πλαίσιο. Ακόμα κι αν μια Εταιρεία δεν έχει πραγματική γνώση, θα μπορούσε να είναι υπεύθυνη έναντι του πραγματικού ιδιοκτήτη, **εάν όφειλε να γνωρίζει** ότι τα δικαιώματά του παραβιάστηκαν ή ενδέχεται να παραβιαστούν.

Η.7.5 Η ευθύνη της Εταιρείας ως εξ επαγωγής εμπιστευματοδόχου προκύπτει όταν γνωρίζει ότι τα περιουσιακά στοιχεία ανήκουν νόμιμα σε πρόσωπο διαφορετικό από τον πελάτη της. Στη συνέχεια, η Εταιρεία αναλαμβάνει την **υποχρέωση εξ επαγωγής εμπιστευματοδόχου** για τον πραγματικό νόμιμο ιδιοκτήτη. Εάν τα περιουσιακά στοιχεία αντιμετωπίζονται με τρόπο που δεν συνάδει με τα δικαιώματα του πραγματικού νόμιμου ιδιοκτήτη, το αστικό δίκαιο αντιμετωπίζει την Εταιρεία σαν να ήταν εμπιστευματοδόχος των περιουσιακών στοιχείων και μπορεί να θεωρήσει την Εταιρεία υπεύθυνη για την αποκατάσταση των ζημιών που υπέστη. Η ύπαρξη υποψίας που θεωρείται απαραίτητη για αναφορά βάσει της νομοθεσίας για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, θα μπορούσε να θεωρηθεί ως ένδειξη ότι η Εταιρεία γνωρίζει ή όφειλε να γνωρίζει υπό τις συγκεκριμένες συνθήκες ότι τα περιουσιακά στοιχεία ανήκουν σε τρίτο.

Η.7.6 Κατά τη συνήθη πορεία των πραγμάτων, μια Εταιρεία δεν θα διαθέσει περιουσιακά στοιχεία σε τρίτο/ους, γνωρίζοντας ότι παραβιάζει το εμπίστευμα. Σύμφωνα με τον Νόμο, η υποψία νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας πρέπει να αναφέρεται από τη Εταιρεία στη ΜΟΚΑΣ. Η Εταιρεία, μετά από μία αναφορά, ενδέχεται να χρειαστεί να ενεργήσει σύμφωνα με τις οδηγίες του πελάτη, ακολουθώντας παράλληλα τις οδηγίες της ΜΟΚΑΣ, επειδή σε περίπτωση άρνησής της να παραδώσει τα περιουσιακά στοιχεία ενδέχεται να προειδοποιήσει τον δράστη, για παράδειγμα για απάτη, και με τον τρόπο αυτό, βάσει Νόμου, να διαπράξει το αδίκημα της αποκάλυψης (*tipping off*).

Η.7.7 Δεδομένης της απόλυτης φύσης της απαγόρευσης στο ποινικό δίκαιο, εάν μια Εταιρεία προβεί σε αποκάλυψη βάσει του Νόμου και ενεργεί σύμφωνα με τις οδηγίες της ΜΟΚΑΣ ή του ερευνητικού λειτουργού για τη διάθεση των περιουσιακών στοιχείων, μπορεί κάποιος να θεωρήσει εσφαλμένα τον **κίνδυνο**, η Εταιρεία να **θεωρηθεί υπεύθυνη** από το αστικό δικαστήριο ως εξ επαγωγής εμπιστευματοδόχος, χαμηλό.

Η.7.8 Προκειμένου να **ελαχιστοποιηθεί** πραγματικά η ευθύνη που απορρέει από μια πιθανή εξ επαγωγής σχέση εμπιστοσύνης, όπως αυτή περιγράφεται στην παράγραφο Η.7.5, πρέπει να ακολουθούνται οι ακόλουθες διαδικασίες:

- i. α) Κατά την αξιολόγηση μιας ύποπτης συναλλαγής, ο ΛΣ θα πρέπει να εξετάσει το κατά πόσον υπάρχει ζήτημα αναφορικά με εξ επαγωγής εμπίστευμα. Εάν ο ΛΣ καταλήξει στο συμπέρασμα ότι υπάρχει το ενδεχόμενο η Εταιρεία να φέρει ευθύνη ως εξ επαγωγής εμπιστευματοδόχος, οι λόγοι στους οποίους βασίζεται αυτή η πεποίθηση θα πρέπει να αναφερθούν αμέσως στη ΜΟΚΑΣ. Οι πτυχές του εξ επαγωγής εμπιστεύματος θα πρέπει να εκτίθενται με σαφήνεια, με ρητή ένδειξη «Πιθανό Ζήτημα Εξ Επαγωγής Εμπιστεύματος» στην κορυφή αυτής της παραγράφου. Ούτε ο πελάτης, ούτε κάποιος τρίτος πρέπει να ενημερωθεί.
- ii. β) Με την παραλαβή της αναφοράς, η ΜΟΚΑΣ θα αξιολογήσει τις πληροφορίες και θα προχωρήσει σε «ταχεία ανάθεση» της αναφοράς στον κατάλληλο ερευνητή ο οποίος θα καθορίσει το εάν μπορεί να δοθεί η «συνκατάθεση» για την πραγματοποίηση της συναλλαγής.
- iii. γ) Όταν έχει προηγουμένως υποβληθεί μια αναφορά ύποπτης συναλλαγής στη ΜΟΚΑΣ και στη συνέχεια έρχεται στην επιφάνεια ένα πιθανό ζήτημα αναφορικά με εξ επαγωγής εμπίστευμα, θα πρέπει να παρασχεθεί άμεσα στη ΜΟΚΑΣ (ή στον προκαθορισμένο ερευνητή) μια αναφορά Πρόσθετου Αρχείου Πληροφοριών (*AIF*), στην οποία να εκτίθενται

οι λόγοι στους οποίους βασίζεται η αντίληψη ότι δημιουργήθηκε ένα ζήτημα εξ επαγωγής εμπιστεύματος.

Η.7.9 Μια Εταιρεία πρέπει να λαμβάνει **συμβουλές από εμπειρογνώμονες**, εκτός εάν είναι απολύτως βέβαιο ότι δεν μπορεί να προκύψει ευθύνη της ως εξ επαγωγής εμπιστευματοδόχος. Σε ορισμένες περιπτώσεις, οι Εταιρείες προτρέπονται να υποβάλλουν αίτηση στο Δικαστήριο για οδηγίες πριν αναφέρουν τις υποψίες τους σχετικά με τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας ή τη διάθεση οποιωνδήποτε περιουσιακών στοιχείων.

Η.7.10 Υπενθυμίζεται ότι παράληψη μιας τέτοιας αποκάλυψης αποτελεί σοβαρό ποινικό αδίκημα που τιμωρείται με φυλάκιση έως 2 έτη ή/και πρόστιμο που δεν υπερβαίνει τις 5.000 ευρώ σύμφωνα με το [Άρθρο 27\(4\)](#) του Νόμου. Επομένως, δεν είναι ποτέ πρόπον να καθυστερήσουμε την αποκάλυψη στην ΜΟΚΑΣ εν αναμονή του αποτελέσματος της αίτησης για οδηγίες από το δικαστήριο. Οι εταιρείες πρέπει να αναφέρουν το ζήτημα στη ΜΟΚΑΣ το συντομότερο δυνατόν.

Θ. Διατήρηση Αρχείου και Προστασία Δεδομένων

Θ.1 Διατήρηση Αρχείου

Θ.1.1 Οι Εταιρείες πρέπει να διατηρούν τα ακόλουθα αρχεία και πληροφορίες για περίοδο 5 ετών μετά το τέλος μιας επιχειρηματικής σχέσης με έναν πελάτη ή μετά την ημερομηνία μιας μεμονωμένης συναλλαγής:

- i. Αντίγραφα των εγγράφων και των πληροφοριών που απαιτούνται για τη συμμόρφωση με τις απαιτήσεις Δέουσας Επιμέλειας ως προς τον πελάτη (ΔΕΠ) που καλύπτονται στο [Κεφάλαιο Ε](#) συμπεριλαμβανομένων, όπου είναι διαθέσιμες, πληροφοριών που αποκτώνται με μέσα ηλεκτρονικής ταυτοποίησης, με σχετικές υπηρεσίες εμπιστοσύνης, όπως ορίζονται στον Κανονισμό (Ε.Ε.) αρ. 910/2014 και στον περί της Εφαρμογής του Κανονισμού (Ε.Ε.) αρ. 910/2014 σχετικά με την Ηλεκτρονική Ταυτοποίηση και τις Υπηρεσίες Εμπιστοσύνης για τις Ηλεκτρονικές Συναλλαγές στην Εσωτερική Αγορά Νόμο, ή με οποιαδήποτε άλλη ασφαλή, εξ αποστάσεως ή ηλεκτρονική, διαδικασία ταυτοποίησης που ρυθμίζεται, αναγνωρίζεται, εγκρίνεται ή γίνεται δεκτή από αρμόδια Αρχή της Δημοκρατίας
- ii. Αποδεικτικά στοιχεία και αρχεία συναλλαγών εσωτερικού και εξωτερικού
- iii. Έγγραφα αλληλογραφίας με πελάτες και άλλα πρόσωπα με τα οποία διατηρείται επιχειρηματική σχέση
- iv. Αναφορές Υποπτης Συναλλαγής ή/και Αναφορές Υποπτης Δραστηριότητας που εκτελούνται από μέλη του προσωπικού, συμπεριλαμβανομένης της εξέτασης από το ΛΣ, τα αντίστοιχα ευρήματα και οποιαδήποτε επακόλουθη επικοινωνία με τη ΜΟΚΑΣ.

Θ.1.2 Τα αρχεία και οι πληροφορίες που διατηρούνται πρέπει να είναι ορατά, ευανάγνωστα και επαρκούς περιεχομένου και ποιότητας, να καθιστούν επιτρεπτή την ανασυγκρότηση των συναλλαγών, ώστε να παρέχονται, εάν απαιτείται, αποδεικτικά στοιχεία για την δίωξη εγκληματικής δραστηριότητας. Υπογραμμίζεται ότι πρέπει να καθιερωθούν διαδικασίες, για την ανάκτηση αρχείων και πληροφοριών που διατηρούνται, στις οποίες πρέπει να υπάρχει έγκαιρη πρόσβαση και χωρίς καθυστερήσεις.

Θ.1.3 Οι Εταιρείες πρέπει να θεσπίσουν, να διατηρήσουν και να εφαρμόσουν μια **πολιτική διατήρησης αρχείου** που να αντικατοπτρίζει τις διατάξεις του Νόμου και άλλων εφαρμοστέων νομοθεσιών, συμπεριλαμβανομένου του Γενικού Κανονισμού Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων (GDPR). Στην πολιτική διατήρησης αρχείου οι Εταιρείες, μπορούν να κατηγοριοποιήσουν/ταξινομήσουν τους τύπους αρχείων που διατηρούνται, κατανέμοντας σε κάθε κατηγορία/ταξινόμηση μια περίοδο διατήρησης. Οι Εταιρείες πρέπει να διασφαλίζουν ότι οι απαιτήσεις διατήρησης αρχείων και προστασίας δεδομένων ισχύουν για ηλεκτρονικά και έντυπα αρχεία και πληροφορίες.

Θ.1.4 Κατά τη λήξη της πενταετούς περιόδου, οι Εταιρείες διαγράφουν τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, εκτός εάν προβλέπεται διαφορετικά από άλλη διάταξη νόμου. Νοείται ότι οι Εταιρείες διατηρούν τα πιο πάνω έγγραφα και πληροφορίες για πέντε (5) επιπρόσθετα έτη σε περίπτωση που ευλόγως δικαιολογείται η περαιτέρω τήρηση των εγγράφων και πληροφοριών για σκοπούς πρόληψης, εντοπισμού ή διερεύνησης της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, άνευ επηρεασμού των διατάξεων που αφορούν τις ποινικές διαδικασίες σχετικά με τα αποδεικτικά στοιχεία σε σχέση με εν εξελίξει ποινικές έρευνες και διαδικασίες.

Θ.1.5 Σε σχέση με τις περιπτώσεις κατά τις οποίες, στις 25 Ιουνίου 2015 εκκρεμούσαν νομικές διαδικασίες όσον αφορά την πρόληψη, τον εντοπισμό, την έρευνα ή την άσκηση ποινικής δίωξης, όταν υπάρχουν υπόνοιες για νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και χρηματοδότηση της τρομοκρατίας και Εταιρεία έχει στην κατοχή της πληροφορίες ή έγγραφα σχετικά με τις εν λόγω εκκρεμείς διαδικασίες, άνευ επηρεασμού των διατάξεων που αφορούν τις ποινικές διαδικασίες, που ισχύουν σχετικά με τα αποδεικτικά στοιχεία, σε ποινικές έρευνες και νομικές διαδικασίες, η Εταιρεία οφείλει να διατηρεί τις εν λόγω πληροφορίες και έγγραφα μέχρι τις 24 Ιουνίου 2025.

Θ.1.6 Οι Εταιρείες θα πρέπει να διασφαλίσουν ότι όλες οι πληροφορίες που περιγράφονται στην παράγραφο Θ.1.1, θα είναι διαθέσιμες αμέσως και χωρίς καθυστέρηση στη διάθεση της ΜΟΚΑΣ και του ΠΔΣ, όταν κάτι τέτοιο απαιτείται για την εκτέλεση των καθηκόντων τους.

Θ.1.7 Σημειώνεται ότι οι Εταιρείες μπορούν να χρησιμοποιούν ηλεκτρονικά αρχεία εγγράφων εξακρίβωσης της ταυτότητας του πελάτη (KYC) (αντίγραφα διαβατηρίου, λογαριασμούς κοινής ωφέλειας, εταιρικά έγγραφα και άλλα) στις καθημερινές τους λειτουργίες, αλλά κατόπιν αιτήματος της ΜΟΚΑΣ, του ΠΔΣ ή οποιασδήποτε άλλης αρμόδιας αρχής θα πρέπει να παρουσιάσουν τα πρωτότυπα έγγραφα ή επικυρωμένα αντίγραφα των πρωτότυπων εγγράφων.

Θ.1.8 Οι Εταιρείες που ανήκουν σε δίκτυο που εφαρμόζει πολιτικές σε επίπεδο ομίλου σχετικά με την διατήρηση αρχείων και προστασία δεδομένων με σκοπό την πρόληψη της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες και της Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας, πρέπει να επιβεβαιώσουν ότι αυτές οι πολιτικές συμμορφώνονται πλήρως με τις διατάξεις του Νόμου, διασφαλίζοντας ότι οι ελάχιστες απαιτήσεις στις αντίστοιχες τοποθεσίες και/ή δικαιοδοσίες είναι τουλάχιστον εξίσου αυστηρές με τις διατάξεις του Νόμου και της παρούσας Οδηγίας.

Θ.1.9 Επιπλέον, πρέπει να διασφαλίσουν ότι οι προαναφερθείσες πολιτικές εφαρμόζονται αποτελεσματικά σε όλα τα υποκαταστήματα και τις θυγατρικές στα κράτη μέλη και σε τρίτες χώρες.

Θ.1.10 Σε περιπτώσεις όπου η νομοθεσία στην τρίτη χώρα δεν επιτρέπει την εφαρμογή πολιτικών και διαδικασιών ίσων ή αυστηρότερων από τις διατάξεις του Νόμου, τότε η Εταιρεία πρέπει να ενημερώσει τον ΠΔΣ και να λάβει πρόσθετα μέτρα για τον μετριασμό του αυξημένου κινδύνου Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες και Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας.

Θ.1.11 Σε περίπτωση που οποιοδήποτε πρόσωπο (συμπ. τρίτου προσώπου στο οποίο η Εταιρεία βασίζεται) κατά τη διάρκεια της εκτέλεσης των διαδικασιών ταυτοποίησης πελάτη και μέτρων δέουσας επιμέλειας, εν γνώσει του παρέχει ψευδή ή πλαστά ή παραπλανητικά αποδεικτικά στοιχεία ή πληροφορίες για την ταυτότητα του πελάτη ή του τελικού πραγματικού δικαιούχου, ή παρουσιάζει ψευδή ή πλαστογραφημένα έγγραφα ταυτότητας, είναι ένοχος αδικήματος και, σε περίπτωση καταδίκης, υπόκειται σε φυλάκιση που δεν υπερβαίνει τα 2 έτη ή/και πρόστιμο έως €100.000.

Θ.2 Προστασία Δεδομένων

Θ.2.1 Οι Εταιρείες πρέπει πάντα να ενεργούν σύμφωνα με τις διατάξεις του ισχύοντος νομικού και κανονιστικού πλαισίου για την προστασία των δεδομένων, συμπεριλαμβανομένων του κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων) («ο ΓΚΠΔ») και του περί της [Προστασίας των Φυσικών Προσώπων Έναντι της Επεξεργασίας των Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα και της Ελεύθερης Κυκλοφορίας των Δεδομένων αυτών Νόμου του 2018 \(Ν. 125\(Ι\)/2018\)](#) («Νόμος περί Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων»).

Θ.2.2 Η συλλογή και η επεξεργασία προσωπικών δεδομένων από Εταιρείες, για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων εποπτείας και συμμόρφωσης κατά της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας που απορρέουν από το Νόμο, θεωρείται ζήτημα δημοσίου συμφέροντος. Επομένως, αυτό το είδος συλλογής και διαδικασίας δεν θεωρείται παραβίαση του Νόμου περί Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων.

Θ.2.3 Ωστόσο, οι Εταιρείες πρέπει να διασφαλίζουν ότι τα συλλεγόμενα προσωπικά δεδομένα δεν χρησιμοποιούνται με οποιονδήποτε άλλο τρόπο, ούτε υπόκεινται σε εμπορική ή άλλη ασύμβατη επεξεργασία. Οποιοδήποτε είδος ασύμβατης επεξεργασίας μπορεί να θεωρηθεί παραβίαση.

Θ.2.4 Οι Εταιρείες πρέπει να ενημερώνουν τους πιθανούς πελάτες τους πριν ξεκινήσουν μια νέα πελατειακή σχέση ή την εκτέλεση μιας περιστασιακής συναλλαγής, για τον **τύπο δεδομένων** που απαιτούνται για την εκπλήρωση των υποχρεώσεών τους σχετικά με την πρόληψη της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας και την συμμόρφωσή τους (π.χ. Όνομα πελάτη, Διεύθυνση κατοικίας πελάτη κ.λπ.) Οι Εταιρείες θα πρέπει επίσης να κοινοποιούν με σαφήνεια τη νομική βάση (ή βάσεις) της επεξεργασίας, καθώς και τον **τύπο επεξεργασίας** που θα εκτελεί η Εταιρεία με τις συλλεχθείσες πληροφορίες, σύμφωνα με τον ΓΚΠΔ.

Θ.2.5 Οι Εταιρείες πρέπει επίσης να ενημερώνουν τους δυνητικούς και υφιστάμενους πελάτες τους για τα δικαιώματα που τους παρέχονται και να τους κατευθύνουν αναφορικά με τη διαδικασία και κοινοποιούν στοιχεία επικοινωνίας (όπως του Υπεύθυνου Προστασίας Δεδομένων (DPO) της Εταιρείας) έτσι ώστε αυτοί οι δυνητικοί και υπάρχοντες πελάτες να μπορούν να ασκήσουν αυτά τα δικαιώματα.

Θ.2.6 Οι Εταιρείες πρέπει να εξηγήσουν με σαφήνεια ότι τα δικαιώματα που αναφέρονται στην παράγραφο Θ.2.5 παραπάνω δεν είναι απόλυτα, ειδικά σε σχέση με την εκπλήρωση των καθηκόντων των Εταιρειών ή/και του ΠΔΣ σύμφωνα με το Νόμο και την ανάγκη να αποφευχθούν εμπόδια ή διακινδύνευση των αιτημάτων, αναλύσεων ή ερευνών που αφορούν τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή/και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας.

Θ.2.7 Παρομοίως, οι πελάτες θα πρέπει να ενημερώνονται ότι το δικαίωμά τους για διαγραφή («Δικαίωμα στη Λήθη») δεν μπορεί να ασκηθεί νωρίτερα από την περίοδο που αναφέρεται στην παράγραφο Θ.1.1, καθώς αυτό θα συνιστά παραβίαση των διατάξεων του Νόμου.

I. Εκπαίδευση και Επίγνωση

I.1 Θεσμοθετημένες Απαιτήσεις

I.1.1 Όλες οι Εταιρείες πρέπει να λάβουν τα κατάλληλα μέτρα για να ενημερώσουν τα μέλη του προσωπικού τους, σχετικά με το Νόμο, την Οδηγία του ΠΔΣ και όλες τις Οδηγίες της ΕΕ για την Καταπολέμηση της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες και τη Χρηματοδότηση της Τρομοκρατίας. Οι Εταιρείες θα πρέπει επίσης να διασφαλίζουν ότι τα μέλη του προσωπικού τους γνωρίζουν και εξοικειώνονται με τις πολιτικές και τις διαδικασίες που εφαρμόζουν, καθώς και τις σχετικές διατάξεις του Νόμου περί Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων. Οι Εταιρείες πρέπει περαιτέρω να διασφαλίσουν ότι όλα τα μέλη του προσωπικού τους έχουν διαβάσει το Εγχειρίδιο ΕΠΧ/ΧΤ της Εταιρείας και να επιβεβαιώσουν ότι κατανοούν το περιεχόμενό του.

I.1.2 Οι Εταιρείες πρέπει επίσης να διασφαλίζουν ότι όλα τα μέλη του προσωπικού τους ενημερώνονται πάντα για τις πιο πρόσφατες εξελίξεις και παρέχεται συνεχής εκπαίδευση, επιτρέποντάς τους να αναγνωρίζουν και να χειρίζονται συναλλαγές και δραστηριότητες που μπορεί να σχετίζονται με τη Νομιμοποίηση Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες και τη Χρηματοδότηση της Τρομοκρατίας.

I.2 Ανάγκη Επίγνωσης

I.2.1 Τα μέλη του προσωπικού πρέπει να γνωρίζουν την βάση στην οποία θεσπίζεται ο Νόμος και να κατανοούν πλήρως τις ευθύνες και τις προσωπικές τους υποχρεώσεις. Οι υπάλληλοι μιας Εταιρείας θα πρέπει επίσης να γνωρίζουν ότι ενδέχεται να ευθύνονται προσωπικά για την παράλειψη αναφοράς πληροφοριών σύμφωνα με τις εσωτερικές διαδικασίες της Εταιρείας.

I.2.2 Όλο το προσωπικό πρέπει επομένως να εκπαιδευτεί ώστε να αναγνωρίζει τις **κόκκινες σημαίες** και να ενθαρρύνεται να ειδοποιεί το ΔΣ για οποιαδήποτε γνώση ή υποψία συναλλαγών ή δραστηριοτήτων που αφορούν Ξ.Π.Χ/Χ.Τ. Τονίζεται ότι οι Εταιρείες πρέπει να λάβουν ολοκληρωμένα μέτρα για να διασφαλίσουν ότι το προσωπικό τους έχει πλήρη επίγνωση των ευθυνών τους για τον εντοπισμό και την αναφορά ύποπτων συναλλαγών.

I.2.3 Οι διαδικασίες εκπαίδευσης θα πρέπει επίσης να καλύπτουν τη σημαντικότητα των μέτρων Δέουσας Επιμέλειας προς τον Πελάτη (ΔΕΠ) και του «Γνώρισε τον Πελάτη Σου» (Know Your Client - KYC), τόσο πριν τη σύναψη επιχειρηματικής σχέσης, όσο και κατά τη συνεχή παρακολούθηση της επιχειρηματικής σχέσης και των συναλλαγών του πελάτη. Τονίζεται ότι δεν πρέπει να υπάρχει δισταγμός στο να ερωτηθούν οι πελάτες προς επιβεβαίωση και υποστήριξη των συναλλαγών, διασφαλίζοντας ότι συγκεντρώνονται αρκετές πληροφορίες σχετικά με το είδος των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων που αναμένονται σε σχέση με αυτόν τον πελάτη από την αρχή, ώστε να υπάρχει γνώση του τι μπορεί να συνιστά ύποπτη δραστηριότητα σε μεταγενέστερο στάδιο. Το αρμόδιο προσωπικό θα πρέπει να εκπαιδευτεί ώστε να είναι προσεκτικό και να εντοπίζει οποιαδήποτε αλλαγή στο μοτίβο των συναλλαγών ή των περιστάσεων ενός πελάτη που μπορεί να σχετίζονται με τη Νομιμοποίηση Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες ή/και τη Χρηματοδότηση της Τρομοκρατίας.

I.3 Πότε και Πώς Πρέπει να Ολοκληρωθεί η Εκπαίδευση

I.3.1 Ο χρόνος, το περιεχόμενο και οι μέθοδοι εκπαίδευσης για τα διάφορα επίπεδα/τύπους προσωπικού θα πρέπει να είναι **προσαρμοσμένα** στις ανάγκες της συγκεκριμένης Εταιρείας, αναλόγως μεγέθους και φύσης του οργανισμού.

I.3.2 Η **συχρότητα** των εκπαιδεύσεων πρέπει να προσδιορίζεται αφού ληφθούν υπόψη βασικοί παράγοντες, όπως οι αλλαγές στη νομοθεσία, οι κανονισμοί, η επαγγελματική καθοδήγηση (εγχώρια και διεθνής), το προφίλ κινδύνου της Εταιρείας, οι διαδικασίες, οι γραμμές εξυπηρέτησης και άλλα.

I.3.3 Είναι απαραίτητο να υπάρχουν ρυθμίσεις για **επανεκπαίδευση σε τακτά χρονικά διαστήματα**, έτσι ώστε η Εταιρεία να διασφαλίζει ότι το προσωπικό δεν ξεχνά τις ευθύνες του και ενημερώνεται για τυχόν νέες εξελίξεις αναφορικά με την πρόληψη της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας. Οι εκπαιδευτικές συνεδρίες θα πρέπει επίσης να περιλαμβάνουν πρακτικά παραδείγματα μεθόδων ΞΠΧ/ΧΤ που χρησιμοποιούνται, καθώς και τις τρέχουσες τάσεις. Μπορεί να μην κριθεί απαραίτητο να επαναλαμβάνεται τακτικά ένα πλήρες εκπαιδευτικό πρόγραμμα, αλλά μπορεί να είναι σκόπιμο και πρακτικότερο να παρέχεται στα μέλη του προσωπικού πιο εξειδικευμένη εκπαίδευση σε νέους ή σε τομείς στους οποίους εντοπίζονται αδυναμίες.

I.3.4 Η **εκπαίδευση** μπορεί να παρασχεθεί με διάφορες **μεθόδους**, όπως για παράδειγμα προσωπικά, με αυτοδιδασκαλία, ηλεκτρονική μάθηση, οπτικοακουστικές παρουσιάσεις, με κάποιο άλλο τρόπο ή με ένα συνδυασμό των παραπάνω μεθόδων. Τονίζεται για άλλη μια φορά, ωστόσο, ότι τα προγράμματα κατάρτισης πρέπει να είναι προσαρμοσμένα σε κάθε Εταιρεία ανάλογα με το μέγεθος και τη φύση των δραστηριοτήτων της, καθώς και τον τύπο πελατολογίου. Θα πρέπει επίσης να μελετηθεί η εφαρμογή ενός συστήματος εξετάσεων ή κάποιας άλλης μεθόδου επιβεβαίωσης για τη διασφάλιση της αποτελεσματικότητας των εκπαιδεύσεων που λαμβάνουν χώρα. Σημειώνεται ότι η συνεχιζόμενη ενημέρωση και επίγνωση μπορεί επίσης να επιτευχθεί μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, ενημερωτικών δελτίων, κατευθυντήριων γραμμών, περιοδικών ομαδικών συναντήσεων και άλλων μέσων που διευκολύνουν την ανταλλαγή πληροφοριών.

I.3.5 Είναι σημαντικό ο ΛΣ να κρατά αρχείο με όλες τις ενέργειες στις οποίες προβαίνει προς εκπλήρωση των απαιτήσεων εκπαίδευσης και επίγνωσης τόσο του ιδίου, όσο και του προσωπικού, πότε αυτές έλαβαν χώρα, το περιεχόμενο/εκπαιδευτικό υλικό, τη διάρκεια και τα άτομα που παρακολούθησαν ή στα οποία απευθύνονταν οι εκπαιδεύσεις και/οι όποιες ενημερώσεις κοινοποιήθηκαν.

I.4 Διαφοροποίηση της Εκπαίδευσης

I.4.1 Όπως σημειώνεται ανωτέρω, κατά το σχεδιασμό των εκπαιδευτικών συνεδριών, πρέπει να λαμβάνονται υπόψη τα διάφορα επίπεδα/τύποι προσωπικού. Παρακάτω αναφέρονται μερικές βασικές κατηγορίες που θα μπορούσαν να ληφθούν υπόψη για **ομαδοποίηση και προσαρμογή**. Κάθε Εταιρεία μπορεί να προσαρμόσει το σχεδιασμό της εκπαίδευσης σύμφωνα με τη δική της δομή οργάνωσης.

I.4.2 **Νέο επαγγελματικό προσωπικό** που θα ασχολείται με πελάτες ή τις υποθέσεις τους, ανεξάρτητα από το επίπεδο αρχαιότητας, πρέπει να αποκτήσει μία γενική εκτίμηση του υποβάθρου της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, των διαδικασιών Δέουσας Επιμέλειας προς τον Πελάτη (ΔΕΠ), του Γνώρισε τον Πελάτη σου (KYC) και τις διαδικασίες αναγνώρισης και αναφοράς τυχόν ύποπτων συναλλαγών στο ΛΣ. Τα νέα μέλη του προσωπικού πρέπει να ενημερώνονται ότι η αναφορά ύποπτων συναλλαγών αποτελεί επίσης προσωπική τους ατομική υποχρέωση.

I.4.3 Το **προσωπικό της πρώτης γραμμής** που έρχεται σε άμεση επαφή με πελάτες είναι πιθανό να είναι το πρώτο σημείο επαφής με όσους επιδίδονται σε νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδοτές τρομοκρατίας και, συνεπώς, οι προσπάθειές τους είναι ζωτικής

σημασίας για το σύστημα αναφοράς της Εταιρείας. Πρέπει να παρέχεται εκπαίδευση σχετικά με παράγοντες που μπορεί να προκαλέσουν υποψίες και τις διαδικασίες που πρέπει να υιοθετηθούν όταν μια συναλλαγή ή δραστηριότητα θεωρείται ύποπτη. Ιδιαίτερη έμφαση πρέπει να δοθεί στο γεγονός ότι αυτή η ομάδα προσωπικού είναι τα «μάτια και τα αυτιά» της Εταιρείας, η οποία μπορεί να εντοπίσει τυχόν ανωμαλίες στην συμπεριφορά ή στα μοτίβα του πελάτη.

I.4.4 Το **προσωπικό που μπορεί να αποδεχτεί πελάτες** πρέπει να λάβει την εκπαίδευση που συνίσταται για το προσωπικό της πρώτης γραμμής. Επιπρόσθετα, πρέπει να γίνει κατανοητή η ανάγκη εξακρίβωσης της ταυτότητας του πελάτη και θα πρέπει να παρέχεται εκπαίδευση σχετικά με τις διαδικασίες επαλήθευσης των πελατών της Εταιρείας. Το εν λόγω προσωπικό πρέπει να γνωρίζει τους τύπους ύποπτων πληροφοριών που ενδέχεται να χρειαστεί να αναφερθούν στο ΛΣ, όπως πλαστά έγγραφα, πληροφορίες σχετικά με κυρώσεις, ασυνεπείς με το οικονομικό προφίλ του πελάτη δραστηριότητες και άλλα. Πρέπει επίσης να γνωρίζουν ποιες διαδικασίες πρέπει να ακολουθούν σε τέτοιες περιπτώσεις.

I.4.5 Η **ανώτατη διοίκηση** που έχει την ευθύνη για την εποπτεία ή τη διαχείριση του προσωπικού θα πρέπει να διαθέτει υψηλότερο επίπεδο κατάρτισης που να καλύπτει όλες τις πτυχές της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.

I.4.6 Οι Εταιρείες μπορούν να εξετάσουν τον ακόλουθο μη εξαντλητικό κατάλογο τομέων κατάρτισης για ανώτατη διοίκηση:

- i. Εσωτερικές διαδικασίες υποβολής αναφοράς
- ii. Απαιτήσεις για την επαλήθευση της ταυτότητας και την τήρηση αρχείων
- iii. Αδικήματα και ποινές που απορρέουν από το Νόμο για μη αναφορά και παροχή βοήθειας σε όσους επιδίδονται σε ξέπλυμα παράνομου χρήματος ή χρηματοδότες τρομοκρατίας
- iv. Κόκκινες σημαίες και πρόσφατες τάσεις ύποπτης συμπεριφοράς πελάτη και μοτίβων δραστηριοτήτων
- v. Κυρώσεις
- vi. Επικείμενες νομοθεσίες ή οδηγίες
- vii. Πρόσφατες εξελίξεις

I.4.7 Ο ΛΣ πρέπει να λάβει εις βάθος εκπαίδευση σχετικά με όλες τις πτυχές του Νόμου, της παρούσας Οδηγίας και των πρόσφατων εξελίξεων στον τομέα, κάτι που θα του επιτρέψει να επικαιροποιεί αποτελεσματικά τις εσωτερικές διαδικασίες. Επιπλέον, ο Λειτουργός Συμμόρφωσης, θα πρέπει να λαμβάνει **εκτεταμένη αρχική και συνεχιζόμενη εκπαίδευση** σχετικά με την επικύρωση και την αναφορά ύποπτων συναλλαγών, τις ρυθμίσεις ανατροφοδότησης και τις νέες τάσεις και πρότυπα εγκληματικής δραστηριότητας. Τονίζεται ότι υπάρχει μια ετήσια απαίτηση **εξειδικευμένης εκπαίδευσης 10 ωρών**, σχετικής με τα καθήκοντα του Λειτουργού Συμμόρφωσης. Περαιτέρω συμβουλές ή βοήθεια μπορούν να ληφθούν από τους εμπειρογνώμονες στην συμμόρφωση κατά της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή τον ΠΔΣ, που είναι η Εποπτική Αρχή.

I.5 Κουλτούρα Συμμόρφωσης

I.5.1 Κατά το σχεδιασμό εκπαιδεύσεων, οι Εταιρείες θα πρέπει πάντα να στοχεύουν στη δημιουργία μιας **κουλτούρας συμμόρφωσης ΞΠΧ/ΧΤ** εντός του οργανισμού, αποφεύγοντας απλώς να ακολουθούν μόνο τις προτεινόμενες (“*tick the box*”) προσεγγίσεις και να δίνουν πάντοτε ιδιαίτερη προσοχή στην προσέγγιση βάσει κινδύνου. Η ανάπτυξη μιας νοοτροπίας συμμόρφωσης εντός της Εταιρείας είναι η ισχυρότερη και πιο σημαντική προστασία που μπορεί να έχει ένας οργανισμός για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας και γενικότερα του οικονομικού εγκλήματος.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι – Ενδεικτικός (Μη εξαντλητικός) Κατάλογος των Παραγόντων και των Τύπων Αποδεικτικών Στοιχείων ως Προς την Ύπαρξη Δυνητικά Χαμηλότερου Κινδύνου

1. Παράγοντες Κινδύνου ως Προς τον Πελάτη:

- α. Εταιρείες εισηγμένες σε χρηματιστήριο που υπόκεινται σε απαιτήσεις γνωστοποίησης, είτε βάσει των κανόνων του χρηματιστηρίου είτε βάσει του Νόμου ή εκτελεστών μέσων, οι οποίες συνεπάγονται απαιτήσεις για να διασφαλιστεί επαρκής διαφάνεια του πραγματικού δικαιούχου.
- β. Δημόσιες υπηρεσίες ή επιχειρήσεις
- γ. Πελάτες που είναι κάτοικοι γεωγραφικών περιοχών χαμηλότερου κινδύνου, οι οποίες καθορίζονται στην παράγραφο 3 κατωτέρω.

2. Παράγοντες Κινδύνου ως Προς Προϊόντα, Υπηρεσίες, Συναλλαγές ή Διαύλους Παράδοσης.

- α. Ασφαλιστήρια συμβόλαια ζωής, όπου τα ασφαλιστρα είναι χαμηλά.
- β. Συμβόλαια συνταξιοδοτικής ασφάλισης, εάν δεν περιέχουν επιλογή πρόωρης εξαγοράς και το συμβόλαιο δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως εγγύηση.
- γ. Τα συνταξιοδοτικά ή ανάλογα καθεστώτα που προσφέρουν συνταξιοδοτικές παροχές στους εργαζομένους, στα οποία οι εισφορές καταβάλλονται μέσω αφαίρεσης από τον μισθό και των οποίων οι κανόνες δεν επιτρέπουν τη μεταφορά των δικαιωμάτων των μελών.
- δ. Χρηματοοικονομικά προϊόντα ή υπηρεσίες που παρέχουν κατάλληλα καθορισμένες και περιορισμένες υπηρεσίες σε ορισμένες κατηγορίες πελατών, ούτως ώστε να αυξηθεί η πρόσβαση για σκοπούς χρηματοοικονομικής ένταξης.
- ε. Προϊόντα όπου οι κίνδυνοι Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες και Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας περιορίζονται από άλλους παράγοντες, όπως τα όρια χρηματικών ποσών ή η διαφάνεια της ιδιοκτησίας, όπως ορισμένα είδη ηλεκτρονικού χρήματος.

3. Γεωγραφικοί Παράγοντες Κινδύνου.

- α. Κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- β. Τρίτες χώρες που διαθέτουν αποτελεσματικά συστήματα καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες και της Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας.
- γ. Τρίτες χώρες που έχουν αναγνωριστεί από αξιόπιστες πηγές ως χαμηλού επιπέδου δωροδοκίας ή άλλων εγκληματικών δραστηριοτήτων.
- δ. Τρίτες χώρες οι οποίες, σύμφωνα με αξιόπιστες πηγές, όπως αμοιβαίες εκτιμήσεις, λεπτομερείς εκθέσεις αξιολόγησης ή δημοσιευμένες εκθέσεις παρακολούθησης, έχουν θεσπίσει ρυθμίσεις για την καταπολέμηση της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες και της Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας που συνάδουν προς τις αναθεωρημένες συστάσεις της Financial Action Task Force και εφαρμόζουν αποτελεσματικά τις εν λόγω ρυθμίσεις.

Πηγή: Ο περί της Παρεμπόδισης και Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες Νόμος του 2007 όπως τροποποιήθηκε μέχρι το 2022

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ-Υψηλότερος Κίνδυνος

(α) Ενδεικτικός (Μη εξαντλητικός) Κατάλογος των Παραγόντων και των Τύπων Αποδεικτικών Στοιχείων ως Προς την Ύπαρξη Δυνητικά Υψηλότερου Κινδύνου

1. Παράγοντες Κινδύνου ως προς τον Πελάτη.

- α. Η επιχειρηματική σχέση αναπτύσσεται σε ασυνήθιστες περιστάσεις.
- β. Πελάτες που είναι κάτοικοι γεωγραφικών περιοχών υψηλότερου κινδύνου, οι οποίες καθορίζονται στην παράγραφο 3 κατωτέρω.
- γ. Νομικά πρόσωπα ή μηχανισμοί που είναι φορείς κατοχής προσωπικών περιουσιακών στοιχείων.
- δ. Εταιρείες που έχουν μετόχους ασκούντες καθήκοντα εξ ονόματος άλλου προσώπου ή μετοχές στον κομιστή (ανώνυμες).
- ε. Επιχειρήσεις που συναλλάσσονται κυρίως με μετρητά (cash intensive business).
- στ. Η ιδιοκτησιακή δομή της Εταιρείας φαίνεται ασυνήθιστη ή υπερβολικά πολύπλοκη, δεδομένης της φύσης των δραστηριοτήτων της Εταιρείας.
- ζ. Πελάτης και, σε περίπτωση μη φυσικού προσώπου, πραγματικός δικαιούχος του πελάτη, που είναι υπήκοος τρίτης χώρας ή κράτους μέλους και υποβάλλει αίτηση για χορήγηση δικαιώματος διαμονής ή ιθαγένειας στη Δημοκρατία με αντάλλαγμα μεταφορές κεφαλαίων, αγορά ιδιοκτησίας ή κρατικών ομολόγων, ή επενδύσεις σε εταιρείες σε αυτή.

2. Παράγοντες Κινδύνου ως Προς Προϊόντα, Υπηρεσίες, Συναλλαγές ή Διαύλους Παράδοσης.

- α. Ιδιωτική τραπεζική.
- β. Προϊόντα ή συναλλαγές που ενδέχεται να ευνοούν την ανωνυμία.
- γ. Επιχειρηματικές σχέσεις ή συναλλαγές, χωρίς φυσική παρουσία των μερών, χωρίς ορισμένες διασφαλίσεις, όπως μέσα ηλεκτρονικής ταυτοποίησης, σχετικές υπηρεσίες εμπιστοσύνης όπως ορίζονται στον Κανονισμό (ΕΕ) αριθμ. 910/2014 και στον περί της Εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) αριθμ. 910/2014 σχετικά με την Ηλεκτρονική Ταυτοποίηση και τις Υπηρεσίες Εμπιστοσύνης για τις Ηλεκτρονικές Συναλλαγές στην Εσωτερική Αγορά Νόμο, ή οποιαδήποτε άλλη ασφαλής, εξ αποστάσεως ή ηλεκτρονική διαδικασία ταυτοποίησης που ρυθμίζεται, αναγνωρίζεται, εγκρίνεται ή γίνεται αποδεκτή από αρμόδια Αρχή της Δημοκρατίας.
- δ. Πληρωμές που λαμβάνονται από άγνωστους ή ασύνδετους τρίτους.
- ε. Νέα προϊόντα και νέες επιχειρηματικές πρακτικές, συμπεριλαμβανομένων νέων μηχανισμών παράδοσης, καθώς και χρήση νέων ή αναπτυσσόμενων τεχνολογιών τόσο για νέα όσο και για προϋπάρχοντα προϊόντα.
- στ. Συναλλαγές που συνδέονται με πετρέλαιο, όπλα, πολύτιμα μέταλλα, προϊόντα καπνού, πολιτιστικά τεχνουργήματα και άλλα αντικείμενα αρχαιολογικής, ιστορικής, πολιτιστικής και θρησκευτικής σημασίας ή σπάνιας επιστημονικής αξίας, καθώς και ελεφαντοστό και προστατευόμενα είδη.

3. Γεωγραφικοί Παράγοντες Κινδύνου (καταχώριση έδρα, διαμονή).

- α. Με την επιφύλαξη του [Αρθρου 64\(1\)\(α\)](#) του Νόμου χώρες στις οποίες έχει διαπιστωθεί, σύμφωνα με αξιόπιστες πηγές, όπως αμοιβαίες εκτιμήσεις, λεπτομερείς εκθέσεις αξιολόγησης ή δημοσιευμένες εκθέσεις παρακολούθησης, η έλλειψη αποτελεσματικών συστημάτων καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες και της Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας.

- β. Χώρες στις οποίες έχουν διαπιστωθεί, σύμφωνα με αξιόπιστες πηγές, υψηλά επίπεδα δωροδοκίας ή άλλων εγκληματικών δραστηριοτήτων.
- γ. Χώρες που υπόκεινται σε κυρώσεις, εμπορικό αποκλεισμό ή παρεμφερή μέτρα που έχουν επιβληθεί, για παράδειγμα, από την Ευρωπαϊκή Ένωση ή τα Ηνωμένα Έθνη.
- δ. Χώρες που παρέχουν χρηματοδότηση ή στήριξη σε τρομοκρατικές δραστηριότητες ή που στο έδαφός τους δρουν οργανώσεις χαρακτηρισμένες ως τρομοκρατικές.

Πηγή: Ο περί της Παρεμπόδισης και Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες Νόμος του 2007 όπως τροποποιήθηκε μέχρι το 2022

(β) Άλλοι Παράγοντες Κινδύνου Όπως Επισημαίνονται από την FATF:

1. Η επιχειρηματική ή επαγγελματική δραστηριότητα του πελάτη και του πραγματικού δικαιούχου του πελάτη, δηλαδή το εάν η δραστηριότητα ενέχει υψηλό κίνδυνο διαφθοράς (π.χ. εμπόριο όπλων), είτε σχετίζεται με υψηλά ποσά μετρητών, το κατά πόσον ρυθμίζονται οι δραστηριότητες αυτές κ.λπ.
2. Η φήμη του πραγματικού δικαιούχου του πελάτη, καθώς και του ιδίου του πελάτη, το αν υπάρχουν, δηλαδή, δυσμενή δημοσιεύματα που αφορούν τον πελάτη και τους πραγματικούς δικαιούχους, αν υπάρχουν προηγούμενες αναφορές υποψιών, αν έχουν καταδικαστεί κ.λπ.
3. Η φύση και η συμπεριφορά του πραγματικού δικαιούχου του πελάτη και του πελάτη, δηλαδή είναι αχρειαστα μυστικοπαθείς, υπάρχει αμφιβολία για το αληθές των εγγράφων KYC, υπάρχει συχνή και ανεξήγητη αλλαγή ιδιοκτησίας κ.λπ.
4. Η δομή του πελάτη, δηλαδή η δομή δεν είναι διαφανής, είναι ασυνήθιστα περίπλοκη χωρίς λογική εξήγηση κ.λπ.
5. Άτομα που υπόκεινται σε κυρώσεις που εκδίδονται από τον ΟΗΕ, την ΕΕ και το OFAC (Γραφείο Ελέγχου Ξένων Περιουσιακών Στοιχείων).
6. Το επίπεδο διαφάνειας που παρέχει η υπηρεσία/συναλλαγή, δηλαδή το κατά πόσον οι υπηρεσίες αυτές προωθούν την ανωνυμία, οι εταιρείες δέχονται οδηγίες από τρίτους κ.λπ.
7. Η πολυπλοκότητα της υπηρεσίας/συναλλαγής, δηλαδή το εάν οι συναλλαγές περιλαμβάνουν έναν αριθμό αντισυμβαλλόμενων μερών από διάφορες δικαιοδοσίες.
8. Η αξία ή το μέγεθος της υπηρεσίας/συναλλαγής, δηλαδή αν οι υπηρεσίες διεκπεραιώνονται εντατικά σε μετρητά ή περιλαμβάνουν συναλλαγές υψηλής αξίας.
9. Χώρες που δεν διαθέτουν επαρκή συστήματα ΞΠΧ/ΧΤ π.χ. Λίστες τρίτων χωρών υψηλού κινδύνου που εκδίδονται από FATF και ΕΕ.
10. Χώρες που υπόκεινται σε κυρώσεις, εμπάργκο ή παρόμοια μέτρα που έχουν εκδοθεί, για παράδειγμα από το Ηνωμένο Βασίλειο, την ΕΕ και το OFAC.
11. Χώρες που έχουν σημαντικά επίπεδα διαφθοράς ή άλλες εγκληματικές δραστηριότητες, όπως ναρκωτικά, εμπόριο όπλων, εμπορία ανθρώπων, παράνομη εμπορία διαμαντιών κ.λπ.
12. Χώρες που έχουν προσδιοριστεί ότι υποστηρίζουν τρομοκρατικές δραστηριότητες ή έχουν κατονομάσει τρομοκρατικές οργανώσεις που δραστηριοποιούνται στη χώρα τους.
13. Δίαυλοι μέσω των οποίων η αδειοδοτημένη Εταιρεία συνάπτει επιχειρηματική σχέση ή μέσω των οποίων πραγματοποιούνται συναλλαγές. Οι διάυλοι που ευνοούν την ανωνυμία αυξάνουν τον κίνδυνο ΞΠΧ/ΧΤ εάν δεν ληφθούν μέτρα για αυτό.
14. Στις περιπτώσεις όπου η αλληλεπίδραση με τον πελάτη πραγματοποιείται εξ αποστάσεως, μπορούν να εφαρμοστούν τεχνολογικά μέτρα για τον μετριασμό του αυξημένου κινδύνου απάτης ή πλαστοπροσωπίας που υπάρχει σε αυτές τις καταστάσεις. Αυτά τα μέτρα

επιτρέπουν σε μια αδειοδοτημένη Εταιρεία να εξακριβώσει εάν ο πελάτης που παρέχει τα σχετικά στοιχεία ταυτοποίησης είναι στην πραγματικότητα το άτομο που ισχυρίζεται ότι είναι.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ – Μέτρα Δέουσας Επιμέλειας ως προς τον Πελάτη (ΔΕΠ)

Επαλήθευση και Πιστοποίηση

Φυσικά Πρόσωπα

Ταυτοποίηση Πελάτη

Θα πρέπει να ληφθεί το πλήρες όνομα (συμπεριλαμβανομένων άλλων ονομάτων που χρησιμοποιούνται), η ημερομηνία γέννησης και η διεύθυνση κατοικίας (η διεύθυνση στην οποία μπορεί να εντοπιστεί το άτομο). Πρόσθετες πληροφορίες, όπως η πηγή και το μέγεθος του πλούτου του, η φορολογική κατοικία, ο αριθμός φορολογικού μητρώου, η υπογραφή, το επάγγελμα ή απασχόλησή του και οποιεσδήποτε άλλες σχετικές πληροφορίες θα πρέπει να ληφθούν όπου απαιτείται.

Επαλήθευση Πελάτη

Ένα έγγραφο που εκδίδεται από έναν επίσημο φορέα (π.χ. κυβέρνηση) θεωρείται ανεξάρτητη και αξιόπιστη πηγή, ακόμη και αν παρέχεται από τον πελάτη. Τα έγγραφα που λαμβάνονται πρέπει να είναι έγκυρα, πρόσφατα έως 6 μηνών και πιστοποιημένα.

Τα έγγραφα που βρίσκονται στο Διαδίκτυο δεν πρέπει να γίνονται αποδεκτά εάν υπάρχουν υποψίες σχετικά με την προέλευση ή την ακεραιότητα των εγγράφων. Σε περιπτώσεις που έγγραφα που βρίσκονται στο Διαδίκτυο θα χρησιμοποιηθούν στη διαδικασία δέουσας επιμέλειας προς τον πελάτη, αυτά τα έγγραφα θα πρέπει να θεωρούνται σύμφωνα με την παράγραφο Ε.5.10.

Τα ακόλουθα είναι ένας προτεινόμενος (μη εξαντλητικός) κατάλογος πηγών αποδεικτικών στοιχείων.

Τύπος Πληροφορίας	Πηγή Επαλήθευσης
Όνοματεπώνυμο & Ημερομηνία Γέννησης	Επικυρωμένο πιστό αντίγραφο του πρωτοτύπου: <ol style="list-style-type: none">Έγκυρο διεθνές διαβατήριο, ήΕθνική (πολιτική) ταυτότητα και ως συμπληρωματικήΈγκυρη/Ισχύουσα άδεια οδήγησης <p>Σημειώνεται ότι το ληφθέν έγγραφο πρέπει να περιέχει τη φωτογραφία του ατόμου.</p>
Διεύθυνση Διαμονής	Επικυρωμένο πιστό αντίγραφο του πρωτοτύπου: <ol style="list-style-type: none">Πρόσφατος λογαριασμός κοινής ωφέλειας έως 6 μηνών (ρεύματος, φυσικού αερίου, νερού και σταθερής τηλεφωνικής γραμμής, αλλά όχι γραμμής κινητής τηλεφωνίας), ήΠρόσφατη κατάσταση τραπεζικού λογαριασμού έως 6 μηνών (που αναφέρει τη διεύθυνση κατοικίας), ήΠιστοποιητικό Έκπτωσης Φόρου, ήΆδεια παραμονής
Πηγή και μέγεθος του πλούτου και Πηγή	<ol style="list-style-type: none">Βιογραφικό Σημείωμα και/ήΥπόμνημα που εκπονήθηκε από τον υπεύθυνο το οποίο βασίζεται σε δημόσια αναζήτηση μέσω διαδικτύου και αξιόπιστων ιστότοπων, καθώς και δημόσιων μητρώων και/ή

<p>Εισοδημάτων (ανάλογα με την περίπτωση)</p>	<p>3. Κατάλληλα δικαιολογητικά έγγραφα (π.χ. αντίγραφο ακίνητης ιδιοκτησίας για κληρονομιά, δικαστικές αποφάσεις για διακανονισμό διαζυγίου, συμβάσεις πώλησης για πώληση ακινήτων ή επενδύσεων, το πιο πρόσφατο πιστοποιητικό αποδοχών ή σύμβαση εργοδότησης για απασχόληση)</p> <p>Για περισσότερες λεπτομέρειες, ανατρέξτε στον Οδηγό Δικηγόρου για τον Εντοπισμό και την Πρόληψη της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες (A Lawyer's Guide to Detecting and Preventing Money Laundering) που έχει εκδοθεί από τον Διεθνή Δικηγορικό Σύλλογο (International Bar Association), τον Αμερικανικό Δικηγορικό Σύλλογο (American Bar Association) και το Συμβούλιο Δικηγόρων και Νομικών Εταιρειών της Ευρώπης (Council of Bars and Law Societies of Europe) και κυκλοφόρησε από τον ΠΔΣ.</p>
---	--

Άλλα έγγραφα Συστατική επιστολή από επαγγελματία Δικηγόρο, Λογιστή ή τράπεζα

Νομικά Πρόσωπα

Τα ακόλουθα είναι ένας προτεινόμενος (μη εξαντλητικός) κατάλογος πηγών αποδεικτικών στοιχείων:

Τύπος Πληροφορίας	Πηγή Επαλήθευσης
Όνομα, Ημερομηνία & Αριθμός Εγγραφής	Επικυρωμένα πιστά αντίγραφα των νόμιμων εγγράφων που επιβεβαιώνουν την ημερομηνία και τον αριθμό εγγραφής (π.χ. για κυπριακές εταιρείες το Πιστοποιητικό Σύστασης)
Εγγεγραμμένο Γραφείο*	Επικυρωμένα πιστά αντίγραφα των νόμιμων εγγράφων που επιβεβαιώνουν το εγγεγραμμένο γραφείο/που βρίσκεται η έδρα του νομικού προσώπου (π.χ. για κυπριακές εταιρείες το Πιστοποιητικό Διεύθυνσης Εγγεγραμμένου Γραφείου)
Διοικητικό Συμβούλιο	Επικυρωμένα πιστά αντίγραφα των νόμιμων εγγράφων που επιβεβαιώνουν το Διοικητικό Συμβούλιο (π.χ. για κυπριακές εταιρείες το Πιστοποιητικό Διευθυντών και Γραμματέα)
Μέτοχοι	Επικυρωμένα πιστά αντίγραφα των νόμιμων εγγράφων που επιβεβαιώνουν τους υφιστάμενους Μετόχους (π.χ. για κυπριακές εταιρείες το Πιστοποιητικό Μετόχων)
Ιδρυτικό (και) Καταστατικό Έγγραφο	Επικυρωμένα πιστά αντίγραφα των νόμιμων εγγράφων που επιβεβαιώνουν το Ιδρυτικό ή/και Καταστατικό Έγγραφο της οντότητας (π.χ. για κυπριακές εταιρείες το Ιδρυτικό και Καταστατικό Έγγραφο)
Πιστοποιητικό Καλής Υπόστασης/Λειτουργίας (Certificate of Good Standing)	Αποδεικτικά στοιχεία που υποστηρίζουν ότι η οντότητα βρίσκεται σε Καλή Υπόσταση

Τύπος Πληροφορίας	Πηγή Επαλήθευσης
	(π.χ. για κυπριακές εταιρείες επικυρωμένο πιστό αντίγραφο Πιστοποιητικού Καλής Υπόστασης – ισχύει για εταιρείες που μετρούν περισσότερους από 6 μήνες ύπαρξης)
Οικονομικές και άλλες πληροφορίες (όπου εφαρμόζεται)	Σχεδιάγραμμα με την Δομή του Ομίλου και τις πιο πρόσφατες Εκθέσεις Οικονομικών Πληροφοριών (π.χ. για τις κυπριακές εταιρείες τις πιο πρόσφατες Ελεγμένες Οικονομικές Καταστάσεις)

* *Επιπρόσθετα της καταχωρηθείσας εγγεγραμμένης διεύθυνσης, θα πρέπει να ληφθεί και η πραγματική διεύθυνση στην οποία η επιχείρηση δραστηριοποιείται.*

Για κυπριακές οντότητες, τα παραπάνω έγγραφα μπορούν να εκτυπωθούν από την ιστοσελίδα του Εφόρου Εταιρειών και να θεωρηθούν. Επισημαίνεται ότι οι εταιρείες δεν πρέπει να βασίζονται αποκλειστικά στο Μητρώο Τελικών Δικαιούχων για τις υποχρεώσεις ταυτοποίησης και δέουσας επιμέλειας.

Εισηγμένη Οντότητα

Τύπος Πληροφορίας	Πηγή Επαλήθευσης
Πλήρες Όνομα	Θεωρημένη εκτύπωση από την ιστοσελίδα του σχετικού φορέα
Εγγεγραμμένη Διεύθυνση	Η εκτύπωση πρέπει να περιέχει την εγγεγραμμένη διεύθυνση
Αριθμός Μέλους ή Εγγραφής	Η εκτύπωση πρέπει να περιέχει τον καταχωρημένο αριθμό

Πιστοποίηση

Τα παρακάτω είναι μια προτεινόμενη μη εξαντλητική λίστα μεθόδων πιστοποίησης:

- α. Συμβολαιογράφος - (όχι πιστοποιών υπάλληλος)
- β. Σφραγίδα της Χάγης (Apostille) - Νομιμοποίηση Δημόσιων Εγγράφων για χώρες μέλη της Σύμβασης της Χάγης
- γ. Ανεξάρτητος επαγγελματίας του οποίου το επάγγελμα διέπεται από κώδικα δεοντολογίας και πρακτικής που ασκεί επάγγελμα σε χώρα μέλος της Ε.Ε. ή σε ισοδύναμο κράτος μέλος ή που εφαρμόζει τις συστάσεις της FATF (η πιστοποίηση πρέπει να συνοδεύεται από την άδεια του επαγγελματικού οργανισμού, συμπεριλαμβανομένου του αριθμού εγγραφής του)
- δ. Η Πρεσβεία ή το Προξενείο της Κυπριακής Δημοκρατίας

Η πιστοποίηση πρέπει να δηλώνει ότι το έγγραφο είναι ένα "Επικυρωμένο πιστό αντίγραφο του πρωτοτύπου" ("Certified true copy of the original"), το όνομα και την ιδιότητα του πιστοποιούντος και την ημερομηνία πιστοποίησης του πιστοποιητικού.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV - Κόκκινες Σημαίες Ξεπλύματος Παράνομου Χρήματος

Παραδείγματα ύποπτων συναλλαγών/δραστηριοτήτων που σχετίζονται με το ξέπλυμα παράνομου χρήματος

1. Μεταφορά κεφαλαίων μεταξύ τραπεζικών ή άλλου είδους λογαριασμών που έχουν ανοιχτεί σε διάφορες χώρες, μέσω της Κύπρου, χωρίς εύλογη αιτιολογία.
2. Μεταφορά κεφαλαίων μεταξύ εταιρειών που ανήκουν στον ίδιο όμιλο, χωρίς εύλογη αιτιολογία.
3. Καταθέσεις που εκτελούνται χωρίς υποβολή δικαιολογητικών σε αποδεκτή μορφή (π.χ. τιμολόγιο, συμφωνίες κ.λπ.).
4. Τα δικαιολογητικά που υποβάλλονται σε σχέση με μια συγκεκριμένη συναλλαγή (π.χ. τιμολόγιο ή συμφωνία) δεν είναι στην ίδια μορφή που συνήθως χρησιμοποιείται από τον πελάτη. Για παράδειγμα, υποβάλλονται πρόχειρα τιμολόγια ή υποδείγματα τιμολογίων, διαφορετικά από αυτά που παράγονται από το σύστημα που χρησιμοποιεί ο πελάτης.
5. Συναλλαγές χωρίς προφανή σκοπό ή που είναι αχρείαστα περίπλοκες.
6. Χρήση ξένων τραπεζικών ή άλλου είδους λογαριασμών ή εταιρειών ή ομίλων εταιρειών με περίπλοκη δομή ιδιοκτησίας που δεν δικαιολογείται βάσει των αναγκών και του οικονομικού προφίλ του πελάτη.
7. Οι συναλλαγές ή το μέγεθος των συναλλαγών που ζητά ο πελάτης δεν συνάδουν με τη συνήθη πρακτική ή την επιχειρηματική δραστηριότητα του πελάτη.
8. Μεγάλος όγκος συναλλαγών ή/και καταθέσεων ή πιστώσεων χρημάτων σε λογαριασμό, όταν η φύση των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων του πελάτη δεν φαίνεται να δικαιολογεί τέτοια δραστηριότητα.
9. Συχνός διακανονισμός των υποχρεώσεων του πελάτη σε μετρητά.
10. Χρήση τραπεζικών ή άλλου είδους λογαριασμών διαφορετικών από τους συνηθισμένους τραπεζικούς λογαριασμούς του πελάτη, για τη μεταφορά ποσών που κατατέθηκαν αρχικά σε μετρητά.
11. Κάθε συναλλαγή της οποίας η φύση, το μέγεθος ή η συχνότητα φαίνεται να είναι ασυνήθιστη.
12. Οδηγίες πληρωμής σε τρίτο άτομο που δεν φαίνεται να σχετίζεται με τον εντολέα της πληρωμής.
13. Μεταφορά χρημάτων προς και από χώρες ή γεωγραφικές περιοχές που δεν εφαρμόζουν ή εφαρμόζουν ανεπαρκώς τις Συστάσεις της FATF.
14. Ο πελάτης είναι απρόθυμος να παράσχει πλήρεις πληροφορίες κατά τη σύναψη μιας επιχειρηματικής σχέσης σχετικά με τη φύση και τον σκοπό των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων του, την αναμενόμενη δραστηριότητα λογαριασμού, τα ονόματα των διευθυντών και αξιωματούχων ή την τοποθεσία της επιχείρησης.
15. Ο πελάτης παρέχει ελάχιστες ή παραπλανητικές πληροφορίες που είναι δύσκολο ή δαπανηρό για την Εταιρεία να επαληθεύσει.
16. Ο πελάτης παρέχει ασυνήθιστα ή ύποπτα έγγραφα ταυτότητας.
17. Το τηλέφωνο της οικίας/επιχείρησης ενός πελάτη είναι αποσυνδεδεμένο και δεν μπορεί να τον εντοπίσει η Εταιρεία και οι υπάλληλοί της.
18. Πελάτης που έχει συσταθεί από ξένο χρηματοοικονομικό οργανισμό ή από τρίτο μέρος από χώρες ή γεωγραφικές περιοχές που δεν εφαρμόζουν ή εφαρμόζουν ανεπαρκώς τις Συστάσεις της FATF.
19. Χρηματοοικονομικές συναλλαγές από μη κερδοσκοπικούς ή φιλανθρωπικούς οργανισμούς για τις οποίες δεν φαίνεται να υπάρχει λογικός οικονομικός σκοπός ή για τις οποίες δεν φαίνεται να

υπάρχει σχέση μεταξύ της δηλωμένης δραστηριότητας του οργανισμού και των άλλων μερών της συναλλαγής.

20. Ανεξήγητες αντιφάσεις που προκύπτουν κατά τη διαδικασία ταυτοποίησης και επαλήθευσης του πελάτη.
21. Σύνθετο δίκτυο εμπιστευμάτων ή εξουσιοδοτημένων αντιπροσώπων ή/και σύνθετη νομική δομή.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V - Κόκκινες Σημαίες Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας

Παραδείγματα ύποπτων συναλλαγών/δραστηριοτήτων που σχετίζονται με τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας

1. Μια σειρά περίπλοκων μεταφορών χρημάτων από ένα νομικό ή φυσικό πρόσωπο σε άλλο ως μέσο απόκρυψης της πηγής και της σκοπούμενης χρήσης των κεφαλαίων.
2. Συναλλαγές που είναι ασυνεπείς και δεν δικαιολογούνται οικονομικά λαμβάνοντας υπόψη την κανονική δραστηριότητα του οργανισμού.
3. Οι καταθέσεις διαρθρώνονται με τρόπο που υπεκφεύγει τις απαιτήσεις αναφοράς προς αποφυγή εντοπισμού.
4. Πολλαπλές καταθέσεις μετρητών και αναλήψεις με ύποπτα δικαιολογητικά.
5. Συχνή εγχώρια και διεθνής δραστηριότητα μέσω ATM.
6. Οι μεταφορές χρημάτων δεν περιλαμβάνουν πληροφορίες σχετικά με τον εντολέα ή το πρόσωπο για λογαριασμό του οποίου πραγματοποιείται η συναλλαγή, ενώ αναμένεται η συμπερίληψη των πληροφοριών αυτών.
7. Ασυνήθιστη δραστηριότητα μετρητών σε ξένους τραπεζικούς λογαριασμούς.
8. Πολλαπλές καταθέσεις μετρητών σε μικρά ποσά σε λογαριασμό ακολουθούμενες από μεγάλη τραπεζική μεταφορά σε άλλη χώρα.
9. Χρήση πολλαπλών, ξένων τραπεζικών ή άλλου είδους λογαριασμών.
10. Πολλοί προσωπικοί και επιχειρηματικοί λογαριασμοί ή λογαριασμοί μη κερδοσκοπικών οργανώσεων ή φιλανθρωπικών οργανώσεων χρησιμοποιούνται για τη συλλογή και τη διοχέτευση χρημάτων σε μικρό αριθμό αλλοδαπών δικαιούχων.
11. Οι πράξεις ξένου συναλλάγματος πραγματοποιούνται για λογαριασμό ενός πελάτη από τρίτο μέρος, ακολουθούμενες από μεταφορές χρημάτων σε τοποθεσίες που δεν έχουν εμφανή επιχειρηματική σχέση με τον πελάτη ή σε χώρες υψηλότερου κινδύνου.
12. Οι συναλλαγές που αφορούν ξένο συνάλλαγμα συνοδεύονται σε σύντομο χρονικό διάστημα από μεταφορές χρημάτων σε τοποθεσίες υψηλότερου κινδύνου.
13. Πολλαπλοί λογαριασμοί χρησιμοποιούνται για τη συλλογή και τη διοχέτευση χρημάτων σε μικρό αριθμό αλλοδαπών δικαιούχων, τόσο ατόμων όσο και επιχειρήσεων, ιδίως σε περιοχές υψηλότερου κινδύνου.
14. Εμβάσματα ή/και συναλλαγές σε περιοχές συγκρούσεων ή σε δικαιοδοσίες υψηλού κινδύνου, όπως τοποθεσίες μεταξύ ή κοντά σε περιοχές όπου λαμβάνουν χώρα ένοπλες συγκρούσεις ή/και όπου δραστηριοποιούνται τρομοκρατικές οργανώσεις ή τοποθεσίες που υπόκεινται σε ασθενέστερους ελέγχους Ξ.Π.Χ./Χ.Τ.
15. Χρηματοοικονομική δραστηριότητα αναγνωρίσιμη με ταξίδια (π.χ. αγορά αεροπορικών εισιτηρίων) σε δικαιοδοσίες που γειτνιάζουν με περιοχές συγκρούσεων.
16. Ξαφνική μετατροπή χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων σε εικονικό συνάλλαγμα ή μέσω διαμεσολαβητή εικονικού συναλλάγματος που επιτρέπει αυξημένη ανωνυμία.
17. Τα μέρη που εμπλέκονται σε συναλλαγές (ιδιοκτήτης, δικαιούχος κ.λπ.) προέρχονται από χώρες που είναι γνωστό ότι υποστηρίζουν τρομοκρατικές δραστηριότητες και οργανώσεις.
18. Χρήση εικονικών εταιρειών, συμπεριλαμβανομένων «εταιρειών κέλυφος» (shell companies).
19. Ύπαρξη δημοσιευμάτων που αφορούν κάτοχο λογαριασμού που συνδέεται με γνωστές τρομοκρατικές οργανώσεις ή συμμετέχει σε τρομοκρατικές δραστηριότητες.

20. Η χρήση κεφαλαίων από έναν μη κερδοσκοπικό οργανισμό δεν συνάδει με τον σκοπό για τον οποίο ιδρύθηκε.
21. Συγκέντρωση δωρεών με ανεπίσημο ή μη καταγεγραμμένο τρόπο.
22. Η διαδικτυακή παρουσία ατόμου ή οντότητας υποστηρίζει τη βίαιη εξτρεμιστική ριζοσπαστικοποίηση.
23. Ο πελάτης πραγματοποίησε αγορές που σχετίζονται με ταξίδια (π.χ. αγορά αεροπορικών εισιτηρίων, ταξιδιωτική βίζα, κ.λπ.) που συνδέονται με δικαιοδοσίες υψηλού κινδύνου (συμπεριλαμβανομένων πόλεων ή περιοχών ενδιαφέροντος), συγκεκριμένα χώρες (και γειτονικές χώρες) που βρίσκονται σε σύγκρουση ή/και πολιτική αστάθεια ή είναι γνωστές για υποστήριξη τρομοκρατικών δραστηριοτήτων και οργανώσεων.
24. Συναλλαγές που περιλαμβάνουν πρόσωπα ή οντότητες που προσδιορίζονται από τα μέσα ενημέρωσης και/ή καθορίζονται σε λίστες κυρώσεων ως συνδεδεμένα με τρομοκρατική οργάνωση ή τρομοκρατικές δραστηριότητες.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI – Κόκκινες Σημαίες σχετικά με Κρυπτοπεριουσιακά Στοιχεία

Παραδείγματα σχετικά με κρυπτοπεριουσιακά στοιχεία⁹

A. Μοτίβα Συναλλαγών

1. Μέγεθος και Συχνότητα Συναλλαγών

- Διάρθρωση συναλλαγών σε κρυπτοπεριουσιακά στοιχεία (Virtual Assets) (πχ ανταλλαγή ή μεταφορά) σε μικρά ποσά, ή ποσά κάτω από το όριο που απαιτείται για σκοπούς αναφοράς ή τήρησης αρχείου, παρόμοια με τη διάρθρωση συναλλαγών σε μετρητά.
- Διεκπεραίωση πολλαπλών συναλλαγών μεγάλης αξίας-
 - Εντός μικρού χρονικού διαστήματος, πχ εντός περιόδου 24 ωρών
 - Σε κλιμακωτό και τακτικό μοτίβο, χωρίς να καταγράφονται περαιτέρω συναλλαγές για μακρά περίοδο, κάτι το οποίο είναι ιδιαίτερα κοινό σε περιπτώσεις σχετιζόμενες με ransomware (ένας τύπος κακόβουλου λογισμικού που έχει σχεδιαστεί για να εμποδίζει την πρόσβαση στο σύστημα υπολογιστή έως ότου καταβληθεί ένα χρηματικό ποσό.)
 - Σε ένα νέο ή υφιστάμενο ανενεργό λογαριασμό.
- Άμεση μεταφορά κρυπτοπεριουσιακών στοιχείων (Virtual assets) σε πολλαπλούς παρόχους υπηρεσιών κρυπτοπεριουσιακών στοιχείων (Virtual Assets Service Providers ή VASPs), ειδικότερα σε παρόχους υπηρεσιών κρυπτοπεριουσιακών στοιχείων με έδρα ή δραστηριότητα σε άλλη δικαιοδοσία όπου:
 - δεν υπάρχει σύνδεση με τον τόπο που ο πελάτης διαμένει ή δραστηριοποιείται ή
 - το νομοθετικό πλαίσιο για ΞΠΧ/ΧΤ είναι ανύπαρκτο ή αδύναμο
- Κατάθεση κρυπτοπεριουσιακών στοιχείων σε συνάλλαγμα και ακολούθως συχνά συνοδευόμενη από:
 - άμεση ανάληψή τους χωρίς επιπλέον συναλλαγματική δραστηριότητα σε άλλα κρυπτοπεριουσιακά στοιχεία, κάτι το οποίο θεωρείται αχρείαστο βήμα (επιχειρηματικά) που ταυτοχρόνως επιφέρει συναλλαγματικά τέλη (τα οποία θα μπορούσαν να αποφευχθούν),
 - άμεση μετατροπή κρυπτοπεριουσιακών στοιχείων σε πολλαπλούς τύπους κρυπτοπεριουσιακών στοιχείων που επιφέρει επίσης επιπλέον συναλλαγματικά τέλη, αλλά στερείται λογικής επιχειρηματικής εξήγησης/δραστηριότητας (πχ διαφοροποίηση χαρτοφυλακίου) ή
 - άμεση ανάληψη κρυπτοπεριουσιακών στοιχείων από παρόχους υπηρεσιών κρυπτοπεριουσιακών στοιχείων και μεταφορά τους σε προσωπικό πορτοφόλι. Αυτή η ενέργεια μετατρέπει αυτομάτως τον πάροχο ή το ανταλλακτήριο σε αναμειγμένο με ΞΠΧ

⁹ FATF, 'FATF REPORT Virtual Assets Red Flag Indicators of Money Laundering and Terrorist Financing September 2020 <[Virtual Assets - Red Flag Indicators of Money Laundering and Terrorist Financing](#)>

- Αποδοχή κεφαλαίων για τα οποία υπάρχει η υποψία ότι είναι προϊόν κλοπής ή απάτης
 - Κατάθεση κεφαλαίων από διευθύνσεις κρυπτοπεριουσιακών στοιχείων που έχουν ταυτοποιηθεί ως κάτοχοι κλεμμένων κεφαλαίων ή διευθύνσεις κρυπτοπεριουσιακών στοιχείων συνδεδεμένες με κατόχους κλεμμένων κεφαλαίων

2. Συναλλαγές που Αφορούν Νέους Χρήστες

- Διενέργεια μεγάλης αρχικής κατάθεσης για να ξεκινήσει μια νέα σχέση με ένα πάροχο υπηρεσιών κρυπτοπεριουσιακών στοιχείων, ενώ τα κατατεθειμένα κεφάλαια είναι ασυμβίβαστα με το οικονομικό προφίλ του πελάτη.
- Διενέργεια μεγάλης αρχικής κατάθεσης για να ξεκινήσει μια νέα σχέση με ένα πάροχο υπηρεσιών κρυπτοπεριουσιακών στοιχείων και κατάθεση ολόκληρου του ποσού την πρώτη ημέρα και ακολούθως ο πελάτης ξεκινά να συναλλάσσεται με όλο το ποσό ή μεγάλο μέρος αυτού την ίδια ή την επόμενη μέρα ή προχωρεί σε ανάληψη όλου του ποσού την επόμενη μέρα. Αφού τα κρυπτοπεριουσιακά στοιχεία έχουν όριο συναλλαγών για καταθέσεις, το ξέπλυμα σε μεγάλα ποσά μπορεί να γίνει και μέσω εξω-χρηματιστηριακών συναλλαγών.
- Ένας νέος χρήστης επιχειρεί συναλλαγή με ολόκληρο το υπόλοιπο των κρυπτοπεριουσιακών στοιχείων ή προχωρεί σε ανάληψη των κρυπτοπεριουσιακών στοιχείων και επιχειρεί να στείλει το υπόλοιπο εκτός πλατφόρμας

3. Συναλλαγές που Αφορούν όλους τους Χρήστες

- Συναλλαγές που περιλαμβάνουν τη χρήση πολλαπλών κρυπτοπεριουσιακών στοιχείων ή πολλαπλών λογαριασμών, χωρίς λογική επιχειρηματική εξήγηση.
- Πραγματοποίηση συχνών μεταφορών εντός συγκεκριμένης χρονικής περιόδου (π.χ. μια ημέρα, μια εβδομάδα, ένα μήνα, κ.λπ.) στον ίδιο λογαριασμό κρυπτοπεριουσιακών στοιχείων:
 - από περισσότερα από ένα άτομα
 - από την ίδια διεύθυνση IP από ένα ή περισσότερα άτομα ή
 - που αφορά μεγάλα ποσά
- Εισερχόμενες συναλλαγές από πολλά ασύνδετα μεταξύ τους πορτοφόλια σε σχετικά μικρά ποσά (συσσώρευση κεφαλαίων) με επακόλουθη μεταφορά σε άλλο πορτοφόλι ή πλήρη ανταλλαγή τους σε παραστατικό νόμισμα (fiat). Τέτοιες συναλλαγές από έναν αριθμό συνδεδεμένων λογαριασμών συσσώρευσης μπορεί αρχικά να γίνονται σε κρυπτοπεριουσιακά στοιχεία αντί για παραστατικά νομίσματα (fiat).
- Διενέργεια ανταλλαγής κρυπτοπεριουσιακών στοιχείων με παραστατικά νομίσματα με πιθανή απώλεια (π.χ. όταν η αξία των κρυπτοπεριουσιακών στοιχείων είναι κυμαινόμενη ή λαμβάνει χώρα ανεξαρτήτως ασυνήθιστα υψηλών προμηθειών σε σύγκριση με τα πρότυπα του κλάδου και ειδικά όταν οι συναλλαγές δεν έχουν λογική επιχειρηματική εξήγηση).

- Μετατροπή μεγάλου ποσού παραστατικού νομίσματος σε κρυπτοπεριουσιακά στοιχεία ή μεγάλου ποσού ενός τύπου κρυπτοπεριουσιακού στοιχείου σε άλλους τύπους κρυπτοπεριουσιακών στοιχείων, χωρίς λογική επιχειρηματική εξήγηση.

B. Ανωνυμία

- Συναλλαγές από έναν πελάτη που περιλαμβάνουν περισσότερους από έναν τύπους κρυπτοπεριουσιακών στοιχείων, παρά τις πρόσθετες χρεώσεις συναλλαγών, και ιδιαίτερα εκείνες τις συναλλαγές που παρέχουν υψηλότερη ανωνυμία, όπως κρυπτονομίσματα ενισχυμένης ανωνυμίας (AEC) ή νομίσματα που εξασφαλίζουν ιδιωτικότητα και ανωνυμία (privacy coins).
- Μετακίνηση ενός κρυπτοπεριουσιακού στοιχείου που λειτουργεί σε μια δημόσια, διαφανή αλυσίδα μπλοκ, όπως το Bitcoin, σε ένα κεντρικό ανταλλακτήριο και στη συνέχεια η άμεση ανταλλαγή του για ένα κρυπτονόμισμα ενισχυμένης ανωνυμίας (AEC) ή νόμισμα που εξασφαλίζει ιδιωτικότητα και ανωνυμία (privacy coin).
- Πελάτες που λειτουργούν ως μη εγγεγραμμένοι/χωρίς άδεια παρόχου υπηρεσιών κρυπτοπεριουσιακών στοιχείων (VASP) σε ιστοτόπους ανταλλαγής peer-to-peer (P2P), ιδιαίτερα όταν υπάρχουν ανησυχίες ότι οι πελάτες διαχειρίζονται τεράστιο όγκο μεταφορών κρυπτοπεριουσιακών στοιχείων για λογαριασμό του πελάτη τους και χρεώνουν υψηλότερα τέλη στον πελάτη τους από υπηρεσίες μεταφοράς που προσφέρονται από άλλα ανταλλακτήρια. Χρήση τραπεζικών λογαριασμών για τη διευκόλυνση αυτών των συναλλαγών P2P.
- Μη φυσιολογική συναλλακτική δραστηριότητα (σε επίπεδο και όγκο) κρυπτοπεριουσιακών στοιχείων που εξαργυρώνονται σε ανταλλαγές από πορτοφόλια που σχετίζονται με πλατφόρμα P2P χωρίς λογική επιχειρηματική εξήγηση.
- Κρυπτοπεριουσιακά στοιχεία που μεταφέρονται προς ή από πορτοφόλια που εμφανίζουν προηγούμενα μοτίβα δραστηριότητας που σχετίζονται με τη χρήση παρόχων υπηρεσιών κρυπτοπεριουσιακών στοιχείων που λειτουργούν υπηρεσίες μίξης ή ανατροπής ή πλατφόρμες P2P.
- Συναλλαγές που χρησιμοποιούν υπηρεσίες ανάμειξης και ανατροπής, που υποδηλώνουν πρόθεση να συγκαλυφθεί η ροή παράνομων κεφαλαίων μεταξύ γνωστών διευθύνσεων πορτοφολιού και αγορών darknet.
- Κεφάλαια που κατατέθηκαν ή αποσύρθηκαν από μια διεύθυνση ή πορτοφόλι κρυπτοπεριουσιακού στοιχείου με άμεσους και έμμεσους συνδέσμους έκθεσης σε γνωστές ύποπτες πηγές, συμπεριλαμβανομένων αγορών darknet, υπηρεσιών ανάμειξης/ανατροπής, αμφισβητήσιμων ιστότοπων τζόγου, παράνομων δραστηριοτήτων (π.χ. ransomware) ή/και αναφορών κλοπής.
- Η χρήση αποκεντρωμένων/μη φιλοξενούμενων (unhosted) πορτοφολιών υλικού ή χαρτιού για τη μεταφορά κρυπτοπεριουσιακών στοιχείων διασυνοριακά
- Χρήστες που εισέρχονται στην πλατφόρμα παρόχων υπηρεσιών κρυπτοπεριουσιακών στοιχείων έχοντας καταχωρήσει τα ονόματα τομέα διαδικτύου τους μέσω διακομιστή μεσολάβησης ή χρησιμοποιώντας καταχωριστές ονομάτων τομέα (DNS) που καταργούν ή διαγράφουν τους κατόχους των ονομάτων τομέα.
- Χρήστες που εισέρχονται στην πλατφόρμα παρόχων υπηρεσιών κρυπτοπεριουσιακών στοιχείων χρησιμοποιώντας μια διεύθυνση IP που σχετίζεται με ένα darknet ή άλλο παρόμοιο λογισμικό που επιτρέπει την ανώνυμη επικοινωνία, συμπεριλαμβανομένων κρυπτογραφημένων email και

VPN.

- Συναλλαγές μεταξύ συνεργατών που χρησιμοποιούν διάφορα ανώνυμα κρυπτογραφημένα μέσα επικοινωνίας (π.χ. φόρουμ, συνομιλίες, εφαρμογές για κινητά, διαδικτυακά παιχνίδια κ.λπ.) αντί για παρόχους υπηρεσιών κρυπτοπεριουσιακών στοιχείων.
- Ένας μεγάλος αριθμός φαινομενικά άσχετων πορτοφολιών κρυπτοπεριουσιακών στοιχείων που ελέγχονται από την ίδια διεύθυνση IP (ή διεύθυνση MAC), η οποία μπορεί να περιλαμβάνει τη χρήση πορτοφολιών κελύφους που έχουν καταχωριστεί σε διαφορετικούς χρήστες για την απόκρυψη της σχέσης τους μεταξύ τους.
- Χρήση κρυπτοπεριουσιακών στοιχείων των οποίων ο σχεδιασμός δεν είναι επαρκώς τεκμηριωμένος ή που συνδέονται με πιθανή απάτη ή άλλα εργαλεία που στοχεύουν στην εφαρμογή δόλιων σχεδίων, όπως τα συστήματα Ponzi.
- Λήψη χρημάτων από ή αποστολή κεφαλαίων σε παρόχους κρυπτοπεριουσιακών στοιχείων των οποίων οι διαδικασίες CDD ή KYC είναι αποδεδειγμένα αδύναμες ή ανύπαρκτες.
- Χρήση ATM/Περιπτέρων κρυπτοπεριουσιακών στοιχείων ανεξαρτήτως υψηλότερων χρεώσεων συναλλαγής (συμπεριλαμβανομένων εκείνων που χρησιμοποιούνται συνήθως από mules ή θύματα απάτης) ή που βρίσκονται σε τοποθεσίες υψηλού κινδύνου με αυξημένες εγκληματικές δραστηριότητες. Μεμονωμένη χρήση ενός ATM/Περιπτέρου δεν είναι αρκετή από μόνη της για να αποτελέσει κόκκινη σημαία, αλλά αρκεί εάν συνδυαστεί με περιοχή υψηλού κινδύνου ή χρησιμοποιήθηκε για επαναλαμβανόμενες μικρές συναλλαγές (ή άλλους πρόσθετους παράγοντες).